

Incipit sum

mula confessionis vtilissima in q̄ agit quō se habere debet at p̄fessor erga penitēte in cōfessionibz audiēdis. quā edidit **Renerēdissim⁹** vir . ac in xp̄o pater dñs frater **Anthonias** archieps Florentinus ordinis fratrum p̄dicatoꝝ.

Efecerūt

o **Scrutātes** scrutinio ps. lxiij. **Scrutini** um q̄dem est cōfessio vel inq̄sitiō. in q̄ et penitens scrutat cōsciam suam et cōfessor cum eo. **Scrutans** ergo est confessor q̄ in h̄ p̄t tripliciter deficiat. Quia v̄l p̄ maliciā absolūēdo quē scit nō posse . vel p̄ ignorātiā nesciēdo discernere inter leprā et leprā. et quem possit vel non possit absolue re. vel p̄ infirmitatem cōcupiscentie ide sumendo occasiōes maloz ex auditu dum incaute se h̄. Unde **Aug. de pe. di. vi. c. i.** **Caueat** spūalis iudex vt sicut nō p̄missit crimen nequitie. ita non careat munere scientie. **Ex** h̄o verbis innuit q̄ p̄fessor siue sacerdos d̄z habere illa tria ex autorita

te **Aug. p̄allegata.** **Primo** potestare in foro cōscie. vt scz sit iudex spūalis. **Secdo** cōseruare puritatē vite sue ne committat crimen nequitie. **Ter**tio habere sufficientē scientie claritatem. vt non careat munere scientie.

¶ **Caplm** primū de potestate seu autoritate confessoris et quis possit vel nō possit audire confessiones.

Standuz

n **p̄mo** est q̄ non sacerdos et si possit audire p̄fessiōes in cāu mortis. n̄ tñ absolue p̄t. al̄s si absoluit vt sacerdos idicarie p̄m q̄sdam incurrit irregularitatē sicut si celebraret. **Hoc** tamen est dubium. q̄ non ē in iure exp̄sum sicut de celebrāte. **Uñ** nō videt irreglar̄. ex tra de senten. excō. c. is q̄. lib. vi. **Ibi** em̄ d̄z q̄ nō incurrit q̄s irregularitatē p̄pter aliq̄d delictum qm̄ nō est in iure exp̄sum. **Et** cōfessus tali nō sacerdoti tenet itez confiteri rō est. quia solis sacerdotib⁹ dictū est. q̄ruz remisistis pctā. et. **Johannis. x.** **Nec** tamē a quolibet sacerdote potest quis absolui. s̄z a proprio aut

Prima pars libri primi

altero delicta ei⁹. Un̄ d^r
d pe. 7 remis. in. ca. ois. q̄ q̄li/
bet semel in anno p̄fiteat oia
pctā sua pprio sacerdoti. 7 d
pe. di. vi. c. placuit. Rō est. qz
nō p̄t q̄s solvere vel ligare eū
q̄ sibi p̄fiteat nisi habeat iuris/
dictionē sup eum. Si autē sit
pprius p̄latus 7 nō sacerdos
sicut curatus 7 ep̄s. nō sacer/
dos p̄t absoluerē p̄ alius cō/
mittendo hoc alteri. ¶ Sed
nota q̄ pprius sacerdos alie
intelligitur cum dicit q̄ q̄li/
bet d^r cōfiteri pprio sacerdo/
ti. 7 aliter cum dicitur q̄ de li/
centia pprii sacerdotis p̄t al/
teri cōfiteri. Nam pprio ca/
su dicitur pprius sacerdos q̄
cunqz habet potestatem ab/
soluendi ordinariam vel dele/
gatarā. siue sit cōmunis. siue
sit singularis. quia actor sedē
forum rei. sed est in electione
eius quem forum de multis
sequat. nisi sit actio realis in
qua sequitur forum rei d̄ qua
agitur. Et qz in foro peniten/
tie idem est actor 7 reus. inde
est q̄ idem seipm̄ p̄t accusare
coram quocunqz cōfessore de
omnibz. qui illū possit absol/
uere de crimine vbiqz com/
misso. quia h̄mōi absolutio n̄
respicit territoriu3. sicut alia

rōne rei vel delicti. Propter
quod dicit Hostien. q̄ q̄libz
h3 tres sacerdotes pprios oz
dinarie. s. curatū. de cui⁹ pa/
rochia est. ep̄m suū 7 papam.
Sed in secundo casu pprius
sacerdos de cui⁹ Inia p̄t alte/
ri cōfiteri intelligitur stricti
us ille qui de iure suo ordina/
rio hoc habet. nō ex cōmissi/
one. 7 sic intelligit. c. ois equi
uoceloq̄ de pprio sacerdote
fm̄ ois. Nam cōstat q̄ ad i/
plendū illud p̄ceptū de p̄fite/
do semel in āno oia pctā sua
pprio sacerdoti. ita suffic̄ cō/
fiteri vicario curati sicut ipsi/
met curato. Et tñ ad cōfiten/
dum alteri nō sufficeret acci/
perelicientiam ab eius vica/
rio sicut sufficeret ab ipomet
curato. Unde respectu p̄mi
vicarius est pprius sacerdos
sed non respectu secundi. vñ
7 si possit quis cōfiteri vica/
rio curati. tamen ip̄e vicarius
nō p̄t dare Iniam illi q̄ alte/
ri p̄fiteatur. Nec Pe. de pal.
in. iij. distin. xvij.
¶ Capl̄m secūdu de ordina/
rio p̄fessore q̄ ad eccl̄iasticas
p̄sonas 7 clericos.

Liedum

f est q̄ papa quia non

habz supiorē a xpo. nec a con
 cilio q̄q̄s hz ppriū cōfessores
 quē duxerit eligēdū. q̄ aurozi
 tate xpi p̄t eū absoluerē vl li
 gare in foro p̄niali. nō autem
 in foro extiori. qz ip̄e nō p̄t li
 gari vinclo excōicatiois a q̄ i
 digeat absolui. z p̄t h̄ non
 optet a xpo sibi p̄mitti. qz tū
 pōt ligari viculo pcti sicut z
 aliū. p̄pterea idiget f̄medio. si
 cut z aliū. qz nec xp̄us d̄m̄isit
 eū sine remedio. iō hoc cōces
 sit vt sicut a p̄ncipio q̄libz po
 terat quēlibet volentem se si
 bi s̄b̄icere absoluerē. itaz nūc
 q̄ ad illū q̄ nulli ē subiect⁹ sic
 papa. Si p̄o excōicat⁹ eliga
 tur in papā anteq̄m cōsentiat
 supiorē hz a q̄ absolui p̄t. s̄z si
 p̄us assentiat absolui postea
 n̄ pōt. sed nec indiget. qz nul
 li legi subest. Unde lex positi
 ua q̄ arect excōicatum a cōio
 ne fidelitū z p̄ceptione z colla
 tionē sac̄oz ip̄m non ligat. p̄
 p̄ter qd̄ excōicatio nō impe
 dit electum nec electionē ip̄
 sam. ¶ Qui p̄o sunt de fami
 lia pape h̄nt sūmū penitenti
 ariū propriū sacerdotē cuz
 papa. qz nulli aliū subsūt. Se
 cus ē aut de capellanis ei⁹ q̄
 p̄ mundū sunt d̄i persi. qui p̄
 p̄ter hoc non sunt ab alijs ex

empti.

Decardinalibz.

E cardinalibz autē q̄ se
 d̄ epi ip̄i nō min⁹ h̄nt q̄
 aliū epi. q. s. libere p̄nt
 eligere. Idē si sūt legati. qz se
 plati vel exempti. Si p̄o sint
 simplices cardinales nec epi
 nec legati. dicit Hosti. eos n̄
 habere. nisi papam z sūmū
 penitentiariū. z q̄uis imme
 diate sunt sub papa. z p̄ p̄ns
 exempti. non tamē p̄nt sibi e
 ligere confessorem sine ip̄ius
 aut sūmi penitentiarij l̄nia. qz
 nō sūt plati sed coadiutores
 plati z pastores. licet sint pre
 sbyteri cardinalis. z iō tutius
 est q̄ habeant l̄niam a papa.
 ¶ Familia p̄o cōmēsalis eo
 rum de l̄nia eorū dē cardinaliū
 p̄nt sibi eligere cōfessore. qz d̄
 cōsuetudine sunt subditi eis.
 siue sacerdotes sint siue non.
 Vel forte sūm⁹ penitentiarius
 qz est q̄si curat⁹ respectu oim
 mansionarioz curie pape qz
 ip̄e papa ē q̄si ep̄s p̄p̄ri⁹. Nec
 p̄e. de pal. in. iij.

De p̄riarchis z alijs.

Atriarche. Archiepi.
 p̄ epi. h̄nt p̄rios sacer
 dotes suos imediate
 supiores. vt ep̄s archiep̄m. il
 le p̄matē. ille p̄riarcham. ite

Prima pars libri primi

papā. ⁊ h̄ nisi sint exēpti. ni/
hilomin⁹ oēs isti p̄nt sibi eli/
gere p̄fessorē. extra de pe. ⁊ re.
c. si. Qui p̄nt eos absoluerē
solū de occultis s̄ etiā de ma/
nifestis ⁊ notorijs etiā archi/
ep̄o iūto. ⁊ etiā a vinculo ex/
cōicatiōis maioris ⁊ mīoris
⁊ mutare vota. ⁊ relaxare iura/
menta. ⁊ oīa alia p̄t q̄ nō es/
set p̄sulēda sedes ap̄lica. licet
Hosti. dicat h̄riū. ⁊ illud h̄ri/
um tenet frat̄ bartholomeus
in pisanella. Confessio. iij. §.
xpi. Hec obstat q̄ in illo. c. si.
nō sit mentio nisi de absoluti/
one ap̄ctis. q̄ cū intētio pa/
pe sit ip̄is ep̄is q̄b̄ est graue
sp̄ ad archiep̄m recurrere ⁊ ḡ
nūq̄ ad papam. ita p̄uidere
eis p̄ cōfessores ab eis electū
sicut p̄uissimū est inferioribus
ep̄oz p̄ ip̄os ep̄os. Jō de oi/
pctō ⁊ vinculo de q̄ pōt ep̄s
absoluerē inferiorē ⁊ electus
ab eo p̄t ip̄m absoluerē. ⁊ i oī
casu in q̄ p̄t ep̄s disp̄sare cū
inferiori. ⁊ ille cuz ep̄o. q̄ ibi
eadē rō ⁊ idē ius. Et sicut be/
nedict̄ Host. istud p̄uilegiū
n̄ pdit p̄ h̄ q̄ venit romaz. q̄
ibi nō dist̄. nisi v̄bicūq̄ sit.
S̄ si d̄n̄it cē ep̄us. puta q̄
cedit loco ⁊ dignitati forte p̄/
q̄ p̄uilegiū datum ep̄is. q̄a

ip̄e nō plus habet ep̄i digni/
tate. si h̄o cedit loco ⁊ nō dig/
nitati n̄ pdit. Rō q̄ aliq̄ p̄bat
q̄ p̄fessor ab ep̄o elect⁹ nō p̄t
eū absoluerē a vinculo excōi/
catōis est. q̄ n̄ h̄z p̄tatem nisi
ex electōe est. Sed ad h̄ r̄n̄/
det q̄ n̄ ab ep̄o eligente sed a
iure p̄mittēte h̄z p̄tatem ille.
sicut q̄ eligunt ab illis q̄ p̄ lic/
teras penitentiarioz; h̄nt q̄
possunt sibi eligere p̄fessorem
ab ip̄is p̄narijs. nō ab eligē/
tibz h̄z auctatē Sic cū ep̄us
p̄mittit fr̄ibz q̄s p̄t eligit ip̄
si sūt p̄missarij platorz nō eli/
gentiuz. Et q̄ etiam dicūt q̄
si ille elect⁹ ab ep̄o in p̄fessorē
est; excōicatus minori. nūq̄
cū eligeret ad h̄ possit absol/
uerē. q̄ ligat⁹ minori licz pos/
sit p̄ferre sacramenta. nō t̄n̄ e/
ligi pōt. R̄n̄. q̄ n̄ valet istud
q̄ itelligit de electōe ad dig/
nitate. imo ⁊ si q̄n ab ep̄o eli/
gat⁹ p̄fessor esset tūc ambo ip̄
se ⁊ electus ligati maiori. ad/
huc nō ip̄ediret factū d̄n̄mō
elect⁹ ille q̄ absoluit n̄ sit liga/
tus maiori n̄ susp̄sus. Hec
Pe. de pal. in. iij. dis. xvij. q.
iij. ¶ Prelati exēpti h̄nt s̄c̄le p̄/
uilegiū cū ep̄is in eligēdo li/
bere cōfessorē. nā ex q̄ sūt exē/
pti ⁊ prelati. sic multi sunt ab

bates. ex hoc ipso hñt istud pui
legiū. qz qñe eēt eis sep adire
papā nquū lniap pfitēdi Si
aūt sic sūt exēpti q nō plati n̄
hñt istud p̄uilegiū. s̄bi grā.
Des subditi collegij exēpti se
culares vel regulares. qd est
exemptū in capite z in mem/
bris. hi em̄ immediate suis pla
tis p̄fiteri pñt n̄ alijs nisi d̄ li
centia ipoz. Si aūt sic sūt ex
empti qz citra papam nec de/
canū nec p̄positū hñt q̄ habe
at curam ipoz. z adhuc n̄ pos
sūt sibi el̄ere. sed petūt hoc
ip̄m a papa vel eius peniten/
tiario cum alias nullus possit
eos absoluerē.
¶ Abbatissa quid possit i spi
ritualibus.

Imilic nulla abbatif/
sa q̄uis iura ep̄alia ex
erceat ponēdo officia/
les. nisi in hoc habeat specia/
le p̄uilegiū. q̄tūcūqz exē/
pta n̄ pōt hoc h̄re. qz nō ē pla
ta cum nō habeat clauē in/
risdictionis. z q̄ ei official̄ ex
cōteat qd p se ip̄a n̄ p̄t. n̄ ē au
toritas ip̄i s̄ pape. Si l̄r q̄/
cūqz p̄est q̄buscūqz ex̄missi
one alteri. z ē delegat̄. nō p̄t
dici plati. vñ q̄tūcūqz exēp/
t̄ qz n̄ nō ē plati nō h̄z s̄ p̄/
uilegiū. puta subp̄oz i religio

ne vel p̄oz n̄ p̄uētua aut p̄uē
tualis sub abbate. nō p̄ electi
onē sed ab ip̄o abbate ex con/
silio senioz possit̄ vl̄ institut̄
nisi forte qñ mortuo abbate
vel p̄oze ip̄i fuerint q̄si ordia
rj. qz tūc actio subrogata h̄z
p̄uilegiū ei loco cui subro/
gat̄. s̄z p̄oz q̄ p̄ electioz cano/
nicā instituit̄ plati est. z ideo
si ē exēpt̄ h̄z idē p̄uilegiū p/
pter qd nō optet qz p̄firmās
det sibi p̄tātē eligēdi p̄fessorē
sic nec p̄firmās vel p̄secrans
ep̄m. Acc obstat decretal. ne
p̄ dilatoe. extra de pe. z remis.
Istō ei p̄uilegiū eligēdo cō
fessorē. q̄lit̄ p̄cedit̄ ep̄is z mi
noribz plati exēptis. Vñ cur
ep̄i s̄z immediate subsint archie
p̄is. nihilomin̄ sine eozum
lnia s̄ p̄ntetiā q̄ sūt nō exem
pti. s̄ ip̄ozes s̄ p̄nt. s̄z subsint
abbatibz vel maioribz sine li
centia eoz cum sint ordiarij.
Si aūt sūt in dignitate cōsti
tuti. non tñ plati. sicut cantor
thesaurarī sacrista z hm̄di p
sone. nō hñt p̄uilegiūz q̄uis
sunt exēpti. ¶ Si v̄o esset pla
ti s̄z n̄ esset plati in foro peni/
tentiali. sicut sunt archidya
coni de pari cōcurrētēs cum
ep̄iscopis in foro causarū ad
huc nō puto eos habere hoc

Prima pars libri primi

privilegiū. s; solos p̄latos. hoc dico q̄ hñt curā aiaz. Sic at̄ dixi de ep̄is q̄ q̄s diu sunt ep̄i q̄ ad dignitatē finēt h̄ privilegiū. ita z de istis q̄s diu sūt in p̄latōe. z s̄l̄r elect̄ ab eis p̄t agere cū eis absolūdo z dis/p̄sādo q̄cqd̄ p̄t ep̄s si ei sub/essent. Sic elect̄ ab ep̄o n̄ p̄t r̄m̄ q̄rū archiep̄s excepto in sn̄a lata a sup̄iori q̄ eos. pu/ta ab archiep̄o q̄ suffraganeū suū. ab abbate q̄ porē cōven/tualē sibi subditū ab hm̄oi ei nō p̄t absolūere elect̄ tal̄ p̄f̄s̄ for. ¶ Quicūq; ei p̄t eligere vno electo siue mortuo siue n̄ mortuo p̄t alius mutare ad placitum. z eo ip̄o q̄ talis qui p̄t eligere confitē alicui. vide t̄m̄ ip̄m eligere q̄ pl̄ est fac/tis z mentis intēriōe eligere q̄s p̄bis iij. q. vi. c. i. z de ma/lo. z obe. c. legebat. h̄. De. de pal. vbi sup̄. Inferiores p̄la/iti nō exempti si subsūt imedi/ate ep̄o ip̄m solū habēt cū su/p̄iorib; p̄po sacerdote. sic ab bates. decani. p̄positi et archi/ep̄i rurales. curati p̄o decanos rurales z ep̄m q̄n̄ ille decana/tus ē annexus cure S̄l̄r p̄o res qui sunt sub abbatib; ill̄ subsūt z ep̄is. nō p̄lati p̄o sub sūt imediate suis curatis. siue

abbatib; siue p̄orib;. siue deca/nis q̄n̄ sūt de collegio vel sim/plicib; curatis q̄n̄ i parochiā suis p̄morāt. Clerici p̄o cho/rales subsūt ei q̄ p̄est choro. siue sit cantor siue succentor i exteriorib;. S; q̄tū ad forū p̄cie sol̄ decan̄ videt cura/tus eoz. Nec De. de pal. vbi supra distin. xvij.

¶ Capitulū terriū cui debeāt laici ordinarie confiteri.

Opera

i tor s̄m Host. d̄ an/tiq̄ssima p̄suetu/dine p̄fitē capellantis suis. s; sic d̄z extra de pe z re. c. ij. lib. vi. Nulla p̄suetudine intro/duci p̄t. v̄p̄ter p̄p̄riū sacerdo/tis l̄niam aliq; possit sibi eli/gere p̄fessorē. nisi de l̄nia pa/pe. ¶ Rex habet ep̄m siue ar/chiep̄m. in cui⁹ ciuitate est se/des regni. dic̄t̄ q̄nt̄ sedes vel metropol̄ regni nō in q̄ plus morat. s; i q̄ iungit̄ coronat ¶ Principes minores si hñt sub se ciuitates plures. s̄l̄r a sede p̄ncipali ducat̄ vel co/mitat̄ domiciliū sortiuntur Sed si hñt vnā ciuitatē aua/p̄ncipaliorē ab vtroq; ep̄o vl̄ metropolitāo l̄niam cōfi/

rēdi capiāt fm Hosti. S; h
 nō evez q̄tū ad metropolita
 nū. qz null' subdit' saffraga
 neoz ē ei subdit' imediate. ni
 si qñ vilitat. s; solū ipi suffra/
 ganei. Tñ cū dñs illaz ciui/
 tarū i tpalib; ita subsit ep̄is i
 spūalib; ac si eēt seru' sic dñs
 castri subest in spūalib; cura/
 to. Jō sic metropolitā non
 possz dare lñiam cōfiteri ho
 mini hñti domos in dyocesi
 suffraganeoz. ita nec pncipi
 q̄ De illo q̄o pncipe q̄ habet
 dñium i diuersis dyocesi
 sed nō sup ciuitates videt q̄
 ip̄e multo magis ab ip̄is ep̄is
 petere debeat s. i. in cui' dyo
 cesi h; pncipalr dñiuz. vl' ab
 viroz si e q̄liter in duab; nā
 absurdū eēt q̄ a tot curat; ha
 beret petere q̄t in suo dñio in
 eludunt. Dñi q̄o q̄ in eadem
 dyocesi in diuersis villis hñt
 dominium. si in vna habent
 pncipale dñium in q̄ n̄ sit ni
 si vna parochia tm̄. siue vn'
 curat' tm̄ illi videt' s; esse S;
 qñ nullū h; dñiū in illa villa
 q̄ sub señ p̄riet ples parochi
 as. maxime si vna n̄ ē pncipa
 lior altera. tūc nulli curato s;
 est sed imediate ep̄o. Si q̄o i
 vna villa sit pncipale dñiuz.
 in q̄ nō est nisi vna parochia

tm̄. vel sunt multe z vna pnci
 palis curat' illi' ē sibi ppri'
 sacerdos citra ep̄m. ¶ Baluei
 si nullibi haberent mansiōes
 nisi fm q̄ assistere req̄runtur
 mō huc mō illuc discurrunt.
 vbiq; confiteri p̄nt. vel ep̄is
 ciuitatū. vel curat; illi q̄rum
 parochijs hospitū eligunt.
 Si q̄o pncipalr alicubi de/
 gūt ibi curatū hñt illū i cuius
 parochia hospitū suū situm
 ē. z sic d̄ pposit; h; habeāt do
 mos parentū extra baliniā et
 seneschaldia vel pposituram
 qz p h̄ officū q̄si p̄hēdo sorti
 unt for. ¶ Ceteri q̄o burgē/
 ses z alij laici n̄ i ptate p̄stitu
 ti. illis curat; subsūt in q̄rum
 parochijs degūt pncipalr.
 ¶ Vel si i duab; eq̄lr. in q̄ tunc
 manēt qñ p̄fiteri volūt illius
 parochie sūt. hec Pet. d̄ pal.
 Regularit' ḡ cōfessio fienda ē
 p̄po sacerdoti. Tñ dic̄ In
 no. in. c. ois. extra de pe. z re.
 Si q̄s alieno sacerdoti iusta
 de cā p̄fiteri pctā sua volue/
 rit. lñiam p̄ins postulet z ob
 tineat a p̄po sacerdote. cum
 aliter ipse non possit soluere
 vel ligare. Nec ibi.
 ¶ Capitulu; q̄rtū in q̄ notāt
 octo casus in q̄b; q̄s pōt alte
 ri cōfiteri q̄ pprio sacerdoti

Prima pars libri primi

sine eius lnia.

T nota

e fm Pe. d. pal. Ca
sus octo in q̄b̄ q̄s
p̄t alteri p̄fiteri q̄ p̄po sacer/
dote sine eius lnia. q̄s ponit
Hosti. in sūma. ¶ Prim⁹ p̄p̄
indiscretiōz sacerdotis p̄p̄ij
z sub h̄ casu p̄phēdit q̄n ipse
sacerdos p̄p̄ius est sollicita/
toz ad malū. vel reuelatoz cō/
fessionis. vel est talis q̄ ex cō/
fessioe iminet piculum p̄fite/
ri vel confessori. In h̄ igit̄ ca/
su dicit Hosti. q̄ eo ip̄o habz
lniam a iure alium a deū di. d.
pe. di. vi. c. placuit. S; alij di/
cūt q̄ tūc d; petere lniā ab
eo vel a sup̄iori. q̄ta. ois. diē
q̄ q̄ ex iusta cā voluerit alteri
cōfiteri petat lniā a p̄po sa/
cerdote. Et q̄uis q̄dam hoc
itelligāt. nisi ex culpa sua h̄ p̄
cedat. videt̄ t̄n melius q̄ etiā
si h̄ sit ex culpa sua. quia cul/
pa sua nō d; alteri nocere. pu/
ta sup̄iori. Sicut p̄po sacer/
dote mortuo vel et cōicato. n̄
eo ip̄o licet ire ad alium. s; op/
tet recurrere ad ep̄m. si sup̄ior
adiri nō p̄t. vel etiam si est eq̄
defectuosus. tamen q̄ ad pa/
pam nō est facil̄ recursus. co/

ip̄o ad alium ire p̄t. ¶ Q̄n̄ ḡ
pp̄r⁹ sacerdos oino indiscre/
tus z inept⁹ ē. z q̄ tūc nō p̄t
adiri sine lnia petita. vel saltē
cum lnia petita. z nō obrenta
poteest ire ad aliū. dico aut̄ pe/
tita. q̄a z si sit indign⁹ audire
nō est t̄n ipotēs p̄mittere. Et
in hoc. s. q̄ d; petere lniāz ab
ip̄o. vel ire ad sup̄iorem p̄cor
dat Tho. Pe. Alber. In no.
z Tul. q̄ si negatur ab eis li/
centia. tūc dicunt predicti q̄
idē iudiciū ē d̄ eo q̄ d̄ de illo
q̄ nō h; copia p̄fessiois. Un̄
magis d; eligere laico confi/
teri. nec in hoc trāsgredit̄ p̄ce/
pta ecclesie. quia p̄cepta iu/
ris non se extendunt vltra
charitatē. n̄ etiā fit iūria sa/
cerdoti. q̄ p̄uilegiū meret̄ a/
mittere q̄ p̄cessa sibi abutitur
ptate. ¶ S; Pe. de pal. dicit
q̄ tūc p̄t libere ire ad aliūz. ve/
p̄z. s. Et si nō posset aliū h̄re.
z necessitas imineat dicunt p̄
dicti doctores q̄ confiteatur
peccata sua in genere sine eod̄
quo posset malum p̄uenire.

Secundus casus.

¶ Scd̄s casus est q̄n paro/
chian⁹ trāstulit domiciliū su/
um. q̄ tūc desinit eē parochi/
anus p̄mi sacerdotis. z fit pa/
rochian⁹ illius ad cui⁹ paro/

chiā se trāstulit. S; si in dua
bus parochiis h̄ret domū et
in vna maneret tpe estiuāli. ī
alio p̄o tpe hiemali. vtrobīq;
sorzit foruz; nō simul. s; succes
sive fm̄ q̄ habitat mō h̄ mō
illie. z hic tunc recipiat sacra
menta vbi tunc habitat alias
alibi.

Tertius casus.

¶ Tertius casus ē cū ē vaga
bund⁹ nec h̄ns nec petēs do
miciliū. tūc iste p̄ōr̄fiteri cui
libet curajo velepo in cuius
parochia ē. imo etiā n̄ curato
vt videt. q; nulli subdit⁹ sed
subdit se cui vult. Nam oīs
sacerdos p̄tātē h; ordīs z iu
risdictionis ex sua ordiatiōe
Sed subditos h; solum eos
q̄ se ei submitunt. nisi q̄ fm̄
iura q̄ se semel alicui submitit
factus est ei⁹ parochian⁹ nec
p̄ōt se alijs submittere q̄ usq;
de p̄mo se subtrahat simplr.
nisi d̄ voluntate illius. vñ d̄
extra d̄ pe. z re. c. si. p̄mittim⁹
eligere. q. d. iure diuio licebat
eis eligere. sed electione eis s̄
tracta p̄mittimus relapātes
retentionē q̄ possunt eligere.
Unde in dicto. c. placuit. de
pe. dist. vi. d̄. Sine consensu
eius cui p̄mo se cōmisit. z po
stea cui penitēs cōfessus est.

Quartus casus

¶ Quartus casus est si que
rit domicilium quo se confe
rat quominus se alibi habe
at. Et de peregrinis q̄ de; di
cendum est. q̄ si sine licentia
curatorum z ep̄oz; profecti
sunt. nil privilegij habent ī h̄
Si aut̄ de lnia ep̄oz; z cura
toz; p̄fecti s̄. coip̄o h̄nt lniāz
interpretatiuam cōfiteri cui
sine cōfessione digne pegrina
ri neq̄ant. Si etiā sup̄ueniat
pasca cōicare p̄nt p̄pter ean
dem lniā implicitam. z de
casu ep̄iscopali absolui. quia
ep̄s n̄ retinēdo sibi auētē licē
tandi pegrinos ex h̄ ip̄o vi
det eis dare lniā cōfiteri
de castib; ep̄salibus. sicut cusa
t⁹ de parochialib;. ¶ De mer
catorib; at si nusq; h̄rent do
miciliū. nisi sp̄ seq̄ndo nundi
nas idem iudiciū est qd̄ d̄ va
gabundis. z idem si in loco
suo tenent hospitium. sed nō
declinant illuc ī pasca cōmu
niter. Ad̄ em̄ tūc videntē sibi
habere domicilium quo ad
sacramenta. Et idem de fa
milia principis vel balni q̄
nunq; in eodē statu p̄manēt.
ex q̄ licet ip̄i tēgant hospitij
alibi. nec tamē illuc declināt.
nisi ad boram. isti vagabundi

Prima pars libri primi

cēsent. Idē de familia ep̄i lai
ca. qz nō sic h̄z ius in ea sicut
cardiales. Sed si esset d̄ dyo
cesi ip̄a de eius lnia p̄fiteant.
Si aut̄ de alia ex q̄ ei⁹ hospi
tiū dimiserūt. qz p̄ dyocesim
vagant̄ respectu illius dyoce
sis vagabundi reputāt. vt d̄
lnia ep̄i illius vl̄ cuiuslibz cu
rati. ad cuius parochiā veni
unt p̄fiteri p̄nt. Concordat i
h. f. qz p̄grini. negociatores z
aliū viatores. si nō h̄nt lniā
a suis curatis vel ep̄is. vel si
nelnia eorum iter arripiunt
non possunt absolui ab alijs
Innocen. Host. z Ul.

Quintus casus

Quit⁹ casus ē rōne d̄licti
vt. q. iij. c. placuit. qd̄ qd̄ā di
cunt eē verū tūc solū qn̄ pp̄
h̄ ē excōicat⁹. qz si eēt excōica
tus a pl̄ato loci illi⁹ pp̄ illō
pctm̄. sicut p̄suenit fieri i fur
tis z hmōi qz i gr̄at̄ autores
mittēd⁹ ē tal̄ ad excōicatores
absoluendus ab eo. sed si pec
cati ē occultū. z p̄pter h̄ n̄ sit
excōicat⁹ p̄t de hoc p̄fiteri p̄
prio sacerdoti. vt d̄z in sūma
pifana. Fr̄a. zaba. refert Lā/
dul. tenere qz curati z etiā fra
tres admissi ad audiendū cō
fessiones fm̄ formā clemētie
dudū. p̄nt audire z absoluere

pctā p̄missa. nō solū in dyo
cesi. sed etiā extra territorium
dyoces. dū tñ cōfiterentes p̄nt
illis p̄fiteri. i. qz sint illi⁹ dyo
ces vl̄ parochie q̄ ad curatos

Sextus casus.

Sext⁹ rōe studij. vt scho
lares etiaz si nō s̄t moraturi.
nisi p̄ ānū i studio. vl̄ qz non
h̄nt pl⁹ d̄ spacio vl̄ ab ep̄o vl̄
capitlo de cui⁹ lnia ibi sunt.
vl̄ qz sic disponūt. vel de pa
rochia in parochiā mutant̄.
De ill⁹ h̄o scholaribz q̄ veni
unt de oī pte regni ad plamē
tū pi si⁹. cū rex repuz se fiscuz
n̄ recōgscēs supiorē i toto oz
be. vidz qz ibi possint p̄fiteri
ep̄o z curato i q̄rū parochijs
domos p̄ducūt. sic oli i tpe i
patoz Rome erat ibi cōis pa
tria. z q̄cūqz illuc vēiebat ha
bebat iudicē suū. s. p̄tores pe
grinū. Sz p̄riū ē vey. s. qz nō
p̄nt absolui rōe plamēti. si nō
h̄nt lniā a suis pl̄at. qz rex
pif⁹ nō h̄z p̄tātē in sp̄ualibz.
nec in ceteris partibus regni
¶ Ep̄s aut̄ p̄t in sp̄ualibz so
li sue dyocesi. soluz em̄ roma
vbi est sedes papei sp̄ualibz
oibz ē p̄tia cōis. sic ecclia ca
thedral̄ oibz de dyocesi. vnde
in curia romana sicut curato
suo summo p̄nario. d̄ omni

loco mōi p̄t p̄fiteri. ⁊ peniten
tiarū simplicibus sicut vica
rijs suis curati.

Septimus casus.

Septim⁹ casus ē rōne ne
cessitatis q̄n cēt in mortis ar
ticulo. tūc oīs sacerdos ab ec
clesia n̄ p̄cūsus auctoritate iu
ris fit p̄p̄ri⁹ sacerdos. extra d̄
off. or. c. pastoral. ex h̄ qd̄ h̄
de p̄se. dis. iij. c. sanctū. videt̄
q̄ etiā laicus in h̄mōi necessi
tate possit etiā exercōiarum re
cōciliare ecclie. si nō est ip̄e p̄
cūsus. nō tū p̄t absoluere a
peccatis audiēdo cōfessiones
Octauus casus quem ponit
Host. ē si sacerdos nō p̄p̄ri⁹
ponat spem in ratihabitōe p̄
p̄ri⁹ sacerdotis. Sed vt d̄r i
sūma p̄isana ⁊ bñ. Iste cas⁹
cōiter nō tenet. cuius rōne al
signat. Pe. de pal. Nulla em̄
ratihabitio p̄firmat sac̄z qd̄
nullū fuit. qz et si nō in sacra
mentis ratihabitio saltez pa
pe valere p̄t. quia ille solenni
tate mutare p̄t. sicut de ecclia
p̄ nō ep̄m d̄dicata sola ratiba
bitōe pape d̄dicata vel recō
ciliata reputat. extra de p̄sec.
ec. c. aq̄. tū in sac̄is valere nō
p̄t. qz illa papa mutare non
p̄t. quia regula iuris ē q̄ ra
tihabitio retro trahitur ⁊ mā

dato p̄pat q̄n solo mandato
⁊ a p̄ncipio res agi p̄t in ra
libz aut locum nō hz. quādo
scz essentia sac̄i d̄ficir. qz tūc
torū iterādū ē. ¶ De essentia
aut absolutionis ē ptās iuris
dictiōis. quā ptātem ergo ta
lem nō habet ex hoc q̄ ponit
spem in ratihabitōe.

¶ Quis possit p̄mittere ⁊ q̄s
non audientiam cōfessionū.

Capitulum q̄ntum

Qua scōz

n Pe. de pal. i. iij. dis.
xvij. q̄ oīs sacerdos

p̄p̄rius q̄ iure ordinario p̄t
audire p̄fessionē. p̄t hoc ip̄m
alteri p̄mittere. qz hz cām me
ri imp̄ij. ⁊ quia q̄cūqz per ele
ctionē habet curā aiarū ē or
dinaris. iō oīs tal p̄t licen
tiare quēlibet subditum cure
sue alteri p̄fiteri. Itē ordinari
us ē quicūqz ex officio sibi
annexo hoc habet. licet nō sit
p̄ electionem. ¶ Item gerens
vicē curati p̄ legē vel p̄suetu
dinē. sicut fact⁹ p̄or p̄ abbatē
q̄ viuēte abbate erat delegat⁹
non potens subdelegare eo
mortuo vel amoro eius vicē
i oībz obtinēs ē q̄si ordinarius
delegatus q̄tū ad h. vñ lntā

Prima pars libri primi

re p̄t sibi subditos d̄ p̄fessione.

De archiep̄sbytero.

¶ Archiep̄sbyter civitatis d̄ q̄ iura loquū̄t videt̄ q̄ sit ordiari⁹ sicut si eēt p̄benda sacerdotat⁹ cui ex officio eēt annexū officium audiendi cōfessiones illoz de dyocesi extra civitatē z multo magis si de civitate. Sed si penitentiarius nō h̄z officium ex sua p̄benda. s; ex cōmissione vine vocis ep̄i. q̄ reuocat q̄n̄ vult. quia iudiciū sit. tal⁹ ē delegat⁹ z n̄ ordiari⁹.

De archidiacono.

Archidiacon⁹ licet sit iudex ordiari⁹ de p̄suetudine n̄ q̄n̄ i foro p̄scie. nisi sit sacerdos et tūc audit ex p̄missione. vñ nō pōt subdelegare.

Delegato

Legat⁹ est ordiari⁹ i vtroq; foro. vñ sicut in exterioribus dat iudices delegatos ita z h̄z suos penitentiarios.

Sūm⁹ penitentiarius

Sūm⁹ penitentiari⁹ ē ordiari⁹ i sp̄ualib; tm̄. vñ h̄z penitentiarios suos. z cedit etiam l̄niam eligēdi cōfessores. S; simplices penitentiarij p̄p̄uis sint delegati pape q̄ solus eos ponit n̄ sūm⁹ penitentiari⁹. p̄nt q̄dē om̄s audire

de toto mūdo. sed nō p̄nt sumere adiutores. nec etiā dare l̄niam eligēdi cōfessorem.

Decanus

Decan⁹ rural⁹ q̄ etiā archiep̄bz vocat̄. si iste decan⁹ est anex⁹ alicui cure sp̄ali reputat̄ ordiari⁹ in parochijs sui decan⁹ p̄ ep̄m. Sup̄curatus videt̄ etiā ordiari⁹ curatoz. z sic curati de l̄nia eius (n̄ solum ep̄i) p̄nt cōfiteri. Si at ep̄s seu archidiacon⁹ confert illū decanatum mō huic mō illi curato videtur delegatio. z hoc respectu cōium casuū. Nam respectu casuum ep̄aliū tā de curato q̄ d̄ decano q̄bz de speciali gr̄a committit absoluerē. de ill' vidēz distiguēdū an sint retēti d̄ iure vel cōsuetudie. z tūc i ill' nulluz ius h̄z d̄ se inferior ep̄o. Tūc cuiq; q̄ illos p̄mittit auctē delegata illos absoluit. Itē nota q̄ q̄n̄ p̄tās iurisdicōis ē vna a pud p̄les z n̄ ap̄d quēlib; in solidū. tūc n̄ p̄t q̄lib; p̄ se eam p̄mittere sine p̄sensu alioz. s; qd̄ oēs tāgit ab oib; dz app̄bati. Tūc si capl̄m sede vacante gerat vices ep̄i i tp̄alib; null' d̄ caplo eēt decan⁹ p̄t ponere officialē sine p̄sensu alioz. s; capl̄m d̄ p̄sensu maioris p̄s

Pras autē absoluēdi a pctis vna z eadē pōt eē apd plures z n̄ penes vn̄. sicut penes capitulū sede vacāte qñ hz prā tē eius in spūalibz. dico q̄stū ad cōmissionē n̄ q̄stū ad ex/ cutiōz. qz p̄fessio soli est fiēda. **Uñ** totū caplm̄ n̄ vn̄ cano/ nic⁹ ponet p̄nariū. Sed qñ iurisdicctio p̄fecte z insoliduz remanet apud quēlibet eoz. ita qz vn̄ sine alio p̄t p̄ seipm̄ de cā cognoscere. tūc qlibz eo rē cui vult p̄t p̄mittere. z mi/ nor sine maiore. m̄to magis ecōuerso. **¶** Et qz prās absol/ uēdi q̄ est apd curatū papā z ep̄m n̄ ē vna. s̄z qlibz p̄t se au/ dire sine p̄sensu alteri⁹. ita eti/ am qlibet eorum sine consen/ su alterius p̄t p̄mittere alteri. **Uñ** vicarius curati sine l̄nia ep̄i p̄t audire cōfessionē illoz. s̄z q̄ sūt subditi curatoz z n̄ a/ lioz. z m̄to magis ecōuerso. s̄. de l̄nia ep̄i audire eoz. p̄fessi/ ones q̄ sunt subditi curatoz sine l̄nia vel consensu eorum. De hoc extat bullata declara/ tio clementis z alexandri. p̄ cui⁹ bullationem nullus pa/ risius dixit p̄rium. Qui autē ex cōmissione solum audit cō/ fessiones nō pōt alteri p̄mit/ tere audientiam p̄fessionū.

¶ Quō z qñ curat⁹ v̄l p̄bz pa/ rochial possit dare vel d̄nega/ re l̄niam alteri p̄fitēdi s̄bdito si petat illā. **Caplm̄. vi.**

Nota scōz

n Pe. de pal. in. iij. di. xvij. qz si parochian⁹ petat l̄niam alteri cōfiteudi i/ det m̄iate n̄ det curat⁹. nisi sit p̄sibile qz penitēs n̄ eligeret ni si eā bonū vel meliorem. Si s̄o noiat sibi aliū d̄ q̄ p̄sibile ē qz sit eā bon⁹ v̄l melior ad cō/ fessionē audiēdā nō neget. qz forte hz pctm̄ qd̄ erubescit cō/ fiteri sibi. z pus moreret sine confessione q̄s sibi confiteret. Si s̄o apparet qz n̄ est eā bo/ nus. aut p̄ s̄pnā. aut p̄ vsuz suep̄sone. vel p̄ p̄uersationez p̄sonaz sibi confitentū q̄ m̄ nus religiose p̄uersant. z tūc simplr̄ d̄z negare. inotescēdo qz ille n̄ p̄t eū absoluere. qd̄ tñ itelligē cū ille ad quē vult ac/ cedere prochiā n̄ hz auctē ni si ex cōmissiōe ip̄i⁹ curati de/ clarādo etiā qz ip̄e ē par⁹ euz audire. si tñ ē tal⁹ qz ad h̄ sit suf/ ficiēs. v̄l ēt qz ē par⁹ sibi dare vnū aliū loco sui. i q̄ casu bñ videat vt det sibi ad hoc suf/ ficiētē. Nā si insufficiētē darz sibi impusaret d̄rimētū qd̄

Prima pars libri primi

inde seqret ouī sue. qz fm iu-
ra. q̄ paz diligēti socio suā rē
custodiēdaz ꝓmisit. facilitati
sue iꝓutari d̄z si perijt. Si at̄
ille petit a parochiano l' dis-
famar' h̄z ptātem supioris:
puta qz ē vicari' ep̄i. vel ꝓf-
sor deputat' in or̄ die mioruz
vel ꝓdicatoz ꝓ hmōi. nō ꝓꝓt
h̄ ꝓhibend' est simplr. qz iu-
dex mal' or̄dinari' vel dele-
gat' nō ꝓdit iurisdicciōz suaz
sed d̄z dicere petenti nō expe-
dit tibi vt tu vada ad illū vl'
ad aliū. nec ibis de volūtate
mea. nec assensu n' lnia. Sz
iꝓe h̄z ptātem ab alio maiore
vn̄ nō ꝓssū tibi ꝓhibere. sed
parat' sū te audire. vel ꝓ vica-
rium. vel extraneū idoneū. et
fm h̄ solui' instantia illi' re-
gule. s. qz nō ꝓt eē pastoris ex-
cusatio si lup' oues comedit
et pastor nescit. qz h̄ vez ē qñ
pastor scire d̄z ꝓt. Et h̄z ali-
q̄s sp̄ debeat reputare alium
meliozem se simplr. nō tñ q̄s-
tum ad oīa. puta q̄stuz ad of-
ficiū h̄ vel illud. Item suspi-
tiones habere possumus nō
ad iudicādū primū. sz ad ca-
uendū nobis. Nam si video
pauperem nō iudicabo furē
tamen ne forte sit fur custodi-
am rē meam ab eo. et sic in ꝓ-

posito. tamen si ꝓrium nō ap-
pareat. plus d̄z homo ꝓsume-
re de his q̄s papa vel ep̄us ꝓ
totam dyocēsim ꝓfecit q̄s d̄ se
q̄ deputat ad vnā parūā pa-
rochiam:

Dereligiōsis q̄ nō ꝓssūt
audire cōfessiones sine lnia ꝓ
lati sui.

Capitulū septimū.

Qua qz re

n̄ ligiōsus nō d̄z audi-
re ꝓfessiones etiā illo-
rū q̄ h̄nt lniām sibi eligendi
ꝓfessorē quēcūqz etiā si ha-
berēt a papa sine lnia ꝓ auto-
ritate sui supioris. qz sine suo
supiori velle ꝓ nolle nō h̄z ꝓꝓ
hoc ꝓ simile. extra de elec. ca.
si religiōsus. li. vi. ad hmōi of-
ficiū. vbi dicitur qz electioni
de se facte nō debet nec ꝓt as-
sentire sine licentia superioris
sui. Sed vbi papa nomina-
tim eligit religiōsus ad aliq̄d
officiū ꝓsumit noscere ꝓso-
ne industriam. vnde n̄ requi-
rit alteri' lnia. siue ꝓ inquisi-
tione siue ꝓ ꝓredicatione. siue
ꝓ audientia confessionum si-
ue ꝓ ꝓlatione. siue alio q̄cun-
qz officio. Sed ex hoc qz pa-
pa daret alicui licentiam q̄d
ꝓsset sibi eligere quemcūqz

etiā religiosū p audiēdo p fessiones v l p dicationē. ex ista tali l n i a nō d z religiosus audire cōfessiones vel p dicare sine l i cētia sui superioris vel p l a t i v l abbas. ar. ad b extra de iude. c. q d q s i t laudabile. Si tñ in dicto casu audirz religiosus sine l n i a sui superioris vel p l a t i teneret absolutio. ita q nō eēt reiteranda talis confessio. q s u i s malefaceret talis sic audiendo. De. de pal. vbi supra. q d a e. i i j.

¶ De p r a t e. audiēdi p fessiones attributa fr i b y p dicatoruz. z minoribz a iure p t e x t ū clem. t i n e. d u d ū. §. i j. de sepul. quō fieri possit. et quō exponit.

Lapl m. viij.

Q u a t e x

n t ū clementiue d u d ū §. i j. de sepul. vbi d i c i t u r. S t a t u i m ⁊ e t o r d i a m ⁊ v t i n s i n g u l i s c i u i t a t i b u s e t d y o c e s i b u s i n q b y l o c a f r a t r z o r d i s p d i c a t o r ū z m i n o r u m c o n s i s t e r e d i n o s c u n t. z i c i u i t a t i b y. d y o c e s i b y z l o c i s i p i s v i c i n i s. i n q b y l o c a h m o i n h a b e n t m g r i p o r e s p u i n c i a l e s o r d i n i s p d i c a t o r z a u t e o r z v i c a r i j z g e n e r a l e s. p u i n c i a l e s m i n i s t r i z c u s t o d e s m i o r z a d

p n i a p l a t o r z e o r ū d e l o c o r n z s e p f e r a t p s e v e l p f r e s q s a d h o c i d o n e o s f o r e p u t a u e r i n t h ū i l t r p e t i t u r i. U t f r e s q a d h o c e l e c t i f u e r i n t i n e o r z c i u i t a t i b y z d y o c e s i b y p f e s s i o n e s s u o r z s u b d i t o r z p f i t e r i s i b i v o l e n t i ū a u d i r e l i b e r e v a l e a t. z h m o i p f i t e r i b y p u t f m d e u m e x p e d i r e c o g n o u e r i t p n i a s i p o n e r e s a l u t a r e s. a t q z e i s d e m a b s o l u t i o i s b n f i c i ū i p e n d e r e d e l n i a z g r a z b n p l a c i t o e o r z D e i n d e p f a t i m g r i p u i n c i a l e s z m i s t r i o r d i n ū p d i c a t o r z e l i g e r e s t u d e a n t p s o n a s i d o n e a s z s u f f i c i e n t e s v i t a p b a t a s d i s c r e t a s h o n e s t a s a t q z p e r i t a s a d t a s a l u b r e m i s t e r i u m e x e q u e d ū. q s s i c a b i p s i s. e l e c t a s r e p ū t e n t v e l f a c i e n t r e p s e n t a r i p l a t s. v t d e i p o r z l n i a g r a z b n p l a c i t o i n e o r z c i u i t a t i b y z d y o c e s i b y h m o i p s o n e s i c e l e c t e c o n f e s s i o n e s a u d i a n t s i b i c o n f i t e r i v o l e n t i u m. z i p o n a t p n i a s s a l u t a r e s z b n f i c i ū a b s o l u t i o i s i m p e n d a n t p u t s u p i u s e s t e x p s s u m z c. e x t r a c i u i t a t e s e t d y o c e s e s i n q b u s f u e r i n t d e p u t a t e. p q u a s e a s z n o n p r o u i n c i a s v o l u m u s d e p u t a r i c o n f e s s i o n e s n u l l a t e n u s a u d i t u r e. F l u m e r u s a u t e m p e r s o n a r u m a s s i u

Prima pars libri primi

mendarū ad hmōi officiū ex
ercēdū eē d3 put vniuersitas
cleri ac ppli mltitudo. l' pau/
citas exigit eorū dē. Et si idē
plati petita lniām p̄fessionuz
audiendarū p̄cesserint. illam
p̄fatā recipiāt cū gr̄arū actōe
q̄ si forte dicti plati quēcūqz
ex hmōi s̄ribz p̄sentatis eisdē
ad hmōi officiū nollēt h̄re v̄l
nō ducerent admittendū esse
qui amoto vel subtracto loco
ip̄i s̄litr eisdē p̄nrand^o possit
ali^o subrogari. Si h̄o idē p̄/
lati p̄fatis s̄ribz ad p̄fessiones
vt p̄mittit̄ audiēdas electis
hmōi exhibere lniām recusa/
uerint. nos extūc ip̄is vt p̄f/
siones sibi p̄fiteri libere volen/
tiū. liciteqz audire valeant. z
b̄n̄ficiū absolutōis ip̄endere
gratiosē p̄cedimus de aplice
plenitudine p̄tatis. Per hu/
iusmōi aut̄ p̄cessiōez neqz i/
tendim^o p̄fons seu s̄ribz ip̄is
ad id talr deputatis p̄tatem
i h̄ ip̄edere ap̄liorē q̄ i eo cu/
ratis seu parochialibz sacer/
dotibz ē a iure p̄cessa. nisi for/
san eis eccl̄iaz p̄lati vberiorē
in hac pte gr̄am sp̄ealē duce/
rēt faciēdā. ¶ Petitori. Pau.
p̄t peti hec lniā a p̄latis extra
suū territoriū. qz est volūtarie
iurisdicōis. ¶ Custodes. gl.
pores s̄ p̄uēnales q̄ ad p̄dū

catores. z gardiani q̄ ad mi/
nores hoc nō p̄nt. Humilt.
Pau. si petat ista lniā aspe nō
videt̄ satisfactū p̄stitutioni. z
iō itez eēt repetēda p̄p̄e omi/
sionem forme. Ministri. glo.
Nota q̄ de vicarijs hoz p̄u/
cialiū z de custodibz n̄ repe/
tit de qb^o p̄misit. l3 s̄ illi peti/
tiōez possint facere d̄ q̄ p̄mi/
sit. nō tū electiōz de q̄ h̄ loq̄r.
P̄nari. glo. s̄ p̄sonal p̄nariō
fieri d3. nā d3 p̄ns q̄ p̄bet sen/
sibz corpis. Facit d̄ pe. dist. i.
i p̄ncipio. Idē dic̄ Pau. sup
h̄. rep̄nēt. ¶ Exigibz. glo. Si
h̄o ep̄s p̄tēdat cū s̄ribz dicēs
minorē nūerū sufficere. reci/
piat ep̄s nūerū q̄ sibi videt̄. d̄
reliqz recurrat ad arbitrium
boni viri. i. iudicis. ff. d̄ h̄bo.
obli. l. p̄tinuus. Lōc esserūt.
glo. quā lniām sine cā reuoca/
re n̄ p̄nt. c. decet. d̄ re. in. li. vi.
Subrogari glo. Si non re/
cipit̄ iusta de cā. qz sc3 n̄ ē tal
q̄lis sup̄ describit̄. sibi ip̄utēt
q̄ malū elegerunt. z sic posset
oēs recusare cū nō sūt ap̄ti. s3
si sine cā facit hoc succedit̄ li/
centia pape. Recusauerunt.
glo. Si non recusat̄ exp̄sse. s3
non dat nec negat. videtur q̄
locū haberet h̄ p̄u legium p̄/
trin am monitionem v̄l rec̄si/
tionē. p. c. b. extra d̄ sup. ne p̄.

¶ **Uolentiū. glo.** Forte n̄ stelle
 git de religiosis q̄ fm̄ statuta
 suoz ordinū p̄laris suis p̄fite
 ri d̄nt. **Libere. glo.** d̄notat q̄
 n̄ ē necesse h̄re l̄niam sacerdo/
 tis parochial. c̄. **Triuz dicit**
Jo. mo. sed ei nō stat. **Imp/
 riri glo.** Absoluti q̄ n̄ h̄nt ne/
 cesse vlteri cōfiteri p̄po sacer/
 doti. **Hec obstat. c. ois. in p̄n**
cipio. de pe. 7 re. qz illud intel/
 ligit̄ d̄ eo q̄ alteri n̄ ē p̄fessus
 legitime. **Jo. mō.** dicebat **Tri**
um. s; male dixit. Idē pau. s.
 q̄ absq̄ l̄pia parochialis sa/
 cerdotis p̄t q̄s alti p̄fiteri. n̄
 t̄m ex h̄ seq̄t q̄ sint curati isti.
 rō est fm̄ glo. qz nec ipsi fr̄s
 sūt astricti ad executionez vel
 exercitiū istoz actuū. nec fide/
 les sūt astricti vt̄ i his ad eos
 recurrāt. **Itē nota vt̄ d̄r in**
summa p̄sana 7 bñ. q̄ p̄t ep̄s
 acceptare fr̄s ad audientiaz
 p̄fessionū. et h̄ sine solēnitate
 p̄dicta p̄sentatōis si vult. cō/
 m̄t̄edo eis iurisdictionē suaz
 qz etiā sine isto p̄uilegio poss;
 eis dare licentiam audiendi.

De effectib; q̄ sequunt̄ ex
 cōmissiōe audientiē p̄fessionis
 alteri facte. **Lapl. m. ix.**

Ecōmissiōe
 siōe at̄ alteri facta

de audientiā p̄fessionū siue p̄ze
 dicto mō. siue p̄ aliū modum
 sequūt̄ isti effect;. vt̄ d̄ic̄ pe. d̄
 pal. i. iij. di. xvij. **Primus**
 q̄ d̄e qz tal̄ cōmissari; p̄t audi
 re et absoluere alteri; licentia
 m̄ime req̄sita. nec ille q̄ vult
 p̄fiteri tenet̄ petere licentiaz a
 p̄prio sacerdote. ar. **efficax ex**
tra de p̄cu. ca. is. q. li. vi. **Hec**
obstat qz curatus d; coḡscere
vultū pecor; sui. nā vultū ex
teriorē poterit coḡscere sic et
p̄us. 7 etiā itueri et corrigere
fraterna correctōe 7 p̄na ad
monitōe sic p̄us. 7 q̄tū ad ex
teriorē vultū attinet nō min;
honeste viuūt q̄ p̄fiteri fr̄ib;
q̄ q̄ p̄fiteri secularib; curat;.

Quātū h̄o ad interiorē vul/
 tū meli; poterūt redderētōez
 de p̄fessis fr̄ib; 7 h̄mōi. q̄ de
 p̄fessis sibi vlt̄ suo vicario. q̄ a
 d̄ interiori vultu parochiano/
 rū q̄ se respueit. 7 sine licentia
 sui vicariū pape vlt̄ ep̄i eleget̄
 rūt nō h̄nt redderētōez. qz p̄ eū
 n̄ stetit q̄ min; eos audiret 7 i/
 strueret. s; p̄ superiorē q̄ eis co/
 adiutores dedit. 7 p̄ parochi/
 alē q̄ eū elegit. **hec pe. d̄ pal.**
Dic̄ t̄m tho. i. iij. di. xvij. q. iij
ar. iij. q. vi. q̄ si alicui p̄cedat̄
 p̄tās a superiori iudice p̄fessio/
 nes audiēdi prochiāoz alic;

Prima pars libri primi

curati. ex hō nō fit illi p̄iudici/
um. qz ptās iurisdicōis n̄ ē
p̄missa alicui i fauorē sui. sed
ad vtilitatē p̄mi r̄ p̄p̄oz r̄
dei honorē. Idē ē tenet Jo.
an. in. c. si ep̄s. de pe. r̄e. li. vi.
in p̄ma glo. Idē ē t̄z Jo. an.
in cle. dudū. de sepul. vt. s. pa
tuit. s. q̄ non teneat petere li
centiā a suo curato q̄ vult ip
sis fr̄ibz p̄fiteri. Idem t̄z exp̄s
se Pau. vnde glo. Bern. q̄ h̄
dicebat dānata fuit tanq̄ fal
sa p̄ clemētē. iij. in q̄dam pri
uilegio qd̄ incipit. q̄ daz teme
re. ¶ Scd̄s effectus h̄ p̄missi
ōis fm̄ dictū. Pe. est q̄ p̄missi
sarius p̄t audire p̄phibitōes
alterius p̄lati. in q̄ est differē
tia inter sup̄iorē r̄ inferiorē
nā inferior p̄ inhibitionē su
p̄ioris non p̄t alicui p̄mittere.
sicut nec p̄ seip̄z audire eū.
ita q̄ possit eū suspendere ab
audiētia p̄fessionū p̄ aliū. sic
p̄t p̄ semetip̄m. econuerso autē
p̄ inhibitionē inferioris su
p̄ior p̄t ita p̄mittere sicut p̄t
audire eo iūto. Sicut si essēt
duo curati de pari. r̄ vtr̄q̄ in
solidū vnus p̄ inhibitionē al
terius p̄t audire r̄ p̄mittere.
q̄a par in parē non habet im
piū. Qñ ḡ inferior p̄hibet ne
subdit̄ p̄fiteat cuicunq̄ sine

sui l̄n̄ia d̄z excipe nisi sup̄iori
vel ei⁹ vicario. als temere a
git. nisi illo q̄ref talibz q̄ bñ sci
unt q̄ non intendit. vel nō h̄t
p̄hibere q̄n cōfiteant tales su
p̄iori suo. sicut in religioni
bus. cū p̄oz p̄hibet ne q̄s cō
fiteat de tali pctō sine l̄n̄ia sui
Tertū est oibz q̄ nō iūdit q̄n
possit p̄fiteri mḡro ordinis
vel puinciali v̄l eoz vicarijs
qz si p̄hiberet sp̄uerem⁹ ei in
faciē. r̄ multo magis subp̄oz
q̄ nō p̄t dare l̄n̄iam alteri con
fiteādi cū sit vicari⁹ hoīs. q̄s/
diu p̄oz viuūt. si inhiberet ne
q̄s sine sui l̄n̄ia p̄fiteret r̄c. de
rideret Sed mortuo v̄l amo
to p̄oze vices eius gerit p̄ cō
stitutōes. vñ reputat̄ ordiari
us. Curat̄ ḡ p̄hibēs subdi
to suo ne aliū p̄fiteat d̄z excipe
ep̄m papam legatū sūmū pe
nitentiariū r̄ archiep̄m dū vi
sitat. r̄ h̄ntes ab eis ptātem.
Ep̄s ho non d̄z excipe oēs p̄
dictos. nisi seip̄m. r̄ sic q̄libet
excipiat suos sup̄iores a tali
p̄hibitionē. ¶ Tertio effectus
h̄ p̄missiōis ē q̄ tenet cura
tus ei eucharistiā ministrare et
etiā alia sacra. ex q̄ dic̄ se p̄fesi
sum illi q̄ potuit eū absoluerē
nec est absurdū q̄ det eucha
ristiā illi c⁹ tñ p̄sciaz ignorat

sz cū eā bōa ⁊ tuta p̄scia imo
 tutiori p̄t eū cōdicare q̄ p̄fessus
 ē sine sui l̄nia habenti p̄tātez.
 sic illū qui p̄fessus est de l̄nia
 sua. vel sibi i. qz nec etiā vicari
 us curati reuelat sibi confessi
 onem. cū idem curat⁹ dat illi
 cōsionē. vñ eā q̄ scire d̄z p̄sciē
 tiā p̄fessi vicario superioris. sic
 scit cōsciaz tal' cōfessi vicario
 suo. Et d̄z curat⁹ p̄sumere q̄
 meli⁹ cōfessus ē q̄ p̄fessus ē ei
 quem papa vel ep̄us eligit in
 p̄fessorē p̄ totū mōm vel dyo
 cesim suā. q̄ q̄ p̄fessus est illi
 quē elegit ip̄e. p̄uidēdo de ip̄
 so suis subdijs. cū ep̄s n̄ de
 beat s̄ p̄mittere nisi viris po
 tētib⁹ ope ⁊ f̄mōe. vt d̄ of. oz.
 c. in cetera. vel etiā q̄ ei q̄ cō
 fessus est illi quē elegit ip̄e p̄
 p̄o arbitrio de l̄nia curati ge
 neralis. ⁊ h̄ nisi cū eēt excōlica
 tus vel notori⁹ pctōr. nā tūc
 añq̄ det eucharistiā d̄z ei cla
 restare d̄ absolutōe ab hmōi
 ¶ Quart⁹ effect⁹ ē q̄ pctā cō
 fessa h̄nti talē p̄missiōez nō te
 uet itez p̄fiteri p̄po sacerdoti
 vt declarat Johannes. xxij. i
 extrauaganti q̄ incipit. Vas
 electionis. Qui iustus effectus
 est q̄ p̄ hāc p̄missionem fit iu
 dex qui p̄us non erat. Cum
 em̄ ad absoluendum req̄rat

p̄tās ordīs ⁊ iurisdicciōis. lz
 ab h̄ntē ordinē ⁊ iurisdicciōz
 vel iurisdicciōez tm̄. possit h̄c
 audiēcia p̄mitti h̄nti ordinēz
 lz n̄ habeat iurisdicciōz. pura
 simplici sacerdoti. ita nō cu
 rato sic curato. n̄ tñ ecōuerso
 Sacerdos n̄ curatus p̄t s̄
 p̄mittere vel curato vel sacer
 doti. ⁊ rō diuersitatis ē. qz nō
 eqliē he due p̄tātes trāsfun
 duntur. Habens enim ordi
 nē ex sola p̄missionē non trāsf
 fert ordinem. sed solū ordina
 tio sacramentalis transfert. si
 ue sit iudex siue non. sed iuris
 dictō ab h̄ntē eā ordinariē so
 la p̄missionē transfert in d̄iffe
 rent p̄uato q̄ nullam habe
 bat. ⁊ eū qui habebat aliquā
 sz n̄ istā respectu istī. Sext⁹
 effect⁹ ē q̄ q̄ audit p̄fessionēz
 nō iure suo p̄dit p̄tāte suam.
 delegāte mortuo vel amoto.
 ⁊ idē forte ē ip̄o excōlicato vl
 suspensio. nisi in p̄fessione iaz
 inchoata quaz audiuit extūc
 q̄si ex iure suo. sicut etiā p̄dit
 p̄tātem illō reuocante. quia
 soluit iudiciūz phibēte illo q̄
 iudicare iussit. Cū sicut ep̄o
 mortuo vl trāslato officialis
 cessat in causis. sic d̄z cessare
 penitentiari⁹ i p̄fessiōib⁹ audi
 endis. nisi q̄ absoluere d̄z de

Prima pars libri primi

pcis iā auditis. glo. in. c. gra
tū z relatu. d. offi. z ptā. indi.
dle. qz mādarū expirat p mor
tez mādatoris. Silt si dedit
pffozem monialibz expirat
ptās. nisi eēt rector eaz. cui ex
officio q̄si p̄ozar⁹ vel rectorie
eēt audiētia ānera. z tūc eēt q̄
si ordinari⁹. Uideret tñ q̄ n̄
silt ita expiraret ptās delega
ti delegante excōicato vel su/
spenso. sic mortuo vel amoro
qz in p̄mo cāu retiet delegās
iurisdicōez. lz nō vsū. i sc̄do
aūt neutz retinet. Ad h̄ autē
q̄ delegat⁹ vtaf iurisdicōe re
q̄rit q̄ delegat⁹ in delegādo
qdē habeat iurisdicōez z v/
sum ei⁹. quia delegare est vl⁹
iurisdicōis. sed postq̄ dele
gavit non requirit q̄ habeat
vsū. qz vsus eius nihil facit. ḡ
zē. Possēt tñ dici pbabilr q̄
si ep̄s nō ex̄ns excōicat⁹ vel
suspensus instituit officialē vl⁹
penitentiariū. z postea excōi
cef. nihilominus vterq̄ pōt
pcedere in officio suo. qz vti⁹
vice ei⁹ q̄ iurisdicōez habet
licet nō vsū p se. Si autē iā e/
rat excōicatus officialis nil
agit. qz institutio vl⁹ pmissio
nō tenuit. Depniario ho vi/
det sec⁹. qz etiā n̄ sacerdos vl⁹
nō p̄secrat⁹ q̄ minus hz q̄ ex

cōicat⁹ cōmittere p̄t. qz n̄ mi
nus ē pmissio q̄ pmissio. qz
iure suo sacerdos audit p̄fel
sionē z p̄mittēs tñ ē cā sine q̄
nō p̄p̄t parochiaz diuisionē
z ecclie phibitōez. qñ āt cō/
mittēs mortur vel amouet
non est differētia int̄ pmissa
rium in foro penitentiāli aut
iudiciali. quia vtriusq̄ ptās
expirat q̄tum ad negocia nō
incepta.

¶ Capl'm decimū de differen
tia ineffes p̄ntatos fm for/
mā cle. dudū. z diff̄gentia in
ter sacerdotes curatos.

Ratres p̄

f dicatores h̄nt p̄uile
giū q̄ ep̄is mortuis
q̄ ip̄is suā dederūt autoritatē
vel p̄miserūt p̄nt vti ea auto
ritate q̄usq̄ fuerit p̄uifum ec
clesie de pastore. ¶ Item no
ta q̄ p̄ istos effectus non hz
pmissio effectum in personis
ordinū reprobatoz. de q̄bus
d̄r in. c. i. de reli. do. li. vi. Nec
pe. de pal. ¶ Nota vltari⁹ dif
ferentiā inter p̄dictos fratres
sic presentatos z curatos. nā
p̄dicti fratres ex tali presen
tatiōe z p̄missiōe p̄nt audire
oēs parochianos oīm cura
toz illi⁹ dyoces vbi sūt p̄sen

rati. s; nō aliaz dyocesi. 7 nō pñt h̄mittere alicui. S; curati nō pñt audire in q̄tū curati. nisi prochiāos suos tm̄ alios nō nisi cū licētia epi. vl̄ curatoꝝ eoz. 7 pñt h̄mittere alteri. s. audire suos prochiānos. Nota etiā aliā differenā fm̄ Lan. 7 Fran. zaba. in cle. dudū. Nā curati possunt audire p̄fessiones 7 eoz vicarij sibi subditoꝝ i dyocesi sui epi. 7 etiā extra dyocesi. sed fratres electi et presentati fm̄ formam cle. dudum. de sepul. de qua supra. nō possunt audire seu absoluere extra dyocesi vbi sunt presentati. 7 si se fieret q̄uis cōfessi possent ex ignorantia excusari. tamen q̄ ad ecclesiam nō essent absoluti. sed si p̄staret eis deberēt iterū confiteri eis et intra dyocesi absolui a predictis Sed si sine predicta solennitate cōmitteretur fratrib; ab episcopo vel a curatis autoritas audiendi p̄fessiones simpliciter tūc possēt etiā extra dyocesi audire sicut alij vicarij eozundem. De casib; epis reservatis. nec curati nec dicti fratres presentati possunt absoluere. nisi in q̄tū fuerit a dyocesi n̄s concessum.

De casib; multiplicib; episcopo reservatis de q̄b; agit in sine cle. dudū. de sepul.

Capitulū. xi.

Liēdū q̄

varie sūt opiniones doctoꝝ i dictis casibus. Aliq̄ em̄ ponūt plures. aliq̄ pauciores. Tū materia ip̄oz casuū nō ē bñ clara. Et in sūma pisana d̄ q̄ benedictus papa sc̄s i extranagātū inter cūctas. declaravit q̄tuor esse casus ep̄ales de iure. Primus. s. p̄ctm̄ clerici p̄ q̄d i curriss; irreglaritatē. Sc̄s de incendiarijs. Tertius p̄ q̄d iducēda ē solēnis p̄nā. Quartus de excōicatis maiori excōicatione. Itē declaravit q̄nq; esse casus ep̄is reservatos de approbata p̄suetudie. Primus est p̄ctm̄ homicidij voluntarij Sc̄s est p̄ctm̄ falsarioꝝ. Tertius est p̄ctm̄ violātium ecclesiasticā libertatem. Quartus est p̄ctm̄ violantium ecclesiasticā immunitatem. Quintus ē p̄ctm̄ sortilegioꝝ divinatorꝝ 7 icātatoꝝ. q̄uis autē dicta extranagās fuerit reuocata p̄ cle. dudum. extra de sepul. tū q̄tū ad dictos casus nil innovatū fuit. et si alia ibi

Prima pars libri primi

ptēta sint. 7 sic videt̄ q̄ adhuc illi remaneāt. 7 addit̄ in pisa/ nella q̄ p̄nt̄ nihilominus ep̄i in suis ep̄atibz casus eis referuare put̄ videt̄ eis expedire. si cur̄ p̄nt̄ p̄stitutiōes facer̄ 7 ml̄to magis p̄siliū synodale vel puiciale. a q̄z s̄nt̄ religiosi n̄ valēt̄ absoluerē. Jo. an. in. c. si ep̄s. de pe. 7 re. in glo. iij. lib. vi. p̄dictis casibz addit̄ p̄ crimen enorme 7 publicū homicidiū 7 sortilegiū opp̄siones p̄ueroz etiā ex cāu. incestum corruptiōz monialiū. coituz cū b̄ntis. m̄rimōiū clādesti/ ne p̄ctū vel s̄ inēdictū ecclie. p̄iuriū. falsū testimoniū. blasphemā dei 7 sc̄toz. Hostiē. Ho isūma ponit̄ p̄es p̄dictos casus. 7 addit̄ pctm̄ s̄ naturā 7 pctm̄ q̄dlibet enorme. q̄d p̄ticularis vel ḡnalis p̄suetudo refuat̄ ipsi ep̄is. in q̄bz aliq̄ ep̄i remittūt̄ pctōres ad sedem aplicā p̄p̄ enorme ita/ tē criminū. 7 ad terrore alioz. **Hec hosti.** Ego t̄n̄ n̄ legi ad huc eē aliq̄d pctm̄ p̄cise ita enorme a q̄ n̄ possit̄ absoluerē ep̄s subditū. dum t̄n̄ n̄ habeat aliquā s̄miam exēcicatiōis annexā. q̄suis aut̄ possint̄ absoluerē si aliq̄n̄ ad curiā mitāt̄ b̄n̄ faciūt̄. **Buil.** duran̄. et

speculator in reptoio suo vl/ tra p̄dictos casus addit̄ alios s̄ deflorantes virgines vi op/ pressas vel seductas. 7 trahē/ tes p̄ votū castitatis emissū Fornicatiōem cū iudea vl/ sa/ racena. **Concipiēte** plem p̄ adulteriū. quā vir credit suā **Procuratē** abortum vel sterilitatē in se vel in alio. **Cōtra/ hentes** m̄rimoniū post spon/ salia iuramēto firmata. **Log/ scentē** carnalr baptizataz ab eo. vel cui⁹ p̄fessioz audiuit. **Tenentē** ad baptisū vl/ cō/ firmatiōez filios vel filias ex/ tra necessitatē: **Baptisatē** p̄ prios filios extra necessitatē. **Uerberatē** p̄rem vl/ m̄rem. 7 vsurarios. 7 tādē sic p̄cludit. **Tot casus** ponere nihil aliū est q̄ sacerdotū p̄tātē restrin/ gere que eis plenarie data ē a xp̄o. **Unde breniē** dico sacer/ dotes oīa posse q̄ ad forz sp̄iri/ tuale q̄ non sūt sp̄ealie in iure ep̄is refuata. 7 q̄ nō sūt ip̄is sacerdotibz directe vel p̄ ali/ quā p̄sequētiām inēdicta **Hy. c.** at si. extra de re iudi. 7. c. nu/ per. de sen. excō. **Hoc t̄n̄** fate/ or q̄ v̄bicunqz fuerit aliq̄d ḡ ue delictū vel enorme supio/ ris est iudiciū req̄rendum. et idem dico in oībz casibz i q̄bz

est generalis consuetudo ecclesie
 quod sint ipsis reservati. Conclusio
 Joh. de lignano. Jo. de lig-
 nano in declaratioe qua facit
 sup. ca. ois. de pe. 7 re. pbat et
 concludit ex dictis imediate p
 Buil. 7 Specu. 7 ex clemen-
 dudis. ffes predicatores 7 mio-
 res pntatos p audientia co-
 fessionu posse absoluere ab oi-
 bus casibz pctoz. exceptis p-
 cise illis q i iure reservat epis.
 S3 a casibz q sibi reservat.
 vel de consuetudie sue dyocesis
 vel ex suo beneplacito vel p
 constituciones suas synodales
 vel pvinciales posse absolue-
 re. etia si epi dictos casus no
 pcedat. 7 pbat sic cle. duduz.
 d sepul. statuit q dicti ffes n
 possint absoluere. nisi a casibz
 a qbz pnt curati absoluere q
 eis pmittat a iure. nisi ipsi epi
 vellent aliqd plus pferre eis.
 Sed 7 Buil. dt q no obstat
 q doctores ponat mlros ca-
 sus epis reservatos. curati em
 pnt absoluere ab oibz occul-
 tis q n snt i iure epis reserva-
 ta. 7 n snt ipis sacerdotibz di-
 recte vel p aliquam coseqntiaz
 in dicta. lz g epi possint reser-
 vare certos cas q de iure co-
 petut inferioribz. non tm h pnt
 simplr. nisi in duobus casibz.

fm Buil. duplr. s. directe. scz
 cu aliq fuerint legitime in cri-
 mine dephensi q merito fue-
 rint tali pte p uadi. Scdo
 indirecte. s. p aliquam psequentiā
 vt cu aliqs casus enenerit i q
 ad vtilitate com expediat q
 tale casu retineat. et no aliter.
 xxv. q. ij. c. de eccliaisticis. No
 aut expedit vtilitati coi refer-
 uare tot cas. s3 h e ponere la-
 qos in via salutis. Sed si a-
 liqs pure velit defendere plu-
 res casus posse epos ronabi-
 lie reservare q ad sacerdotes
 parochiales. sint d foro epoz
 7 eoz ptoibz subiecti. tm h no
 pnt facere epi erga predictos
 ffes q exepi snt. n eoz ordi-
 natioibz subiecti. vt extra d ex-
 cel. pla. c. nimis pua. Cu gn
 possint dicti ffes absoluere a
 casibz reservatis i iure epis. vt
 d i dicta cle. dudū. g pnt ab
 oibz alijs absoluere. vicz d co-
 nsuetudie reservatis piculari lo-
 ci vel sinodali pstitucioe vnu
 negado. aliud tacedo. consen-
 tit. dis. xxv. c. qlis. n e pnt pla-
 ti dicta pcessionē reuocare vt
 defalcare. nec directe negan-
 do Iniam audiendi. qz nihil
 omnino hnt ea p cle. dudum
 nec indirecte phibedo paro-
 cbianos ne pntent eis extra

Prima pars libri primi

8 Duil. c. q̄sto. nec p̄ retētiōne multoz casuū. q̄z fieret ī frau dē leḡ. q̄d fieri n̄ dz. vt. c. p̄sti tut. d. p̄ces. p̄bē. Sileat ḡ io. mo. h̄ q̄ dic̄ q̄ si ep̄s p̄t artare p̄tātē ordinariā curatoz. p̄t mlto maḡ artare p̄tātē extra ordinariā ip̄oz fratz. q̄z q̄d p̄ sup̄iorē p̄cedit p̄ inferiorē arta ri vel reuocari n̄ p̄t. vt di. xxi. c. i. ferioz. Ad p̄stitutōz at̄ cle. de Duil. rel. vbi dz̄ q̄ a casibz ordinarijs reſuatis quēq̄z ab/ ſoluere n̄ p̄sumāt. Rūddēdū ē q̄ h̄ intelligēdū est d̄ casibz ī iure reſuatis. sic̄ intēdit̄ cle. du/ dū. nō at̄ p̄ p̄suetudinē vl̄ sta/ tuta alioz p̄elatoz. q̄z illa re mouet papa ī dicta cle. dudū a q̄bz p̄nt̄ dicti fr̄es absoluere z p̄ q̄ns vid̄z q̄cqd̄ d̄cat̄ per modernos vl̄ antiq̄s d̄ talibz casibz p̄ ep̄os reſeruatis totū reuocat̄ p̄ cle. dudū specialit̄ q̄stuz ad dictos fr̄es. Si em̄ p̄stitutio posterior licz nō fa/ ciat mētiōnē d̄ p̄ori ip̄az reuo care noscat̄. c. licz. d. p̄sti. li. vi. mlto maḡis reuocare debent dicta doctoꝝ si in p̄riū p̄mul gent̄. Nec Jo. de ligna. Sz Fran. zaba. post Lādul. dic̄ q̄ d̄ casibz ep̄alibz nō p̄t dari doctrina cū depēdeat ex p̄sti/ tutionibz ip̄oz ep̄oz z doctri na. z q̄uis Lādul. dicat q̄

h̄ns irregularitatē quā sol̄ pa pa tollere p̄t non p̄t absolui a peccato ante disp̄sationem. Frā. zaba. dicit̄ p̄riū. s. q̄ p̄t absolui a pctō remanēte ma/ cula irregularitatis. Quia ḡ nō est claz q̄ sūt casus ep̄is reſuati in iure cōmuni. iō tu/ tior via ē ī hmōi q̄ fr̄es si p̄nt̄ sciāt ab ep̄o q̄s casus vult si/ bi reſuare. z de illis nō se ipe dire. oēs s̄o alios casus sibi faciāt p̄cedere. Tertū ē aut̄ fm̄ oēs q̄ absolutio ab excō/ municatōe maiori reſeruatur ep̄is. Itē disp̄satio vel p̄mu tatio votoꝝ. Itē relaxatio q̄/ rundā iuram̄toꝝ Disp̄satio vero incertoꝝ. an p̄tineat ad ep̄m vel ad aliū. h̄es s̄ i. ij. p̄e sūme. ti. d. resti. c. iij. z ibi dis/ fufe. Frā. zaba. ī cle. dudū. in glo. sup̄ v. p̄cessa. dic̄ glo. Jo han. an. Lādul. Pau. Ste/ pha. z zen. tenere q̄ ep̄s possit reſeruare casus de q̄bz curati poterāt ante hāc p̄stitutionē dudū absoluere. ita q̄ reſerua tio p̄iudicet fratribz. i. q̄ etiaz nō poterunt tūc ab ip̄is reſer uatis casibz absoluere. q̄d est s̄ h̄ q̄d hic dicit̄ Jo. d̄ ligna. Et intelligit̄ ista reſeruatio ca suū ep̄aliū de actibz exteriori/ bus cū effectu. et nō de interi oribz. videlicet si q̄s desidera

uit vel etiā q̄suiuit aliū occide
re. istud homicidiū cordis n̄
est de casibz referuatis ep̄is.
¶ Dicit etiā Pe. de pal. q̄ ice
st̄ q̄ p̄mittit a pueris q̄ n̄ ha/
bēt vsū rōis nō ē de referuatis
ep̄is. qz nec p̄ h̄ tollit h̄ḡitas
nec causat affinitas.

¶ Caplm̄ duodecimū de sa/
cerdote q̄ absoluit aliquē a ca
su a q̄ nō p̄t̄ absoluerē.

Nota qz

e si p̄fessor q̄cunqz ali/
quē absoluerit d̄ aliq̄
p̄ctō a q̄ nō p̄t̄. siue q̄a ē refer/
uat̄ ep̄o. siue qz nullā h̄z au/
toritatē. q̄uis q̄uit peccet. p̄/
cipue q̄n̄ absoluit sciens v̄l ex
ignorātia iuris crassa. t̄n̄ ex h̄
nō incurrit aliquā cēsurā. vel
excoīcatōez. siue sit cleric⁹ se/
cularis. siue religiosus tal̄ ab/
soluens s̄m Fran. zaba. 7 3ē.
Sed tenet̄ illū quē sic absol/
uit auisare de errore suo. si co/
gnoscit. vel p̄t̄ inuenire. ille t̄n̄
q̄ ad deū excusat. d̄n̄ h̄ īgrat.
Et qz dictū ē qz p̄fessor d̄z il/
lū auisare quē absoluit. cū n̄
posset intelligit̄ q̄n̄ fieri n̄ p̄t̄
sine scādalo notabili. v̄n̄ i cō
sil. Basilicē. q̄dā multū p̄ti
habita sup̄ h̄ collatōe. dixit̄
qz talis p̄fessor petat auzorita

tē a sup̄iori sup̄ h̄ casu a q̄ nō
potuit absoluerē. et t̄n̄ absol/
uit. q̄ habita vocet̄ illū quem
absoluerat cū nō posset. 7 per
aliquē modū cooptū itroget
de aliq̄bz q̄ sibi est p̄fessus q̄si
volēs se meli⁹ informari. ac
si plene n̄ intellexissz. 7 si q̄ alia
criminalia postea p̄miserit. 7
sic ab oibz itez absoluat̄ d̄ t̄nc
al̄s auditis 7 p̄us. Vel si ma/
gnū scandalū ex h̄ timeret. sic
qz p̄dict⁹ modus seruari non
possz absoluat̄ absentē. si ab
vltia p̄fessōe credit̄ p̄seuerat̄
se talē i gr̄a. Aut vt alijs pla/
cuit cū ex h̄ timeret̄ notabile
scādalu eueniri. p̄mittat̄ x̄po
summo sacerdoti. p̄sertim q̄n̄
m̄ltitudo ē sic neglecta. l̄ mul/
tū distat a loco vbi ē p̄fessor.
Sed si religiosus absolueret
aliquē ab aliq̄ sn̄ia excoīcati/
onis suspēnsionis vel inēdicti
in iure posita incidere in ex/
coīcationē. a q̄ non posset ab/
solui citra sedē aplicā. cle. de
reli. p̄uil. Sec⁹ si absolueret
a sn̄ia hoīs. qz t̄nc n̄ icurreret
s̄m pau. q̄uis q̄uit peccaret.
sz clerici sc̄lares absoluēdo a
sn̄ijs iur̄ q̄uis 7 ip̄i male fa/
ciāt n̄ t̄n̄ aliquā icurr̄t cēsurā
Caplm̄. xiiij. an̄ in genera/
li p̄fessione p̄tineat̄ specialis

Prima pars libri primi

Nota etiaz

n q vt dicit Jo. an. su/
per. c. tua nobis. i gl.
extra de off. vic. Si eps dedit
vicariū generale. et in māda/
to aliqd exp̄ssit de his q̄ req̄/
rūt spēale mandatū secuta ge/
nerali clausula. et oīa alia q̄ p̄
nos possum⁹. etiā si mādatū
erigant speciale. fm Hostiē.
satis videt q̄ tal' etiā possit
specialia instar pcuratoris. se/
cus si aliqd de spēalibz n̄ fuit/
set ibi exp̄ssum. hec Joh. an.
qd videt intelligēdū q̄ntuz
est de virtute p̄horū. et in foro
cōrētioso. nā si i foro p̄seie ali/
ter p̄staret de intentōe p̄ferēt
autoritatē q̄ ille itēderit h̄ eti/
am si n̄ exp̄ssiss⁹ aliqd i gn̄ ali/
p̄cessiōe intelligerent spēalia.
xij. q. v. c. hūane. et h̄ idē dici
pōt de autoritate data ab ep̄o
p̄fessoribz. qz. s. dicēdo do vo/
bis autoritatē meā in p̄fessio/
ne. n̄ intelligit p̄pter h̄ cōces/
sisse casus suos. nisi alicui cō/
staret q̄ p̄ hec p̄ba generalia i/
tendit casus suos p̄cedere. s;
dicēdo istū et illū. et oēs alios
meos casus. tūc intelligit to/
tum dedisse.

¶ Capl'm. xiiij. qd possint pe/
nitentiarij curie romane.

Nota qd

e p̄narij minores i cu/
ria p̄nt absoluere vñ/
cūqz veniētes ab oībz casibz
p̄ctōz. et sentētijs ep̄is refua/
tis. h̄nt em̄ autoritatē q̄si ep̄a/
lem in foro p̄nie et maiores q̄
ad q̄sdam casus excōicatiois
et dispensatiois. Sūm⁹ vero
p̄narius adhuc hz maiores
in pl̄ibz alijs casibz excōicatis
et dispensationis.

¶ Capl'm. xv. qd fienduz qñ
p̄fessor n̄ intelligit penitēte.

Nota de

n ro q̄ cū p̄fessor n̄ intel/
ligit penitēte. aut ex/
ip̄itia ligue. aut ex do: m̄itōe.
aut ex distractōne mentis ad
alia applicate. l' ex alia cā fm
Jo. neapol. in q̄libet. q̄ cum
sacralis absolutio p̄erigat cō/
fessiōez. cōfessio p̄o ip̄tat fue/
latōz q̄ n̄ p̄t eē nisi flatōevni⁹
s. p̄fētēs. et p̄ceptōe alēi⁹. s. cō/
fessor. qz si alēz istoz d̄fic in
p̄fato cāu credo d̄ illo p̄ctō. n̄
eē factā p̄fessiōz. et p̄ p̄ns ip̄e
di absolutōz. h̄ ille. Si tñ n̄
h̄ facit. et p̄fessus q̄dē d̄ h̄ n̄ p̄/
p̄dit absolut⁹ ē coraz dō. n̄
teneē itare q̄usqz sciat illū nō
p̄cepisse. seu intellexisse p̄ctā

sua. et hec tria sunt de peccatis generalibus. id est mortalibus que sunt de necessitate preterita. non sunt de venialibus. ad que quis non tenetur de necessitate. et ubi talia modica raro obaudiunt ab eo que alias agnoscit personam.

¶ Finit prima pars que fuit de potestate seu auctoritate professoris

Incipit secunda
pars libri primi. que erit de scia confessionis. que erit duplex. Prima
§. scilicet duplex est clavis ordinis. scilicet scie et potestatis.

Acto de

potestate professoris. nunc videndum est de ipsorum scia

Est enim duplex clavis ordinis. scilicet clavis scie. et clavis potestatis. Unde Christus petro dixit. Tibi dabo claves regni celorum. Mat. xvi. Nota tamen quod ista scia non dicitur clavis sed ipsa potestas discernendi atque examinandi. sine cognoscendi in foro scie. et potestas determinandi seu diffiniendi causarum. id est ligandi et solvendi sunt clavis potestatis. Ista vero duplex potestas est una in essentia sed duplex in effectu. Scia autem acquisita non est clavis sed bene inuatur

uti clavis. et de his clavis habes dist. xx. per totum.

¶ Quarta scia requiritur in professore. §. ij.

Et quantitate scie professoris. quantum. scilicet opteat esse habere pietatem. dicit Augustinus. de pe. dist. vi. c. i. optet ut spiritualis iudex sciat cognoscere que que dicitur iudicare. Dicit Thomas. in. iij. dist. xvij. in expositione lre. Hec scia et si non sit maior. tamen dicitur esse tanta ut sciat discernere inter peccatum et non peccatum. et peccatum mortale et veniale. et si in aliquo esset dubitatio sciat dubitare ut possit ad peiores recurrere. Alb. autem in. iij. dicit quod non tenetur sacerdos scire discernere. nisi in casibus que sint capitulorum. et que mortalia contra. et que venialia ex genere. Sed hec nec sciens dicitur idem. puto quod peccat mortaliter talis audiendo. et eum institues plus peccat quam ipse et eius promittens institutum ministrare si sua interest tale prohibere. Dicit etiam quod in plebis casibus sacerdos ecclesie parochialis dicitur esse ita discretus ut talia difficilia esse sciat. nec esse procedendum in eis sine superioris consilio vel auctoritate. Hec Alb. in. iij. Guil. Duran. in summa sua dicit quod quies professor se ingerit

Secūda pars libri primi

ad p̄fessiones audiēdas. toti
ens se offert ad r̄ndēdū d̄ q̄li/
bet z inēdū d̄ casibz inopiatz
z alias iandit̄. z q̄onibz seu
casibz valde p̄plexis. Debz ḡ
p̄fessor scire discernere int̄ pec
cata z differētiās pctōz. Uñ
scire dz p̄fessor si ea q̄ exp̄mit
sibi penitēs sint pctā vel nō.
puta an bella p̄ncipū z ip̄oz
exactōes sint licita v̄l n̄. z v̄tz
p̄cr̄ q̄ sūt sint liciti v̄l illiciti
z q̄n̄ ad restitutōz teneat̄ z q̄n̄
nō. z an ei debeat p̄hibere cōi
onem. vel concedere. quia si
confessor iudicat licituz qd̄ ē
illicituz. tā p̄fessor q̄z penitēs
in foueā cadūt. nisi forte p̄ba
bilis ignorantia eum excuset
puta si h̄z aliquem doctorem
autenticū z famosū cui⁹ opi
nioni innitit̄. Uñ si p̄fessor n̄
est expertus in casibz. ita q̄ nec
nonit dubitare n̄ per se iudi
care. cū piculo anie sue audiat
p̄fessiones. *Hec gull. q̄ p̄f.*
de pal. in. iij. disti. xix. oñdit
maiorē sciam req̄ri in eo q̄ se
ingerit q̄z in eo q̄ ponit̄ ad h̄
a superioribz suis ex obediētie
in iudicōe. z de p̄mo p̄t̄ intelli
gi dictū rigorosū. Gull. du
rañ. de sc̄do dictū. Tho. z Al
ber. Dicit em̄ ip̄e. Pe. N̄ is sa
cerdos h̄z clauē scie z potētie

l. autoritatē discernēdi z po
tentia ligandi z soluendi. licz
multi nō habeāt sciam debi
tā z ecōuerso. *Uñ em̄ sacer*
dotes habent sciam q̄ n̄ h̄nt
autoritatē discernēdi. sc̄di q̄
dem sine pctō. s̄z p̄mi cū pctō
suo si h̄ p̄curaret. als si inui
ti ponerent̄ excusati sūt si p̄
posuerūt impedimentū n̄ se
auditi. Dun⁹. i. officiū iudi
candi necessariū est. z p̄t̄ ad h̄
compelli. sc̄z ad officiū iudi
candiz ad p̄latōz carens scia
z tūc nō peccat sicut i religio
nibz p̄suetū est fieri. Et qd̄ d̄t
Brego. q̄ si indignus est nō
debet obedire. z si dignus dz
obedire. intelligendum est d̄
illo q̄ h̄z defectus q̄ sūt iuris.
vicz irregularitatis. z tūc nō
dz obedire nisi ab eo p̄ disp̄
sationem moueat̄. als tenet̄
religiosus obedire. alioquin
q̄libet religiosus bonus q̄ re
putaret se indignū refugeret.
z sic soli indigni p̄mouerent̄
z ponerentur. Qui ḡo nō cō
act⁹ s̄z sp̄ōte accipit p̄t̄rē siue
p̄latōis. siue audiēdi cōfessio
nes nō h̄nt̄ sufficientē sciam
peccat. Sed q̄ inuit⁹ z coac
tus nō accipit s̄z suscipit non
peccat Uñ siue pctō ab iscio
haberi z suscipi p̄t̄. s̄z accipi

nō p̄t p̄tāl indicādi sine pctō
 Hec pe. Si tñ i eo cēt tāta ig
 rātia q̄ oīno inept̄ cēt. qz n̄
 etiā scit q̄ Tho. ⁊ Alb. dicūt
 sup̄. credo q̄ non excusaret a
 peccato. etiā si ex obedientia
 iniuncta poneret se ad id ad
 quod omnino ineptus est cū
 periculo animarum.

¶ An p̄fessor teneat scire an
 pctā in cōfessione audita sint
 mortalia vel venialia. §. iij.

¶ Et aut̄ p̄fessor teneat
 scire de oībz q̄ sibi di
 cūt in p̄fessione an sint
 mortalia vel venialia. ¶ Hē
 ric⁹ in quolibet sic r̄ndendo
 distinguit. Peccata sūt i du
 plici genere. Quedā sūt pctā
 qz phibita. qz si n̄ essēt phibi
 ta non essent pctā. vt sūt oīa
 que sunt de iure positino. vt
 audire missā die dñico. semel
 in āno p̄fiteri ⁊ cōicari. ⁊ hu
 iusmōi Et talia tenetur q̄libz
 cōfessor scire. nisi habeat cāz
 rōnabile q̄ eū excuset. vt si for
 te tpe phibitōis erat in tra lō
 ginqua vel in carcere. Alia sūt
 peccata nō qz ab homine p
 hibita. sed de natura sui ma
 la sunt etiā si nō phibeant. et
 hoz q̄dam sunt capitalia. vt
 superbia luxuria ⁊c. H̄c enīz
 sunt q̄si elementar p̄ncipia q̄

de necessitate quēlibz p̄fesso
 rē scire optet. ¶ Quedā hō sūt
 pctā q̄ sūt spēs pctōz capita
 liū. vt illa q̄ recipiūt hoz p̄di
 catōz vt fornicatō ⁊ ebrietat
 ⁊ hmōi. Fornicatio vero lu
 xuria q̄dam est. ⁊ ebrietat q̄
 dam gula. Et hoz pctōz spe
 cies q̄dā sūt q̄ ipoztāt maluz
 d̄ suba sui act⁹. eo qz statī no
 mīata habeāt ānerū malu m
 vt fornicatio ⁊ d̄ talibz ē cō/
 fessor scire tenet̄ vtz sint mor
 talia vel nō. vel vēialia. Que
 dā hō d̄ suba sui act⁹ n̄ hūt d̄
 fornicatē. s; ex libidīe faciēte
 sicut cogscere vxorē ppriā n̄ ē
 pctm̄ d̄ se. tñ poss; q̄s vxorēz
 cū tanta libidine cognoscere
 qz cēt pctm̄ mortale. vt si eam
 cognosceret si etiā n̄ cēt vxor
 ei⁹. ⁊ de talibz nō optet qz cō/
 fessor sciat vtz sint mortalia
 vel vēialia. qz n̄ p̄fiterē frequ
 ter scire optz. Alia sūt pctā q̄ sūt
 filie pctōz capitalium. vt illa
 pctā qz fines t̄minant ⁊ or
 dināt ad fines capitaliū. sicut
 dol⁹ ⁊ acq̄sio rei iniuste. ⁊ d̄
 talibz pctis frequē opinionēs
 sūt p̄rie inter doctores. ⁊ d̄ ta
 libz non tenetur simplex cura
 rus non ordinarius scire vtz
 sint mortalia vel nō. Curat⁹
 at̄ ordiari⁹ vt ep̄s ⁊ archiep̄s

Secūda pars libri primi

z ceteri alij superiores plati tenent scire. qz ipsi sūt purgatores. z tenent alios purgari facere z illuminare. z iō tenent scire nouū et vet⁹ testamētū. bec ille. Caueat autē cōfessor ne sit p̄ceps ad dādā sniam d̄ mortali qm̄ nō ē cert⁹ z clarus. et vbi in aliq̄ mat̄ia varie opiones sūt q̄pluriū z solēniū doctoꝝ. vtrū sit licitū vel illicitū sicut de non soluēdo decimas vbi nō ē p̄suetudo. pati tñ se ad dādū si eccl̄ia peteret. q̄ dā dicūt eos eē in statu dāna tiōis. vt Inno. Alij hō dicūt q̄ n̄. vt Tho. Jo. an. z archi. z de emptōne iuriū montis Flozētie. vl̄ imp̄stis venetoꝝ qd̄ q̄daz dicūt eē vsuram aliq̄ licitū dicūt. z m̄tra h̄mōi cōsulat tñ sp̄ q̄ turt⁹ ē a talibus abstinere. extra de sp̄. c. Iuuenis. nō tñ p̄dēnet p̄riū facientes. seu p̄riā opinionē tenētes. nec p̄pter hoc denegat ab solutionē. Sed vt dic̄ Guil. dicat p̄fessor q̄ illud faciēdo non est tutū s̄z dubiū. z iō bñ sibi p̄uideat. Si autē oīno cōscia p̄fessoris dictar̄z illud eē mortale z nō posset p̄sciaz deponere. qd̄ tñ dz. ad p̄silium sapientū recurrat z nullo mō dz facere p̄ cōsciam. qz pecca

ret mortale. xxviii. q. l. c. deinceps. s. ex his. iūcta glo. Sz cū illud tale esset p̄ cōem opinionē doctoꝝ: z cōiter sic seruat a sapientioribz. Quis aliq̄ue doctozem audiret p̄riūz tenere nō debet illi de leui ad herere. Quō hō quis debeat deponere in hoc p̄sciam erroream vel scrupulosam habet supra in prima parte. ci. ij. ca. de conscientia.

¶ Q̄ iterāda est p̄fessio i sercasibus. s. iij

Cire etiā tenet p̄fessor s̄ q̄ sunt illi casus i q̄b⁹ tenet q̄s iterare p̄fessionē. z sūt q̄ttuor s̄m Pet. de pal. duo hō sūt ex pte cōfite tis. ¶ Prim⁹ s̄m Pet. Tho. Ray. z Hostiē. z oēs alios. s. qm̄ aduertēt tacet aliq̄d qd̄ ē mortale vl̄ credit. vel p̄babilē dubitat eē mortale ex verē cūdia vel alia cā iniusta. tunc etiā mortale peccat p̄mittēdo fictionē in sacramento z notabile irreuerentiā. z iterare tenet talē p̄fessionē. Si tñ talē p̄fiterēt eidē cui z prius z ille habet in memoria pctā eius sufficit dicere illō occultatuz z illam fictionē s̄m Guil. durā. imo etiā si n̄ h̄ret i memoria. vt patz in fine. iij. casus

Sed si dimitteret ex aliq̄ iu-
sta cā. puta quia pbabilr du-
bitat cū sollicitatē ad malū de
q̄ p̄fitef vel reuelatorē p̄fessio-
nis. l' dicēdo id cū sit p̄fessor
manifestaret pctm̄ qd̄ audi-
uit. puta si iniuste absoluit cū
nō debeat. r̄ in his casibz non
hūdo copiā. nisi tal' p̄fessoris
cui p̄fitendo aliq̄d p̄dictorū
seq̄ret. tūc satis videt q̄ sit ex-
cusatus. Dicit etiā p̄dictus
Duran. q̄ si ex iḡrātia crassa
z supina aliq̄d retinuit mor-
tale. qz noluit cogitare de suis
peccat̄z tenet totū iterare. Se-
cus si ex ignorantia pbabili
qz tūc solū illud qd̄ dimisit.
¶ Scdus ē fm̄ Tho. z Pe.
qū nō impleuit p̄niam seu sa-
tisfactiōez iniunctam p̄ mor-
talibz ex p̄temptu vel ex negli-
gentia. z est obligus ei⁹. si em̄
eius recordaret̄ adhuc possz
p̄ficere. z tūc p̄ficiendo itera-
re non tenet. et p̄cipue qū nō
est sibi p̄fix⁹ terminus quē n̄
possit trāsgredi. Quis sibi sit
declaratum in q̄ ip̄az debeat
facere. vel ī alio tpe ip̄am sup-
plere. eo ip̄o aut q̄ facit sibi p̄-
positū nō implendi p̄niam si-
bi iniunctam p̄ mortalibz ex
negligentia vel p̄temptu pec-
cat mortaliter. qz tenet ad il-

lā sub p̄cepto. Secus p̄o est
de p̄nia iniuncta p̄ venialibz
ad quam nō tenet de necessi-
tate fm̄ Tho. Idēz si p̄niaz
iniunctaz p̄ mortalibz dimit-
teret ex impossibilitate. puta
ex infirmitate z hm̄oi. Possz
tū p̄nia iniuncta ab vno con-
fessore mutari ab alio cui cō-
fiteret̄. etiā sine audientia pec-
catorz illoz. p̄ q̄bz erat impo-
sita fm̄ Pe. de pal. de hoc in-
fra vide. ¶ Tertius casus fm̄
Pe. Tho. Ray. z Hostiē. est
ex pte cōfessoris. qū vicz no-
tabiliter est ignorās sacerdos
ita q̄ nescit discernē inf̄ mor-
tale z veniale de cōibz pctis.
z p̄cipue cum penitens ha-
bet casus intricatos z diffici-
les. Concordat Duran. z ad-
dit. z h̄ nisi penitens sit peri-
tus. z instruat confessorē.
Cum aut̄ vadit ad eum quē
scit idiotam z ignorātē tenet
iterare. h̄ duran. Qd̄ videt ī
telligendū qū pōt h̄re alium
sufficiētē. nam si alium h̄re
non potest. z mlto magis qū
est in piculo mortis pōt z de-
bet confiteri ei quem hz. Un̄
Aug. dicit de pe. dist. vi. Qui
vult p̄fiteri vt inueniat ḡraz
sacerdotē q̄rat scientem solue-
re z ligare. ¶ Quartus casus

Secūda pars libri primi

est ex pte p̄fessoris. est aut̄ im-
potētia absoluēdi fm̄ Petrū
Tho. Ray. ⁊ Hosti. qd̄ p̄t eē
dupl̄r fm̄ Pe. de pal. ⁊ Du-
rañ. v̄l qz hz p̄tātē artatā ab-
soluēdi. qz scz ab aliq̄b̄ p̄cis
ñ p̄t absoluere sup̄ior refuā/
te sibi illos. ⁊ tñ ab illis d̄ fa-
cto absoluir. Et p̄fess̄ illi cuz
ei p̄stat teneē itez̄ p̄fiteri. non
qd̄ oīa fm̄ Pe. de pal. s̄ illa
tñ de q̄b̄ nō potuit absolue-
re. aut hoc est qz nullam ha-
buit potestatem. ⁊ h̄ qz ñ erat
sacerdos q̄uis reputaretur.
vel qz nō subditus. vel qz in-
trusus. aut qz excōicatus vel
suspensus ab officio hm̄oi. et
absolutus a tali cū illi h̄ con-
stat teneē iterū confiteri qz re-
aliter non ē absolutus. q̄uis
ignozantia facti excuset eum
in conspectu dei. ac si esset ab-
solutus. dū nescit. fm̄ Tho.
in q̄libz. S̄z pe. de pal. i. iij.
dis. xvij. q. vi. sic distinguit. ⁊
notabilr. qz aut impedimen-
tū qd̄ hz absoluēs ē iur̄s d̄ni
vel hūani. Si iur̄s diuini. vi-
delic̄ qz ñ fuit baptisatus ta-
lis. v̄l nō ordinat̄. ⁊ i h̄ casu
absolut̄ a tali teneē iterū p̄fi-
teri h̄ scito. nec papa posset d̄-
p̄trario dispensare. Si h̄o i-
pedimentū est iuris humani.

puta qz suspensus est vel ex-
cōicatus ⁊ hm̄oi. tūc impedi-
mentū aut ē notoziz̄ aut oc-
cultū. Si notoziz̄. puta q̄a
manifeste v̄l publice p̄bera-
uit clericū. p̄p̄t qd̄ est excōica-
tus notozie. aut manifeste in-
trusus. scz p̄pter p̄cessiōez se-
culariū posit̄ in ecclia cura-
ta. ⁊ nō p̄ canonicā p̄cessiōez
p̄p̄t qd̄ titulum nō hz. n̄ po-
testatē sup̄ parochianos illi
ecclie. ⁊ talis p̄fessus isti tene-
tur itez̄ p̄fiteri h̄ scito. Si h̄o
ip̄edimentū est occultū. tunc
aut p̄fitens scit illud impedi-
mētū. aut nescit Si scit p̄fitē-
do illi teneē itez̄ p̄fiteri. ⁊ pec-
cat mortāl̄ cōicādo illi i di-
uinit̄. Sed si nescit ip̄edimē-
tū qd̄ etiā alijs occultū ē. ⁊ h̄
ignozantia facti. puta qz per-
cussit clericū nullo viden-
te. tūc ñ teneē iterare. Argum̄
tū ad h̄ d̄ scia serui q̄ liber pu-
tabat publice q̄ rata est. Sed
si hoc nesciret ignozantia iu-
ris. puta quia scit illum p̄cus-
sisse clericū. sed credit nihilo-
minus ip̄m posse audire cō-
fessiones. non excusatur p̄p̄t
h̄ qn̄ teneat iterare confessiōez
fm̄ Pe. d̄ pal. Quir̄ casus i
q̄ q̄s teneē iterare p̄fessionem
fm̄ Pe. d̄ pal. ybi. s̄. est impe-

dimētū ex pte p̄fiterē? scitū vel
oblitū vl̄ ignoratū pbabilit̄
puta qz erat excōicat̄ maiori
vel minori excōicatōe. licz ne
sciret. z cū postea sciuit teneē
itez p̄fiteri absoluit̄. qz ligat̄
excōicatōe absolui nō potuit
a pct̄is. z pbabilis ignorātia
p̄seruat a culpa z a pena irre/
gularitatis. s; nō fac̄ eū nō eē
excōicatū. pp̄ qd̄ si tūc elige
ret vel sibi bñficiū p̄ferretur.
ignorātia nō faceret qz sibi ali
qd̄ ius acq̄rere. c. aplice. ex/
tra de cleri. excō. min̄. Est at
min̄ capax sacramētoꝝ a qz
p̄cipatōe directe excluditur
q̄ quozūcūqz alioꝝ. z iō ab
solutio nulla. Et dicit idem
Pe. qz i b̄ casu z in alijs i q̄b;
q̄s tenet iterare p̄fessionem si
p̄fiteret eidē nō oporteret ite/
rare pct̄ā explicite. s; solū im/
p̄licite. dicēdo. Peccaui in ill
q̄ als vob̄ dixi. sic si nlla fuis/
set absolutio de facto. Dila
ta em̄ absolutio p̄ multos dl/
es fieri p̄t. etiā si ip̄e oblit̄ fue
rit. dū tñ p̄nā ei p̄us inotue/
rit. qz si nō tarasset penitētiā
tūc opteret ad memoriā redu
cere. vt moderaret̄ iuste. pp̄
qd̄ remittens ad ep̄m si nō ab
soluat debz p̄nāz inotescere.
quē post reditū ab solues in/

iūgit dicēs. facias quod tibi
dixi. qz ligare nō debuit an̄ q̄s
absolueret. ita z in proposito.
Nec Pe. Guil. etiā dicit qz
p̄nā nō req̄rit tātā p̄tinuita/
tē agēdoꝝ z dicēdoꝝ sic alia
sacra. S; i vna die p̄t fieri p̄s
p̄fessōis. et in alia die altera.
vl̄ in vna die p̄fessio audiri. z
i alia impendi absolutio. z in
iungi p̄nā pct̄oꝝ. ¶ Sextus
casus est qū q̄s facit p̄fessio/
nē in mortali sine p̄posito ab
stinendi. sed qz iste casus ha/
bet varias opiniones z satis
difficiles. ideo declarabit̄ in
sequenti. §.

An valeat p̄fessio ab inco
trito facta vt eam iterare non
oporteat. §. v.

Ha ex cō

v dicitōib; p̄fessōis ē qz
sit lacriabil̄. i. cū do/
lore seu displicētia de peccat̄.
saltē p̄m rōnez. Tñ querunt
doctores. Utz p̄fessio facta
a nō p̄trito. qz. l. nō dolet suffi
cienter. vel nō p̄ponit se absti
nere a pct̄is valeat ita qz non
teneat̄ eam iterare. et respon/
det Pe. de pal. i. iij. di. xvij.
qz ad arg. h̄ ē triplex modus
dicēdi. Prim̄ est qz nō va/
let ad remissionem culpe nec

Secūda pars libri primī

pene. nec tūc n^o recedēte ficti
one. vñ 7 tūc tenet itare. 7 h^o
ē opinio Soff. i. q̄libet. Ray.
7 Hosti. in sūma. Bonauētu.
in. iij. Durān. Rob. holcot.
Uincen. in speculo hystoria.
¶ Scđo mod^o dicēdi ē q̄ ta
lis cōfessio valeat ad remissi
onē culpe. qñ impenitēs cō
fitef 7 absoluit. lz tūc nō reci
piat fructū cōfessionis tñ re/
cedente fictione recipiet. sicut
dicif de baptismo. 7 rō h^o for
te est. qz sicut in baptismo im
primif character ad quē rece
dente fictōe sequif grā. ita in
pnia impmit qdā ornat^o ad
quē recedente fictōe seq̄t grā
Et h^o ē opinio Pe. Tho. Ri
car. in. iij. Jo. 7 Berū. in gl.
videt etiā esse d pe. di. i. c. mē/
surā. §. seq̄nti. Dicit em̄ qz nō
ē necesse qz peccata q̄ semel sa
cerdoti pfessi sumus eadē de
nuo pfiteamur Est et tertius
modus dicēdi p̄cordās am
bos. Aut em̄ talis nō hz intē
tionem confitēdi sacramen
taliter 7 absoluēdi. sed deri
dēdi. aut hz intentionem cō
fitēdi. In p̄mo cāu non li
berat a p̄cepto dīno de pfes
siōe. qz sine intēdōe nō pōt su
scipi essentia sacramēti qđ cō
sistit in vsu. vñ tenet iterum

pfiteri. Si autē intēdit tūc di
stinguēdū est. qz intēdēs imple
re p̄ceptū 7 suscipere sacra
mentum qđ ecclia pfert. aut
nullā hz pniam de suo pctō.
aut aliq̄. si nullā tūc pnīe sa
cramētū n̄ suscipit. qz p̄tās
hmōi sacramēti essētiāl q̄ cō
sistit in actu suscipiētis. ē act^o
interior. vnde sine eo nō ē. sic
nō ēēt m̄rimoniū si q̄s inten
deret vtz sacramētū suscipe
nō tñ consentire nisi i carna
lem copulā 7 ad tps. Sed si
aliquam hz pniam de pctis
suis. tūc itez distinguēdum
est. qz aut talē hz pniaz qz suf
ficit cum sacramēto. puta cō
tritus accedit ad confessiōez
exquo fit ibi contritus vi cla
uium vnde fugat fictio. 7 sic
non habz dubiū. qz 7 sacramē
tū suscipit 7 effectum eius. s.
remissionem pctoz. vñ nō te
net iterare. 7 silr imo forti^o si
accedit cōtrit^o. Si v̄o habz
talem pniam qz non sufficiat
cū sacramēto ad grām. qz n^o
etiā attritus accedit. tūc ē ve
ra opinio Tho. s. qz recedēte
fictiōe. tūc incipit valere con
fessio. 7 nō tenet pfiteri nisi fi
ctionē suā. puta si habuit qñ
daz dolorem impfectum. lz n̄
sufficiēter discussisset cōscī

etia sua. putabat autem discussis se quatuor sufficiebat. vel si dolebat de peccato preterito. non proponens cauere in futuro. aut econuerso. vel dolor non erat mortuus sicut debebat. ipse tamen secundum scientiam suam non erat fictus. sed secundum veritatem esset. et sic nihil celauit quod crederet mortale. et per omnes secundum suum iudicium percurrerent omnia que erant necessaria. postea autem certificatus de errore sue conscientie penitet de illo defectu. Potest igitur opinio Thome. multis modis saluari. Uno modo loquendo de eo qui fictus est per uentum possitiue. quod scilicet habet dolorem. sed ita imperfectum quod nec cum sacramento actu suscepto sufficit ad contritionem. nihilominus tamen habet imperfectum que est fictio non confitetur. quia credit esse sufficienter dispositus. et sic non scienter celat peccatum quod fuit in hoc. quod scilicet homo examinauit conscientiam suam sicut debuit. et sic quod erat error iuris diuini non tollit fictionem respectu ultimi effectus sacramenti. quod in probabilis. unde non excusat. sed tamen in corpore que error tollit fictionem que excludit essentiam sacramenti unde verum sacramentum fuit. tali ergo que verum sacramentum suscipit ornatus impermissus. sed gratia non da-

tur. sed postea quando redit ad cor et recollit se non bene fecisse debitum suum ex negligentia sua oblitum. tunc incipit valere confessio et non tenet confiteri illa que prius confessus fuit. sicut fictus quia non fuit dimidiata et intentione. sed solum illam fictionem tenet iterum confiteri. Si autem fuit facta fictio positio. quod scilicet non dolet. et scienter celat. fuit scilicet confessio nulla. vel si confessus fuit scilicet non debuisset sibi dari absolutio. sed si data ei fuit dubium est. utrum ornatus sit impermissus. quo casu Thome. non potest intelligi. Secundo modo potest intelligi opinio Thome. quando est positio fictio. quatuor ad hoc quod non dolet nec proponit abstinere. tunc ista fictio non occurrat sibi ut confiteatur. nam actu cogitauit quod teneatur eam confiteri. tunc enim sicut de peccato quod occurrit que deest. sed non credit quod sit peccatum. aut quod sit mortale et de necessitate confitendum. proinde est actus fuisse oblitus per negligentiam. nam fecisset debitum suum de scrutando scientiam suam. in quo casu solum illud confitendum est. et eorum sacramentum licet sit hic ignorantia iuris diuini. et hoc modo potest sustineri dictum Thome. xxij. distictio. ar. i. in solutione ultimi arg. ubi di-

Secūda pars libri primi

cit q̄ iḡrātia iuris diuini nō
excusat a fictione. ⁊ fictalēvo
cat fictū. ¶ Tertio mō pōt su
stieri optnio Tho. loq̄ndo d
illo q̄ p̄fitec̄ cidē cui p̄us. ⁊ tē
nō optet iterare p̄fessionē pri
mam factā ei. licet fictam. eti
am si ip̄e sacerdos non reco
leret pctā prius sibi dicta. qz
nec q̄n cōfessio integra ē optz
q̄ recolat actu a p̄ncipio vs/
q̄ ad finē. ⁊ maxime qz h̄ suf
fict. s. absoluere ab oīb. ⁊ in/
iūgere p̄niam p̄ fictione. ⁊ p̄
alijs q̄ tūc faciat p̄niam sibi
iniunctaz. Itē paulopost d̄t
idē ip̄e Pe. d̄ pal. q̄ cū p̄fitec̄
exp̄m̄t̄ fictioēz suā. puta dic
se nō posse vel non velle p̄po
nere abstinere in futurū quē
absoluit sacerdos. q̄uis nul
lo mō debeat absoluere. al̄s
peccaret abutēs clauī. nec va
leret sibi tūc illa absolutio. tū
exq̄ intēdit absoluere ⁊ sac̄z
vez p̄ferre. videt̄ q̄ cōferat. ⁊
si tunc non h̄z effectū p̄p̄t il
lius in dispositioēz. h̄bit. tū
postea q̄n cōteret̄ vel ex expe
ctatioē vel dispositioē ornatu
manente. Et si dicatur q̄ q̄
uis sit ibi forma. non tū ma
teria. ḡ n̄ ē sac̄m. materia em̄ ē
pctōz p̄rit̄. D̄m q̄ q̄n sibi
sua fictio n̄ occurrit vt p̄fitec̄

da. tūc n̄ ē p̄fessio dimidiata.
⁊ q̄n suā dicit fictioēz cū alijs
pctis est p̄fessio integra. Et sic
materia p̄fecta. cui m̄tie p̄t i
primi forma q̄ si fiat verū sa
cramētū erit. q̄uis fieri nō d̄
beat. Sic sacerdos h̄ns ho
stiam sup̄ altare pollutū non
deberet q̄dem celebrare. si ta
men celebrando s̄ba p̄ferret
eucharistia vera eēt. peccator
em̄ est materia sed imūda. ni
si saltem sit attritus. vel p̄fel
tio sine attritioē est materia i
mūda. Dec Pe. de pal.

De attritioē ⁊ contritione.

¶ Qz dictū est de p̄tri
e t̄tioē ⁊ attritioē quō pe
nitēs sup̄ ip̄is debe
at instruita confessore. It̄ de
ea clarius d̄dm est. ¶ Nota ḡ
fm̄ Tho. in. iij. disti. xvij q̄
differentia est inter attritioēz
⁊ p̄ritōz. Nā attritio ip̄ortat
q̄ndā displicentiaz de pctis
s̄z ip̄fectā. Tū attritio. i. aliq̄
mō tritū. sed p̄ritō imp̄ortat
p̄fectam displicentiam d̄ pec
cati s. vnde p̄ritū. id est siml
totum tritum ⁊ in puluerem
redactum. Est autem contri
tio fm̄ Pe. in. iij. dist. xvij. do
lor voluntarie assumptus p̄
pctis cum p̄posito confiten
di ⁊ satisfaciendi voluntarie

Et fm eundē ea. dist. oportet
 q̄ cōtritio habeat de oī pctō
 mortali. et rō est. qz in oī pctō
 mortali ē actualis auersio vo
 luntatis a deo. Et qz p̄traria
 p̄trarijs curant. ideo oportet
 q̄ in omni remissione pecca
 torz sit actualis conuersio ad
 deū z auersio a pctō. z hoc d̄r
 p̄tritio. De pctis aut obli
 tis sufficit p̄tritio general' cū
 conatu ad recordandū z do
 lendū. dolere etiā debet d̄ ob
 liuione pctōz q̄ p̄tingit ex ne
 gligētia. Si at q̄rat si specia
 lis p̄tritio de q̄libet pctō req̄
 rat. v̄l sufficiat vna generalis
 p̄ oībz. sic r̄ndet tho. i. iij. di.
 xvij. q̄ q̄ntū ad p̄ncipiū p̄tri
 tionis. s. cū q̄s de pctis suis
 cogitans dolet. z si nō dolore
 p̄tritōis saltē dolore attritio
 nis oportet q̄ sit specialis do
 lor d̄ pctis q̄ q̄s hz in memo
 ria. s. q̄ntū ad terminuz q̄ est
 dolor iam ḡra informat'. suf
 ficat q̄ sit vna cōmunis p̄tri
 tio de oībz. tūc em̄ motus ille
 agit virtute dispositionū p̄ce
 dēntiū. z quia nemo scit vtrū
 habeat grām q̄ requirit ad
 p̄tritionē. ideo nemo p̄t esse
 certus de sua p̄tritōe nec per
 p̄ns de remissione. Et dicit
 Ricar. in. iij. di. xvij. q̄ si p̄si

tens in pctō mortali ē attritio
 d̄ suo pctō vt. pbabilis possit
 p̄sumere se esse dispositū non
 peccat absolutionē recipiēdo
 imo frequēter p̄tute clauis per
 susceptionē absolutionis for
 mas sua attritio z sit p̄tritio.

Itē nota q̄ duplex ē p̄tri
 tionis dolor fm Tho. z Pe.
 in. iij. di. xvij. s. intellectualis
 q̄ ē q̄dā p̄fecta detestatio pcti
 fm rōnez. z dolor sensibilis q̄
 est dolor excitat' in pre sensu
 tiua cū alteratione z afflictōe
 corporis. Prim' dolor req̄ri
 tur de necessitate ad remissio
 nē peccati. et ille etiā solus est
 sufficiens. qz sic pctm̄ morta
 le sufficiēter p̄mittit' p̄ solum
 actū volūtatis. z p̄ cōplacen
 tiā deliberatā ratōis. ita suffi
 cienter destrui p̄t p̄ detestati
 onē volūtatis z displicētiāz
 rōnis. et hoc est etiā in ptāte
 nostra presupposita gratia.

Secūdus dolor. id est. sen
 sibilis etiā valet ad remissio
 nem peccati. s. nō est necessa
 rius. s. de p̄fectōe contritōis
 nec est in ptāte nostra etiā p̄
 supposita gratia. Item do
 lor intellectualis non potest
 esse nimius. sicut nec chari
 tas a qua procedit potest es
 se nimia. sed sensibilis potest

Secūda pars libri primi

esse nimis. Et ideo oportet quod su-
mas per mensuram debitam ad con-
servationem subiecti. sic ex ieiun-
nijs et alijs corporis afflictionibus
Item nota secundum Thome in. iij. di.
xvij. quod vera contritio semper debet re-
manere in habitu. id est quod semper
debet habere istam dispositionem
quod quando recordatur de peccatis commis-
sis habeat displicentiam. saltem
secundum rationem. Item secundum Petrum in
iij. di. xvij. dolor maior intel-
lectualis debet esse de maiori peccato
habitualmente non actualiter. si
considerentur peccata in communi in quantum
sunt offensiva dei. sed etiam in spe-
ciali dolor debet esse maior de
maiori peccato. quia maiorem rationem
doloris habet maius peccatum.
Dolor homo sensibilis conveni-
entia est ut sit maior de ma-
iori. quous non sit de necessitate.
Item secundum Thome in quolibet et
Inno. Contritio debet magis di-
ligere deum quam seipsum. culpa au-
tem est contra deum. pena homo est se-
ipsum. ideo debet contritio eligere po-
tius omnem penam sustinere quam de-
um offendere. Descendere autem
ad hanc penam vel ad aliam non
tenet. imo faceret fatuum descen-
dendo ad ista particularia vel
alium super hoc sollicitando.
¶ Sedecim conditiones que re-
quiruntur in omni bona confessione.

¶ Dicit autem Thome in. iij.
p. di. xvij. quod confessio bo-
na debet habere sedecim con-
ditiones que in his continentur per si-
bus. Sit simplex humilis confessio
pura fidelis. Atque frequens
nuda discreta libens secreta
da. Integra secreta lacrima-
bilis accelerata. Fortis et ac-
cusans. et sit parere parata.
Sit simplex. id est non recitet in
confessione. nisi id quod pertinet ad
declarationem sui peccati. et etiam quan-
titatem. et non alie historie misce-
ant. Sit humilis. ut se miserum ac
peccatorem cognoscat sine ficti-
one. ¶ Pura. id est recta intentione
id est ut non reputet bonum vel
laudem ab hominibus. ¶ Fide-
lis. id est vera et sine ulla falsitate.
ut non dicat quod non fecit. vel
etiam habeat fidem de remissi-
one peccatorum suorum si se ipsum pe-
nitet. Atque frequens. id est sepe con-
fiteatur. istud tamen est de bono esse con-
fessionis. et non de necessitate.
¶ Nuda. ut sepe non involvat ob-
scuritatem sermorum. sed dicat ver-
ba ut intelligat peccatum suum cum
circumstantiis saltem necessariis.
¶ Discreta ut maiora cum ma-
iori potestate dicat. vel non plu-
ra simul. sed distincte loquendo
et dicendo numerum si fieri vel
scire potest. Ut etiam ut discre-

to et sufficiens ac perito confessor
 ri confiteatur peccata sua. Liberes
 voluntaria non coacta timo
 re verbis. ut pueri. vel timo
 re penarum temporalium vel infernali
 um principaliter. ¶ Verecunda
 ut erubescat et non se iactet vel
 mente gloriatur propter seculi va
 nitates aliquas. et precipue ibi
 confundatur ratio respectu di
 uine maiestatis offense. ¶ In
 tegra. ut nihil retineat de his
 que commisit. precipue de mortali
 bus. ¶ Secreta ut non publi
 ce sed occulte sacerdoti dicat
 peccata sua que cum possit ab
 soluere. Lacrimabilis ut do
 leat de peccatis commissis. et de
 testatur ea saltem intellectu rationis.
 ¶ Accelerata. ut que commisit
 peccata confiteatur. hoc tamen
 est de bene esse. ¶ Fortis. ut
 nihil dimittat pro verecundia
 ¶ Et accusans se et non ali
 os. nec in confessione se excu
 set et alios inculpet. Et sit pa
 rere parata. id est adimplere peni
 tentiam sibi iniunctam. et face
 re ea que habet necessario fa
 cere. ut aliena restituere si ha
 bet et huiusmodi.

¶ Finit pars secunda libri primi
 que est de scientia que requi
 ritur in confessore.

Incipit pars
 tertia primi libri de bonitate con
 fessoris. et habet decem. §. Et primo
 queritur de confessore duo de his habet. scilicet. tiorum
 dei. et zelum aiarum. §. i.

E bonita

de confessore in se in ex
 ercicio talis officii di
 citur Aug. de pe. di. vi. ca. Qui
 vult confiteri. Sacerdos ante
 quem statuit omnia languor in nul
 lo illorum sit iudicandus quam
 alio iudicare est promptus.
 Iudicans enim alium quem
 iudicandus condemnat seip
 sum. cognoscat igitur se et pur
 get in se quod videt alios sibi of
 ferre. Turet ut a se propiciat
 quequid in alio damnosum re
 perit. animaduertat quod deus quod
 dicitur. Qui sine peccato est ve
 strum. et. id enim liberauit pec
 catricem. quia non erat qui propi
 ceret lapidem. quod lapidaret
 qui se lapidandum cognosceret
 Nullus enim erat in peccato. in
 quo intelligit omnes fuisse reos
 nam venialia peccata se remit
 tebantur ceremonias. Si quod
 peccatum in eis erat criminale
 rat. Detiores ergo in his sunt sacer
 dotes se prius non edificantes

Tercia pars libri primi

illis q̄ dñs; obſuabāt iſidys
fm̄ cñ Aug. Tho. ⁊ Alber
audiēs ꝑfeſſō; cū ꝑſcia mor
talis ꝑcti mortalit̄ peccat. cū
effectū ſacramenti ꝑfert cum
ſacrō. ſi non eſt ꝑꝑciſus vel
ſuſpenſus q̄ſtūcūq; alias ma
lus. Un̄ Aug. i. q. i. c. dictuz
ē a dño. Numeri ad Aaron.
Vos ponite nomē meū ſup
filijs iſrl. ⁊ ego dñs bñdicaz
eos. vt grāz traditā ꝑ ministe
riū ordinari trāſſūdāt hoīb;.
Nec volūtas ſacerdot; ꝑdeſ
ſe vel obelle ꝑt. ſ; meritū bñ
dictionē ꝑſcēt. Qd̄ at̄ d̄r ea
dē. q. Remiſſionē ꝑctōꝝ non
dant avari ⁊ ſilia. itelligit̄ fm̄
glo. vel ſimplicit̄ d̄ ꝑꝑciſis. vel
ſi intelligat̄ de toleratig. tales
nō dant ex merito vite. i. non
ſunt digni dare.

Duo q̄ debet h̄re ꝑfeſſor.

Ebet at̄ ꝑfeſſor ꝑci/
d̄ pueh̄re duo. ſ. timo
rē vñ ſiat circūſpect⁹
⁊ zelū aīaz vñ ſit ſollicit⁹ cir/
ca ea q̄ neceſſaria ſūt. Quātū
ad ꝑmū ꝑſiderare d̄; q̄ ip̄e eſt
mare enēū in tēplo dñi vbi la
uabāt ſacerdotes ⁊ leuite aīa
lia offerēda in ſacrificiū. vñ d̄
ex immūdicis a q̄b; illa ab/
luebant̄ effickbant̄ immūdi.
Unde Br̄e in paſtorali dicit

q̄ ſit plerūq; vt anim⁹ paſto/
ris audita tentatione ouis et
iſte tēte f. et ideo cū timore et
tremore debet poni. ⁊ non ſe
ingerere. ⁊ cū leuitate ⁊ cū riſi
bus inſtare. Unde in figura
moysi vt d̄r Exo. xxxviii. ſec̄
labiū enēū de ſpeculis mulie
ruz in q̄ lauarent̄ ſacerdotes
ſacrāſanctoz ingreſſuri. ⁊ ſig
nificat ſc̄pturā. vbi ſūt exem
pla ſanctaz animaz. ad quaz
debet ſepe inſpicere ad vidē
dum maculas ſuas ad intel
ligēdū inſidias diaboli. Un̄
ſubdit Greg. vbi ſupra. Hec
nequaq; ſunt timenda paſto
ri. qz deo ꝑſante cūcta ſubti
liter. tanto facil⁹ liberat̄ q̄s
a ſua. q̄nto miſericordi⁹ tenta
tione fatigat̄. Quantū vō ad
zelū d̄c̄ Br̄e. q̄ nullū ſacrifi
ciū ita deo acceptū ē vt zelus
aīaz. Et fructū hmōi oſtēdit
Jac. v. c. vbi poſt ꝑmulgati
ones ꝑfeſſōis dicit. Qui cō/
uerti ſecerit ꝑctōrem ab erro
re vie ſue. ſaluabit animam
eius a morte. et caritas ope
rit multitudinē ꝑctōꝝ. Non
aut̄ min⁹ trahunt̄ ad deū ꝑ
confeſſionē anime quādo di
ligenter fit q̄s ꝑ ꝑꝑdicatores
moderno tēpore. vt experien
tia docet. debet ergo non tar

dare q̄ vocatur ad hm̄di.
¶ Quō se h̄re debeat p̄fessor
erga penitētiā. 2 de q̄bus in-
terrogandū est in p̄fessione. 2
ibi h̄ius decē p̄ceptoz d̄calo-
gi. 2 h̄ius septē pctōz morta-
liū. 2 q̄ in p̄fessioe tria debet
obseruare interrogando con-
fessor. §. ii.

¶ Icit Au

gulti. de pe. di. vi. ca.
i. post mediū dicens.

Diligēs inq̄sitor subtilis in-
uestigator sapiētē 2 quasi a-
stute interroget a pctōre. qui
forsitan ignorat vel p̄ verēcū
diā vellet occultare. cognito
aūt crimine varietates ei⁹ nō
inuestigare dubitet 2 locū et
t̄ps 2c. q̄bz cognitio adit be-
niuol⁹ parat⁹ corrigere. 2 se-
cū on⁹ portare. h̄eat dulcedi-
nē in afflictōe. pietatē in alte-
rius crimie. discretiōz i varie-
tate. adiuuet p̄fiterē orādo et
alia p̄ eo bona faciendo. sp̄ iu-
uet leniēdo. p̄solando. sp̄z p̄
mittēdo. 2 cū op⁹ fuerit etiaz
intrepādo doleat loquendo.
instruat opando. sit p̄ticeps
laboris si vult esse particeps
gaudiū. doceat p̄seuerantiam.
Hec augu. ¶ Ex his verbis
Aug. patz q̄ nō sufficit audi

re p̄fessionē eoz q̄ sibi dicunt
a pctōre 2 ip̄z n̄ interrogare. nī
si eēt p̄sona in his bene p̄itaz
sciētificata q̄ sufficiēt scit di-
cere que optet. Sed cū p̄sōe
cōiter sint grosse in istis. etiaz
ille q̄ sūt in alijs negocijs mū-
di vel scientijs acuti. Jō per-
mittendū est dicere vnicuiqz
id quod vult. 2 eo ordine quo
vult. 2 de pctis q̄ p̄ se sufficiēt
ter dicit nō est itez interrogan-
dus. ne molestes eū in q̄ non
optet. Sed si aliq̄d nō bñ in-
tellerit. p̄cipue de mortali-
bus faciat sibi itez declarare
vt meli⁹ itelligat. De his h̄o
q̄ n̄ plene dixit. puta qz n̄ di-
xit circūstārias necessarias t̄
numez in̄troga eū de his vt
plene dicat q̄ntū est necessari-
um. De illis h̄o peccatis q̄ n̄
dixit. nec scit p̄ se dicere inter-
roga eum.

¶ Quo ordine fieri debeāt in-
terrogatōes. 2 de q̄bz.

Ed Ray. 2 Host. i sū-
s ma dicūt q̄ it̄rogati-
ones fieri debēt de sep-
tē vicijs capitalibus 2 eozuz
sp̄bz 2 filiabz. de q̄bz h̄es. s.
diffuse. i. ii. pte. p totū. nō tñ ē
interrogandū d oibz. sed pl⁹
2 min⁹ fm̄ pditidz p̄sonarū.
Sicut aūt q̄ p̄fiter nō habet

Tertia pars libri primi

neceſſe tenere magis vnū or/
dinē q̄ aliū dicēdo pctā ſua.
ita nec ꝑfeſſor interrogādo. tñ
ad meliꝝ memorię ꝑmēdādū
de q̄bꝫ dz interrogare. ⁊ de q̄/
bus iā interrogauit ne āplius
habeat triplicare ꝑgruū ē te/
nere aliquē ordinē. ⁊ ſi placet
interrogare de decē ꝑceptis.
q̄ ꝑtinent in iſtis ꝑſibꝫ. Unū
cole deū. nec iures vane ꝑ ip/
ſum. Sabbata ſciſifices. ha/
beas in honore parētes. Nō
occifor eris. ſur. mechꝝ. teſtis
iniquus. Nō vlli nuptaz. nec
rem cupias alienā. Declarati/
onē horꝫ verſuū habes infra
ꝑoſt ꝑo interrogatōem ſup
decē ꝑceptis ꝑueniēs erit in/
terrogare ſup ſeptē vicijs ca/
pitālibꝫ. q̄ in ꝑ ꝑſu ꝑtinentur
Ut tibi ſit vita ſꝑ ſaligia vi/
ta. In iſta dictōe ſaligia ſunt
ſeptē lre. a q̄bꝫ incipiūt noīa
ſeptem capitaliū vicioꝫ. Per
S ꝑo intelligitur ſupbia ꝑ ꝑ
q̄ ꝑꝑbendit vana glia. Per
A auaricia. Per L fetida lu/
ruria. Per I inuidia. ꝑ B gu/
la. Per I ira. Per A accidia
Sꝫ anteqꝫ interroget de pec/
catis prius querat de excōi/
cacione maiori. ⁊ ſi inuenit eū
aliqua ſmā irretituz. ſi habet
autoritatem ſuper hoc abſol/
uat prius. Si vero non ha/
bet autoritatem remittat ad
eum qui poteſt eū abſoluere.

¶ In interrogatiōibꝫ ſiēdis
tria debent obſeruari.

Ho. in. iij. diē qꝫ ꝑfe/
t ſor tria debet obſerua
re in interrogatiōibꝫ ſien/
dis. ¶ Primū eſt qꝫ nō inſero/
get oēs de oibꝫ. ſed interroge/
tur ꝑſone de pctis q̄ cōſuene/
rūt repiri in hominibꝫ illius
ꝑditionis ⁊ ſtatus. vt ſtipen/
diariꝫ de rapinis ⁊ incendijs
Clerici de ſymōia ⁊ horijs ob/
miſſis. Adoleſcentes de luxu/
rijs ⁊ hmōi. Unō a ꝑncipio
ꝑfeſſionis decens eſt interro/
gare confitētē de cōditōe ſua
de exercitio ⁊ ſtatu. an clericꝫ
an laicus. an ſolutus vel ꝑiu/
gatus. ⁊ hmōi. vt ꝑrudentiꝫ
inde poſſit formare interroga/
tiones. Et q̄ſtū eſt ꝑꝑis qꝫ fe/
cerit vltimā ꝑfeſſionē. ⁊ ſi fe/
cerit penitentiam ſibi iniun/
ctam. Et vtꝫ in ſtatu grā/
tie vel peccati moralis.
¶ Secūdū quod debet obſer/
uare confeſſor eſt vt interro/
gentur ipſi a remotis de pec/
catis. ⁊ in genere. non in vlti/
tima ſpecie ⁊ modo pecca/
ti ſubito. Ut ſi neſciebat

tale peccatum committere illud addi-
scat. et sic ducat in tetrationes.
Verbi gratia. Si fateat se commi-
sisse viciū luxurie. non statim in-
terroget confessor si seipsum suis
manibus polluit. et huiusmodi. sed ita
paulatim interroget de modo et
circūstantiis talis peccati commi-
si et huiusmodi. Tertium est quod in
peccatis carnalibus non descen-
dat nimis ad particulares cir-
cūstantias non necessarias. quia
hoc est seipsum in tentationibus indu-
cere. et ad inuentionem peccati
rū docere eos qui ignorant. et ali-
quā postea talia referunt in pla-
teis in derisum et scādalu; sa-
cerdotū. ubi gratia. Si vir fa-
teat polluisse mulierē extra vas
debitū. non ulterius querat confesso-
res in quibus parte corporis et quod. quia iam
habet ultimā spēs peccati. Alia ve-
ro turpitudines quibus miseri ho-
mines inueniunt. ipsimet si vo-
lunt exprimant.

¶ De circūstantiis peccatorum. et ibi
suis eorum. et quod circūstantie sunt
in quatuor specibus. §. iij.

Ed nota

¶ Confessor non solum debet
interrogare de mortali-
bus. sed etiam de circūstantiis quibus
aggravant vel alleviant. Unde
Inno. in. c. omnis. de pe. et re.

dicit. Sit discretus sacerdos et
cautus ut more patris medici su-
perfundat vinum et oleum vul-
neribus sauciatis. diligenter in-
rens peccata et eorum circūstantias
quibus diligenter et prudenter in-
quiritis intelligat quales ei debeat
prebere consilium. et cuiusmodi re-
mediū debeat adhibere diuer-
sis utendo experimentis ad sa-
nandum egrotum. hec ibi. Ad il-
lud facit quod dicit Aug. de cir-
cūstantiis peccatorum. de pe. di. v.
c. consideret qualitate criminis in lo-
co. in tempore. in perseverantia. in perso-
ne varietate. quibus si fecerit in re-
tione. et de ipsius viciis multiplici
executione. Dis ista varietas
confitenda est et declinanda. Dolendum
est non solum quia peccavit. sed quia se
fortute et gratia privavit. doleat ali-
orum vitam in sua fuisse corrup-
tam. s. suo exemplo. et commo-
dus quod dedisset primo suo exem-
plo bono. doleat de tristitia
quam intulit bonis peccando
et de leticia quam eis non ad-
hibuit. h. Aug. Que omnia intel-
lige secundum quod declaratur hic. Il-
las autem circūstantias quibus trahunt
peccatum in alteram speciem op-
tet necessario confiteri secundum
Tho. Alb. et alios doctores.
Alias enim circūstantias confite-
ri. cuius sint peccata venialia peccati.

Tercia pars libri primi

ors e hinc, no tñ e necessariu
Pe. d. pal. i. liij. dis. xvi. di. q.
nũerº circũstanciarũ pphedif h
flu. Quis qd vbi p q̄s q̄b
auxilij. cur q̄ mō q̄n. Rey. fo
addit octauã. s. q̄tiẽs. z vbi i
flu d̄z q̄b auxilij. ipe diẽ p
q̄s. Dicit q̄ q̄s p varietate p/
sonaz. z statº etatis sapie z or
dinis. et sic fuit grauissimum
pctm̄ ade. qz q̄nto q̄dº altior
rãto casus ḡuioz z ingraticu/
do maior. Quid. vtz malum
qz phibitũ. vel ex genere suo.
vtz mortale vl veniale. an oc
cultũ vel manifestũ. z q̄stum
ad hãc p̄ditõez ḡuĩ fuit pec/
catũ chayn q̄s ade. quantitas
em̄ generis homicidij grauioz
est pctõ gule vl supbie. Ubi.
qz i loco sacro grauĩ peccat.
Per q̄s. quia traxit alios ad
peccadũ. qd est ppriũ diabo
li. vel q̄s posuit mediatores
ad malũ ppetradũ. qz pctõz
illoz est princeps. vl cũ q̄bus
p q̄b. z q̄s. Quoties nõ so
lũ q̄ntũ ad p̄sueudinẽ s; etiã
q̄ntũ ad nũez. q̄ numerus re
fert ad actionẽ. nõ ad obie/
tũ actõis. vbi ḡra. Si hõ in
iniusta p̄trectatione accipiat
saccũ plenũ mille florenis. est
tm̄ vnũ furtum. Si aut tres
florenos accipiat diuersi acti

bus successiue erũt tria furta.
qz i ipso actu e pctm̄ sp eẽntia
lit. z iõ nõ p̄t vnũ eẽ i pluribz
actibz. Cur. An ex ifirmitate
vel ignorãtia vl elatõe. vl q̄li
intentõne fecerit. qz mortalia
pctã trahunt spẽm a fine. iõ h
diligẽter est explicandũ. Qui
em̄ furat vt mechẽt magis di/
cẽdº e mechº q̄ sur. z tñ vnũ
pctm̄ e i vno actu. s; hũs plu
res deformitates. Quo mō.
naturali vel innaturali. qz sp
e ḡuĩ i eodẽ genere. s. agẽdo
q̄s patiẽdo. Quã. si i sacro tpe.
puta dieb; festinis vl alio tpe
z de pseuerãtia i pctõ.

Circũstancie pctõz p̄sitede
sũt in multiplici genere.

D decla

a rationẽ huiusmodi
scz qñ circũstantie
peccatoz sunt confitende. sic
dicit Pe. de palu. Circũstan
tie sunt in quintuplici genere
Prime sunt que nõ alleniant
nec aggrauant. sic ille q̄ nullã
importãt puenientiã vel p̄s/
cõuenientiã ad rõnem. nec ex
se nec ex suspitõe. vt furari cũ
manu dextra vel sinistra. et
istas p̄fiteri est supflũ. Se/
cunde sunt que alleniant. scz
que important puenientiam

vt facere malū ex bona inten-
tione vel ignorātia. et istas cōfi-
teri ē impfectū. nisi tēret scā-
dalū cōfessorū. Tertie sūt q̄ im-
portāt discōueniētiā ex suspi-
tione. vt furari multū. et istas
cōfiteri est pfectum. quia ag-
grauāt pctm̄. nisi imineret p-
iculū sui vel cōfessoris vel al-
terius tertij. Sed qz nō mu-
tant speciē nec aggrauāt i in-
finitū nō ē necessariū eas cōfi-
teri s̄m Tho. Sed Pe. dic.
qz quāuis ista sit cōis opinio.
tutior tñ est alia. s. vt cōfiteant̄
eas. s. cū notabilr aggrauant
vt furari cētū multo grauius
est q̄ furari vnā. Quarte sūt
q̄ aggrauāt et mutāt speciē
nō tñ in infinitū gūāt vt qñ
vtrūqz est veniale. vel qñ pri-
mū est mortale. scdm veniale
vt in speciebus gule. q̄rum vna
aduenit alteri. et sunt qñqz ve-
niales et quādoqz mortales.
et istas confiteri nō ē necessari-
um. nec illud est ꝑ hoc qd̄ dic̄
Tho. et cōmuniter aliq̄. s. qz q̄
mutāt speciē necessario sunt
cōfiteēde. qz loq̄t̄ de illis q̄ sūt
mortalia. Rō aut̄ quare nō ē
necessariū eas cōfiteri ē ista. qz
circūstantia est cōfiteēda neces-
sario. nō qz mutat speciē. vt
patet in veniali. sed quia mu-

tat in infinitū. vt patet i mor-
tali. Sed circūstantia non
mutans in infinitū nūqz ag-
grauat in infinitū. quia intē-
dit penas et nō extendit. Ex-
tensio em̄ est infinita nec pōt
crescere. sed intensio est finita.
et semp pōt crescere. Nulla ḡ
talis q̄ non mutat seu aggra-
uat in infinitū est necessario
cōfiteēda. Quinte mutant et
qñqz aggrauāt in infinitū. vt
quādo veniali actui puta ad-
gulam studiose p̄parataz ad-
ditur ebrietas vel notabilis
anticipatio hore in ieiunio si-
ne causa. Sed vtz in religio-
so sit mortale qd̄ alteri est ve-
niale. dicendū qz nō. puta di-
cendo verbū ociosū et hmōi.
nisi spēm mutaret. qz nubere
vl̄ velle nubere qd̄ secularibz
nō ē pctm̄ si s̄ fiat causa pro-
lis generande. vel veniale p-
pter voluntatem est mortale
religioso. p̄fesso. clerico vel or-
dinato. quia sacrilegiū est. nō
autem primi motus luxurie.
furti vel inuidie. quia nullus
vouet se non habiturum pri-
mos motus qui non sunt in
nostra potestate. Nec Pe. de
pal.

Circūstantie q̄ trahūt pctm̄
ad aliud gen^o sup̄ cōfiteēde.

Tertia pars libri primi

E nota s^m Tho. in q^o
da epla q^o ille circūstā
tie dicunt trahere pec
catū ad aliud gen^o. et iō d^o ne
cessitate p^ofitende q^o h^ont sp^oea/
lem repugnātiā ad aliq^od p^oce
ptoz d^one legis Sicut furtū
simpl^r repugnat huic p^ocepto
nō furtū facies. Si vero fiat
furtū in loco sacro circūstan
tia loci illa repugnātiā h^oz
ad aliq^od p^oceptorum q^od est
de veneratione sacramentoz
et addit noua species peccati
et sic de alijs

¶ Peccatū p^omissuz die festo
trahit ad circūstātiā aliā.

Icit Rico. de l^ora sup
D Exo. q^o p^octm mortale
p^omissum die festo ha
bet speciale repugnātiā ad
p^oceptū de sanctificatiōe festozū
et sabbati. q^o magis ē op^o ser
uile op^o p^octi q^o op^o manuale
Opus aut^o suile ibi p^ohibet et
sic ē mortale vltra p^opriā d^ofor
mitatē sue materie Ex h^o q^o cō
mittit i die festo h^oz aliq^od d^ofor
mitatē quā oportet confiteri
et in fine dicit idem Tho. q^od
illud q^od d^o circūstātiā non
trahentes p^octm ad aliud ge
nus siue speciē nō ē d^o necita
te p^ofitendas. nō ē referendū
ad nūerū p^octoz et eiusdez spe

ciei. q^o numeruz tenet p^ofiteri
si p^ont. q^o non est vnū sed ml/
ta. et hoc nota diligēter.

Dta tertō q^o cū cogita
tio cū deliberatiōe rō/
nis in actū p^octi morta
lis. s. deliberādi illū actū age
re. ē absq^o ope sit p^octm mor/
tale. iō ad singulas p^octoz spe
cies post p^octā opis interro
ga etiā de p^octis cogitationū
ill^o p^octi t^om. et de p^octis or^o. et
cū op^o alicui^o p^octi et delibera
tio mentis ad illud agenduz
absq^o ope sit eiusdem speciē
specialissime. s. differt s^o ma
gis et minus. vel p^ofectū et im
p^ofectum. q^o s. maius p^octm est
in ope q^o in sola cogitatione
iō etiā de circūstantijs h^omōi
cogitationū interrogādū est
puta si dicit penitēs se p^osesis
se cogitātib^o luxuriosis. q^o
hoc p^ont ēē multipl^r et i diuer
sis speciebus. iō interrogēd^o
q^olitate iparū cogitationum.
vt si deliberauit tale peccatū
p^omittere cū soluta. q^o tūc for
nicatio est si ipse solutus est.
aut cū coniugata. q^o tūc adulte
rium est. aut cū p^osanguinea.
quia tūc incestus est. et sic d^o
alijs luxurie speciebus. et alio
rum viciozum.

¶ Peccatuz diuiditur in tria

Ro aliq̄li declaratōe p̄
 p̄ dīctoruz nota qd̄ dīc
 Tho. i. ij. q. xij. q̄ p̄c̄m̄
 diuidit̄ p̄ h̄ tria. scz p̄c̄m̄ cor
 dis oris z opis. nō sicut p̄ di
 uersas spēs p̄lectas sic̄ dif
 ferūt speciebos z leo z capra
 sed sicut p̄ diuersos gradus
 peccati. sicut dom⁹ in funda
 mentū diuidit̄ in parietez et
 tectū sicut in spēs incōpleta
 Cōsumatio igit̄ peccati est ī
 ope. vnde p̄c̄m̄ opis hz spe
 ciē p̄lectaz. Sed p̄ma incho
 atio ei⁹ est q̄si fundatio ī cor
 de. Scdus gradus ei⁹ est in
 ore. s̄m̄ em̄ q̄ hz in mente p̄
 rūpit̄ facile ad manifestandū
 p̄ceptū cordis. Terti⁹ grad⁹
 est ī cōsumatiōe opis. Patz ḡ
 q̄ hec tria p̄tinet̄ ad vnā p̄fe
 ctā spēs. cū ab eodez motiūo
 p̄cedāt. Traciū⁹ enī ex eo q̄
 appetit̄ vindictā p̄us turbat̄
 in corde. scdō ī p̄ba p̄tuelio
 sa p̄umpit̄. tertio p̄cedit̄ ad
 facta iūriosa. vt p̄cussione
 z h̄mōi. z sic d̄ alijs q̄buslibz
 vt de luxuria. Nec t̄m̄ sic̄ itelli
 gendū ē p̄ctā cordis eē spēs
 incōpleta. q̄si n̄ sint morta
 lia. imo q̄n̄ ī eis ē cōsensus de
 liberatiū⁹ ad act⁹ q̄ de se sunt
 p̄ctā mortalia. tales cogitati
 ones sunt p̄ctā mortalia. et si

non ita ḡuia sicut p̄ctā opis
 vt dictū est Et q̄n̄ simul sunt
 cogitatio cū locutiōe z opere
 vnū est p̄c̄m̄. vt p̄tz de luru
 ria z alijs p̄ctis. Q̄n̄ p̄o q̄dā
 tpe deliberat fornicari. z alio
 tpe diuerso et distāti fornicat̄
 tur sunt duo peccata morta
 lia. ¶ De declaratiōe vero mo
 rosa aliq̄d dicitur suo loco.

¶ Regule q̄nqz cognoscendi
 p̄c̄m̄ mortale a veniali.

D cognoscendū p̄o q̄n̄
 a p̄c̄m̄ ē mortale vl̄ v̄i
 ale nota q̄nqz regulas
 ¶ Prima est. quādo amor vl̄
 affectio ad aliquā creaturā. s.
 se vel aliā t̄m̄ crescit vel ē tam
 magnus q̄ in eo p̄stituit̄ vlti
 mus finis. id est q̄ nec actu.
 nec habitu ordinat̄ illam cre
 aturā. aut eius dilectiōez aut
 etiam seip̄m s̄m̄ deum. z vel
 let cū tali creatura contenta
 ri. z nō curaret̄ deū offendere
 aut ei⁹ p̄cepta trāscredi. p̄p̄
 illā creaturā. ita q̄ ibi ē aliq̄l
 p̄cept⁹ dei. si nō ē formal. ta
 men interpretatiuus. z ē frui
 tio creature. quia p̄ponitur
 creatura deo. vnde cuz aliq̄s
 vellet hīc cum creatura semp
 manere. nō curādo de eterna
 beatitudine. licet non sint sc̄p̄

Tercia pars libri primi

rudes de hoc interrogandi vel
tentandi. tamē tal' amor crea-
ture sp est pctm mortale. Quā
aut aliq's diligit aliquā crea-
turā plus q̄ deus. sed pp r̄ b
nollet deum offendere aut eo
carere. nec eius amicitia pde-
re. talis amor creature nō est
peccatum mortale. ¶ Secun-
da regula satis p̄cordat cum
p̄cedenti. s. cum notabilit̄ cō-
tra dilectiōez primi aliqd cō-
mittit. tūc est mortale pecca-
tū. qm̄ s̄o nō. tūc est veniale.
qm̄ s̄o aliqd fit s̄ dilectiōem
dei p̄t attendi penes h̄ qd̄ re-
pugnat charitati vel amicitie
quā debemus ad deū h̄re su-
per oīa. qm̄ at aliqd fit s̄ dile-
ctionē primi p̄t atq̄di penes
istap̄cepta legis natū re. s. qd̄
tibi nō vis fieri alteri ne faci-
as. et qd̄ tibi rōnabilr̄ et ex de-
bito vis fieri. alteri facias. et
pōt etiā attendi penes scan-
dalum actiuū qd̄ ego infero
primo meo p̄ mala exempla
sed inq̄ntū importat aliquid
s̄ dilectionē. vel quantū sit il-
lud scādalu ad hoc q̄ sit mor-
tale non precise determinatū
est. qz in modico facere s̄ pri-
mū non ē mortale. aut i quo
scandalizare. vnde qlbet at-
tendat seipm̄ qd̄ sibi vellz sic

ri. et qd̄ sibi nollz fieri. et p̄ qd̄
factū et non factū solueret in se
se et primū suū amicitia quā
sibi h̄nt. ¶ Tercia regula quā-
do omittuntur s̄ p̄ceptuz dei
et ecclesie. vel legis nature. vel
superioris q̄ p̄cepta sūt d̄ necē-
tate salutis. vel s̄ votuz publi-
cū vel puatū. vel s̄ iuramentuz
licitū. et tunc ē mortale pctm̄.
qm̄ s̄o citra tūc nō ē mortale.
¶ Quarta regla cū aliqd fit l̄
p̄mittit̄ vel omittit̄ s̄ cōsciam
vere vel false dicentem aliqd
pctm̄ mortale. vel s̄ cōsciaz
formidantem pbabiliter vel
dubitativē an aliqd pctm̄ sit
mortale. tunc semp est morta-
le. si cōscia non sit sufficiētē
instructa. ¶ Quinta regula d̄
actibus intus manentibus
qm̄ q̄dem solam habz cogita-
tionem de aliquo q̄ntūcunqz
turpez vel malā absqz p̄placē-
tia seu delectatōe vel p̄sensu
tūc nūqz est peccatuz morta-
le. vel nullū. vel veniale. Quā s̄o
est cōsensus in actū q̄ cēt pec-
catū mortale. tūc sp est pecca-
tū mortale. quia de^o volū-
tatē p̄ facto acceptat. qm̄ autē
cum cogitatione aut cōplacē-
tia est delectatio morosa in a-
liq̄ turpi. specialiter in libidi-
nolis. tūc est mortale s̄m di-

etum Augustini esto qd nō sit
sensu in actū. s̄m s̄ dicitur
August. iudiciū ē de pctis in
terioribz. Ad qd etiā facit di/
stinctio sup̄ posita. de sensua/
litate z rōne. z de pctis preue/
nientibz z seq̄ntibz deliberati/
onē. Applicādo igit̄ septē vi/
cia capitalia q̄ nō sp̄ sūt mor/
talia. sed sūt male radices in
homie. ex quibz oriunt̄ septē
ventalia.

Que debeat seruare et scire
confessor vtilia et necessaria ī
ipso exercitio confessionis. s̄.
iiij.

Ultra ex

a cōicationē iuris cō/
munis sciat cōfel/
sor si penitens incidisset ī sen/
tentia cōstitutōis synodalis
ideo debet inuestigare de cō/
stitutōibz illi⁹ dyocesis. si q̄s
haberet. vel etiaz puincie vel
legationis. Ut melius possit
penitentibz puidere diligēter
querat de numero peccati. q̄/
ctis incidit in id vel illud. q̄a
hōmies sepe transcunt illud
leuiter. et de circūstantijs nō
necessarijs. z de pctō qd alte/
ri iam rite p̄fessus est nō que/
ras. cū nō teneat nisi in casu
in quo tenetur quis confessi.

onez iterare. de q̄ plene supra
in titulo precedenti. Et non
solum de peccatis opere per/
petratis. s̄ etiā peccatis cor/
dis. et de numero eoz que p/
sone p̄uipendūt interrogan/
dum est. Et qz s̄m Tho. i. ij.
peccatū cogitātōis z operis
in eadē materia sunt vnius z
eiusdem speciei. sed differunt
s̄m maḡ z min⁹. qz. s̄. pecca/
tū opis est grauius pctō cor/
dis. ideo etiā interroganduz
est de pctō specie z circūstan/
tjz necessarijs peccatoz cor/
dis. verbī gr̄a. Si dicit se in
mente solū deliberasse mulie/
rem cognoscere. interrogādū
est utrū solutā vel nuptā. vir/
ginē vel aliam. et qua die. z s̄
quia ipse faciunt illud pecca/
tum esse diuerse speciei. Et si
mulier est. facias eam ex trās/
uerso stare nec faciem ei⁹ aspi/
cias. quia facies earum ven/
tus est vrens. vt ait prophe/
ta. Sed nec virum decet fre/
quenter aspicere in facie. ne
eum erubescere facias vltra
q̄ oportet virosqz etiam gra/
ues et sapientes dulcius et
urbanius oportet reprehen/
dere. Rusticos grossos ac y/
diotas durius. ne peccata
sua paruipendant ex leuitate

Tertia pars libri primi

sermonis. Stimulatos & ex dolore & desperatione. Quoties quae peccata commissa sunt gravia commoventur & aia re expedit inducendo exempla David. Bagdalen. Pauli. Petri. latronis. Et homines induratos & se excruciantes aggravare peccata commoventur offendendo eorum pericula. exemplo Adae. Saul. Jude et homines qui seipos desperarunt. Nota secundum B. Ube. li. 8. off. ordi. quod illorum confessiones plus se audire & libere quam magis indigere putant. vel quod raro venire solent. vel quod sunt extranei. vel quod quia sunt in maiori statu. vel quod quorum confessione speratur utilitas futura.

Quod se habere debeat confessor audiendo mulieres.

Idem dicit de audiente mulieres. caueant ne nisi in publico audiant. & nisi ab aliquo videant. nec mulierum immovent nisi quantum necessitas confessionis requirit. et eis qui nimis frequenter confiteri volunt assignent certum tempus extra quod ipsas non audiant. nisi alius colloquens se eis exponat. & sepe duris verbis & rigidis utatur circa illas potius quam mollibus. Hic ille. Et habet etiam illos qui quotidie audiunt mulierculas. & faciunt

eis longas predicationes. unde amittunt multum tempus & sanctam legem contra ipsos & in populis. Qualis & contra debeat iungi satisfactio seu penitentia a confessore penitentibus. & quibus se habere debeat at penitentiam iniungendo. §. v.

Quaeritur pro

quodlibet peccato mortali esset regulariter septennis penitentia iniungenda seu imponenda. ut habetur. xxij. q. i. ca. predicandum. in glo. & xxvij. q. ij. ca. hoc ipsum. & §. sequenti. quod servabatur antiquitus. & ista septennis penitentia magis vel minus aspera secundum varietates criminum maiorum vel minorum et circumstantiarum & propinquitatis erat quod ut dicit Hieronimus. Apud deum non tantum valet tempus mensura quam doloris. nec tantum abstinencia ciborum quam mortificatio criminum. de pe. dist. i. c. mensura. Sed hoc die penitentia omnes sunt arbitrio confessoris taxanda considerat circumstantias criminum & personarum et homines extra de pe. & re. c. de quibus. Dicit etiam Leo papa. xxvi. q. vij. c. Tempora penitentiarum tue moderationis arbitrio sunt constituenda. puta diversorum aetates prosperet esse duos Ray. Buil. et Spe. i. suo rectorio.

hoc tenent. et generaliter suetu/
do sic se habent. nec est id quod dicit
Greg. de pe. di. v. c. falsas pe/
nitentias dicitur quod non secundum au/
toritates sanctorum patrum pro qualitate
criminum ponunt. Hoc enim in/
telligitur secundum Ray. cum sine neces/
sitate rationabili dimitterent pe/
nitentie antiquae taxate. Nam ultra
illa communi penitentiam septemque
pro quolibet peccato mortali in gene/
re ponunt alie penitentiae maiores et
minores pro certis peccatis put/
habet in diuersis capitulis de
cretalium et decretorum. quod quod contra
non dantur hic non pono que
plene habent in summa confessio/
rum. li. iij. tit. xxxiij. q. cxxv. tit.
de pe. et re. ubi ponuntur casus.
lvi. de homicidio. ¶ Est autem satis
rationabilis causa non dandi homicidii
penitentias indispositio penitentium
et etiam aliquando non sufficeret tempus
vite. Nam et Ray. et Hostiensis.
dicunt. de confessio talem dare
penitentiam quam verisimiliter credat il/
lum implere. ne ipsam violando
deterius sibi contingat. quod si ma/
gna peccata commisit. et dicit se pe/
nitere. sed non posse aliquam du/
ram penitentiam facere. animet enim
ad hoc confessor ei ostendendo gra/
uitatem peccatorum. et pro penitentias pe/
nae sibi prope debitarum. et sic
tandem iniungat ei penitentiam quam

libere suscipiat Et si sacerdos
non potest gaudere de omnimoda
purgatione eius. saltem gaudeat quod
liberatum a gehenna transmittit
et ad purgatorium. Itaque ut
dicit Hostiensis. confessor nullo modo
debet promittere peccatores despera/
tum a se recedere. ar. xxvi. q. vi.
prosuper. sed potest imponat ei vnum
preceptum. vel aliud leue. et alia bo/
na que fecerit. vel mala que tolera/
uerit sint ei in penitentias. Concor.
Tho. in hoc. Hoc tamen sane in/
telligitur. videlicet si ipsum alius penitet
et dicit se peccatum facere quod de/
bet sed non penitentiam sufferere non
posse. tunc prope hoc quantumque de/
liquit non debet dimittere sine ab/
solutioe ne desperet. Sed si di/
cit se non posse dimittere odium
vel caste viuere. vel aliter sum
non velle restituere. vel arte di/
mittere quam sine mortali pec/
cato exercere non potest. vel
aliud homicidii. cum possit. nullo
modo debet absolui secundum Tho.
De. de pal. et Alber. quod ut dicit
Greg. xi. q. iij. c. Tunc vera est
absolutio sacerdotis. cum inte/
rim sequitur arbitrium iudicis. i.
dei. qui nunquam absoluit impe/
nitentem. de pe. disti. i. c. nemi/
nem. Sacerdos autem nul/
lam debet committere falsitatem
in sacramentis veritatis. unde et

Tercia pars libri primi

de pe. di. v. c. ffes nros amo
nemus vt falsis penitētijs a/
nimas laicoz decipi nō pati
ant. falsas pñias dicit cū sic
agit de vno vt nō recedat ab
altero. Uex si tal' pctm pure
vult p̄fiteri. d3 audiri ei⁹ con
fessio. vt d3 extra de pe. 7 re. c.
q̄ ddam. 7 sibi aliqd debz in
iungi. nō tamen absoluendo
eū. sed ei declarando q̄ p̄pter
hoc nō est absolutus. sed tamē
satisfaciat p̄cepto ecclesie an
nual' p̄fessiois fiende. 7 horre
tur eū q̄ faciat oē bonū quod
p̄t. vt de⁹ cor eius illustret ad
pñiam. vt d3 de pe. di. v. c. fal
sas. 7 sic nō dimittēdus sine
p̄fessione ne desperet. q̄ si in
stet p̄ absolutiōe oñ dēgo scā/
dalū et desperationem si non
absoluat nullo mō debz ei as
sentire. l3 tamen ei declarare
q̄ fieri nō p̄t. nec iuuaret euz.
Et si p̄manet in scandalo nō
est curandū. quia est scanda
lū phariseoz. xi. q. iij. ca. inter
verba.

¶ Qualiter se habere debeat
confessor penitētijs iniūgen
do penitentijs.

¶ Imponēdo pñias
i ne vilescat autoritas
ecclesie arbitretur cōfes
sor. et ne p̄tās clauū p̄tēnat.

de pe. di. i. c. sūt q̄ arbitranf. l.
di. c. absit. 7. c. siqs p̄postera.
minus malum est si q̄q̄ cō
tingat errare q̄ erret dando
nimis parua q̄ nimis mag
nam. vt dicit Chyff. xvi. q.
vii. c. alligant. q̄ vt ibi d3 me
lius est reddere tōnez deo de
nimia misericōdia q̄ de nimia se
ueritate. Si em̄ benign⁹ ē de
us. vt q̄d sacerdos vult eē au
sterus. exemplū habemus a
xpo. vt dicit Ray. Qui nullū
vnq̄s grauē imposuit pñiam
sed dixit. Uade 7 ampl⁹ no
li peccare. 7 ad hoc marie d3
attendere confessor excidere
ab eo causas 7 occasiōes pec
catoz. puta si conuersatio ei⁹
cum aliquo vel aliqua est oc
casio ei alicui⁹ ruine. debet i
ponere sibi q̄ dimittat si p̄t
7 h̄mōi. de pe. di. iij. c. satisfi
ctio. aliqñ imponere p̄t ei lo
ci mutatiōz q̄ ei ē ad scanda
lū si fieri p̄t. dis. lxxi. c. valet.
Aliquādo tñ res sic se h̄nt q̄
fieri non potest.

¶ Contraria pñia debet impo
ni delicto.

¶ Imponēda ē peni
tētia p̄ria ad malū qd
commisit fm Ray. vi
delicet. Supbo opa humi
lia. Suloso ieiunium. Auaro

elemosine et hmoi. qz sria. co
trarijs curant. d pe. dil. ij. c. ij
Qd intellige si credit illu vel
le et posse pficere. Hoc em est
ad bene ee imponere magis
istam qz illam. Itē si ē negli
gens ad audiēdū srbū dei si
bi pōt iniungere srm Joh. qz
audiat certū numerū pdicati
onū. Debet tñ cauere p fessor
ne det talē pniā p quaz fiat
alteri p iudiciū. puta si seruo
iniungat lōga pegrinatio. vl
ieiuniū plixū. ita qz e dñs re
cipet detrimentū de seruitio
suo. si etiā imponderet vroz vt
daret multas elemosynas da
bit de bonis viri si paraferna
lia non habet.

¶ Pro peccato occulto nō dz
dari manifesta pniā.

Item p pctō occulto
i nō ē manifesta pniā i
iūgenda. s. tal vt pos
sit inde oriri aliq suspitio pec
cati pmissi.

T nota srm Jo. an. su
e per cle. dudū. de sepul.
sup sbo audire qz puf
debet sacerdos ipōdere pniāz
qz facere absolutio nem a pec
catz. qd pbat ex ipō textu cle.
qz pns loquitur de pniā intū
genda. postea de absolutio ne
tū etiā ex rōe. qz cū absolutio

fit pplementū et forma i pniā
pus dz ee satisfactio q est ps
materialis pnie. saltē in actu
ali pposito. vt expssa satisfac
tione q dz iponi p sacerdotēz
acceptet eam penitēs sic con
fessus ē. et doluit. et inde seqt
absolutio. Sed sriū dz eēō
cēs. c. si. vbi dz q archiepi pnt
in vilitatōe absoluere et pniā
iponere. qz h de necessitate nō
pcedit. qz tñ cōter fit srium.
vt scz pns absoluat et postea
iniungat penitentia quōcun
qz fiat. vel ante vel post suffi
cit. Presupponit em confes
sor illū hēe ppositū eam fact
endū qz sibi iniūget cū ipm pe
niteat. Scōz Jo. si penitēte
absolutus cui generalē p fessio
onē audiisti. absoluas eū et
a penitētijs oblitis iniūctis
ab alijs sacerdotibus. et si ali
qz pniarum iniunctaz me
mor sit qz nō impleuerit eas.
si iudicaueris expediens cō
mutes eas. nisi eēt in casu a q
non posses absoluere.

¶ De permutatione peniten
tie habes supra titulo prece
denti. ca. finali. vbi etiam ml
ta de satisfactio ne.

¶ Memoriale dōm peniten
ti circa penitentiam facien
dam.

Tertia pars libri primi

C Autū ē etiā sibi decla-
rare ⁊ promittere q̄ si
aliq̄ die ex obliuioe vel
ex negligentia dimitteret pe-
nitentiā ipositā. puta ieiuni-
um v̄ orōnes. ⁊ h̄mōi. q̄ pos-
sit alia die cōmutare. Et s̄m
Pe. de pal. p̄sulendū ē dimitti-
bus et nobilibz q̄ q̄rāt p̄ci-
patōez bonoz q̄ s̄iūt in religi-
onibz. in q̄bz sunt ⁊ plures pe-
nalitates q̄s alibi. ⁊ maḡs do-
accepte. ⁊ q̄ in p̄niam ipona-
tur eis q̄ nō solū q̄ faciēt p̄ se
ip̄os. s̄ etiā q̄ p̄curabūt ab a-
lijs. ⁊ oīa q̄ruz specialit̄ sunt
participes. Dicit etiā Pe. de
pal. in. iij. q̄ debet p̄fessor cū
minorem penitentiam debi-
to ip̄onit innotescere et q̄ illa
penitentia sibi imposita non
ē digna. ne decipiat̄ putans
sufficere. sed q̄ deberet p̄ q̄li-
bet mortali septennem agere
penitentiam. quam si hic nō
p̄ficiet i purgatorio luet. Si
tamen per illam declaratiōez
crederet eum incidere in de-
sperationem. non debz sibi h̄
dicere.

Quid sciendū quando peni-
tens non confitetur peccatū
aliquod mortale qd̄ confes-
sor scit esse in eo.

D E p̄fessore autē q̄ nō cō-
fiteat̄ aliquod mortale qd̄
nouit de eo p̄fessor ex
eo q̄ non reputet illud p̄ctm̄.
Dicit Goff. in q̄libet. ix. q̄ si
est certū illud eē mortale tūc
q̄cūqz p̄fessor dz ei facere con-
sciam de eo. cū confessor ordi-
netur ad vtilitatē ei⁹. Sed v-
tilitas eius est q̄ sciat status
suū. nec debet eū absoluerē s̄
reputare eū idignū ⁊ idispo-
sitū ad recipiendū absolutōz
dū manet in tali statu. S̄z si
dubium est vtrū sit mortale.
et opinionēs sunt doctorum
diuerse. vicz vtrū sit licituz e-
mere reddi⁹ ad vitā. tūc aut
confessor est ordinari⁹ eius.
ita q̄ tenet cōfessionem eius
audire. ⁊ tūc si sit opiniōis il-
li⁹ q̄ illud nō sit p̄ctm̄ dz eū ab-
soluere simplr. Si at̄ credit
q̄ sit p̄ctm̄ debet ei facere cō-
sciam q̄ confitens se diligen-
ter informet de illo facto vtz
sit p̄ctm̄. sed dato q̄ ille nō vel-
let recognoscere illud eē pec-
catū. nihilomin⁹ ex q̄ est ordi-
narius tenet euz absoluerē n̄
dz eū reputare inhabilem ad
absolutionem. qz h̄ ex errore
⁊ nō p̄terua opiniōe p̄cedit.
Ordinari⁹ autē absoluēdo de-
bet seq̄ cōe iudiciū ecclie. nō

suum. Si aut sit p̄fessor dele-
gar̄ q̄ in nullo tenet̄ p̄fidenti
nisi velit. si credit illd̄ eē mor-
tale non debet euz̄ absoluerē.
qz̄ ex mera voluntate dependet
vt̄ absoluat vel dimittat. d̄z̄
em̄ seq̄ ppriū iudiciuz̄ in ab-
soluendo. z̄ peccaret si absol-
ueret. Dec Boff.

¶ Sacerdos d̄z̄ soluere vel li-
gare triplr̄. z̄ de mō z̄ forma
absoluendi. §. vi.

Nota tan̄

n̄ dē fm̄ Ray. q̄ sacer-
dos d̄z̄ soluere vel li-
gare triplr̄. Uno mō p̄ offen-
sionē. i. oñdendo solutū vel li-
garū. ligatū dico cū nō absol-
uit. licet em̄ sit pctōz̄ p̄tritiō
nē a deo absolutus. tñ in fa-
cie ecclie adhuc manet ligat̄
z̄ sic intelligitur. c. q̄ntūlibet.
de pe. dis. i. Alio mō ligat sa-
cerdos dādo p̄niam ad quā
obligat pctōz̄. z̄ soluit cū pe-
nā sibi debitā dimittit. v̄l ad
sacramēta admittit. d̄ pe. dis.
i. c. multiplex. Tertio mō p̄ ex-
cōdicatōez̄ z̄ absolutōez̄ ab ea.
xi. q. iij. ca. nemo fit. tñ fit fm̄
Pe. absolutio a peccatis rea-
lit̄ p̄ ministeriū sacerdotis. n̄
q̄dem p̄ncipaliter z̄ auz̄orita-
tiue. qz̄ hoc est ppriū dei.

de pe. dis. i. c. v̄bū. Nec soluz̄
ostēsiue. qz̄ z̄ h̄ faciebāt sacra-
veris legis siue testamēt. nec
solū de p̄cariue. qz̄ sic maḡ ab-
solueret bon̄ laic̄ q̄ malus
cleric̄. n̄ soluz̄ p̄tritiōnem
p̄fidentis. qz̄ tūc nūq̄ q̄s effi-
ceret̄ ibi d̄ attritio p̄tritiō. Sed
opaf̄ instrumentalit̄ absolu-
tio ad remissionē disponēdo
ad gr̄am. z̄ nisi opponat ob-
staculum sūt de attritio contri-
tus. z̄ iam p̄tritiō adauget ḡ-
tiam. Dec Pet. de pal. Cui
p̄cor. Tho. z̄ fit h̄ virtute cla-
uium q̄ dicunt̄ plures in effe-
ctu. quia vna est p̄rās discer-
ner̄ di. alia diffiniendi. Una
tñ ē essentialr̄. scz̄ potestas iu-
dicandi in foro anime collata
a deo. z̄ in anima impressa in-
delibit̄ p̄ susceptiōem sacer-
dotij. Dec Pet. Sedm̄ fo
Ray. nota q̄ triplex est iudici-
um. scz̄ di. petri z̄ celi. In pri-
mo absoluit pctōz̄ p̄ p̄tritiōz̄.
In sc̄do. i. iudicio Petri. id ē
p̄fessōis p̄ absolutiōem. si tñ
p̄us sit absolut̄ a dō saltē or-
die. alioq̄n n̄. vñ d̄z̄. xxiij. q.
i. c. manet petri p̄uilegiū q̄n
ex equitate fertur iudicium.
In tertio i. iudicio celi. i. cu-
rie celestis absoluit̄ p̄ appro-
batōez̄. de pe. di. i. nūq̄d̄ cayn

Tercia pars libri primi

Alio modo et alijs h'bis dicitur triplex iudiciu. Primum dicitur in ecclesia militanti. tertium sursum in ecclesia triumphante. ¶ Primum est quod de mundaniam in p'prietate. et hoc p'cedit reliquos duo. scilicet tunc dignitate et effectum. est ei ille qui claudit et nemo aperit. aperit et nemo claudit. ¶ Secundum quod sequitur p' illud est iudiciu sacerdotis qui auctoritate clauis ligat vel soluit eo modo quo paulo ante dicitur est. ¶ Tertium quod sequitur est iudiciu approbationis. scilicet celestis curie et angelorum. ¶ Forma verborum absoluendi penitentem.

¶ **I**tem de peccatis. quod homo qui ignorat vitia sua fecerit vna pfecta confessione. expedit quod in omni confessione sacramentali p' omnia sua peccata specialiter enumerata sequitur generalis clausula. scilicet de omnibus alijs mortalibus et venialibus confessis et non confessis ac oblitis dico mea culpa. et sic sequitur absolutio. et hoc valebit ad remissionem culpe et pene etiam mortalium. et scite ac etiam oblite. ad quam tamen non tenebat alius in speciali p'fiteri iterum. quod scilicet sufficienter confessus est. ¶ De forma h'borum que requiruntur in absolutioe.

¶ **P**rima autem absolutiois secundum Theodoricum in tractatu de forma absolutiois est hec quantum ad substantiam. Absoluo te. et p'seuit addi ego. et a peccatis tuis. et si non dicere tur subelligere. quia ei in sacramentis h'ba h'nt efficaciaz ex instone diuina. tenenda sunt determinata h'ba p'sonantia in stanti diuine dicent. Que cumq' solueritis. et ista verba pueniunt ego te absoluo. Idem Inno. et Hosti. Et melius addit secundum de peccatis ab omnibus peccatis tuis que dicere a peccatis tuis confessis et oblitis. et melius dicitur ab omnibus peccatis que confessis es in generali vel speciali d' quibus intendis. ¶ De ista et alijs formis diuersis absolutiois ab excoicatione et peccatis dicitur infra in fine interrogatorum. Solent autem papa aliquando tamen facere gratia quibusdam ut ab omnibus censuris et penis simpliciter iuris et ab homine latis possit absolui in foro salute p'scie. et tunc p'fessor p' ista forma vti quam a curia romana habui et vsus sum. ¶ Forma absolutiois ab omnibus censuris et penis tamen a iure que ab homine latis. ¶ **D**e plenitudine p'tatis

aplice cur^a auctoritate p^rpre-
senti gero. Absoluo te ab oi-
bus cōsuecclasticis sūis z
vincul^o excoicationū. suspen-
sionū z interdici. tā ab homie
q̄ a iure lat^o. necnon ab oīb^o
negligētis z defectib^o omis-
sis in sacramentoz admissra-
tōe. officijs. actib^o tuis vl^o no-
mine tuo fact^o suppledo d^o so-
lita aplice sedis clemētia oēs
defect^o eozū dē. Absoluo z oēm
maculā infamie z inhabilitat^{is}
vndecūq^{ue} dicitis. dispēsoq^{ue} te
cū sup^{er} oī irregularitate symo-
nia in ordie. z bñficio actiue
vel passiue q̄ cūq^{ue} occasiōe vl^o
cā etiā circa te i collatōe ordi-
nū z alioz sacramentoz dicit^{is}
seu omissis. Restituo z habi-
lito te ad statū famā honorez
z executionem officiozum ec-
clesiasticoz q̄ rūcunq^{ue} ac ad
omnes q̄ d^o dignitatu; z ho-
noruz. ad bñficia eccl^oastica
habita et habēda. z tibi z his
q̄ habes d^o nouo. pūdeo rela-
xando tibi fructus q̄s male
pcepisti. seu lesa p̄scia ex eis dē
actalia q̄ in ludo ex successio-
ne acat^{is} ad te puenērūt que
subiacēt restōni vage in for-
ma plenissima. In noie pa. z
fi. z spūssan. amē. Si āt aliq^{is}
dubitat an p̄ ist^{is} spēal^{is} exigat

forma absoluēdi necessaria q̄
a sede aplice hñt pūilegiū q̄
in articulo mortis dūtarat se
possint absolui z hñe plenam
remissōem oīm suoz pecca-
minū. i. a culpa z a pena vt a/
lū expmūt. Rūderur fm q̄ a
māris tā in cōcilio p̄stantiēsi
q̄ basilienēsi dicitū fuit q̄ non
se d^o sufficit q̄ ea oīa z singula
faciat. p̄ q̄b^o p̄fata indulgen-
tia datur. pur in bullis vel p̄-
uilegijs taliū expmūt. Nec
putet aliq^{is} q̄ qñ in articulo
mortis fuit semel absolutus
plenarie. z vsus est semel illo
pūilegio q̄ postea in alio ar-
ticulo mortis vt illo iterum
valeat. nisi papa latiorez auc-
toritatē daret q̄s dat qñ ponit
q̄ in articulo mortis dūnta-
rat semel. z ita rñsum est i cō-
cilio p̄stantiēsi alio a claris-
simis viris plib^o de h^{is} req̄sist^{is}
Nec mirū. quia pūilegiū d^o
indulgentijs tantū valet vel
dat q̄sum sonat. nō aut extē-
di debet vltra.

¶ Quid fiendum qñ p̄fessor
absoluit penitentem de quo
non debuit.

Ed qd d^o p̄fessore q̄ ab
solut p̄fessōe de q̄ nō
debuit a h^o ex īgrā-
tia vl^o p̄cūdia vl^o festinatōne

Tertia pars libri primi

vel hmoi. et confessor postea ex-
perit se errasse. nuquid tenet con-
fitemini se dicere. Rndetur fm
oēs q̄ confessus excusatus est et
coram deo absolutus. interī q̄
nescit. lz confessor n̄ dicat. qd̄ ḡ
faciet. Collatio facta fuit d̄ h̄
cum multis notabilibus do-
ctoribz theologie i p̄cilio ba-
siliensi. Nā qd̄ d̄ dixerūt q̄ cō-
fessor d̄z autoritatē a supiore
impetrare absoluendi eū. et si
sine magno scādalo fieri pōt
vocare nō absolutū et sibi di-
cere ac eū absolucere p̄ audi-
tā confessioez. vel si magnū scā-
dalū timere absoluat eū ab-
sentē. si ab vltima confessioe ad
huc sperat eē in grā. Aut et a-
lijs placuit si notabile scāda-
lū titeret. sūmo sacerdoti deo
pmittat. et solā pdignam pe-
nitentiā p̄ ei⁹ negligētia pagat
confessor. p̄sertim qm̄ mltitudo
sicē neglecta. vel mlti eoz di-
stāt a loco vbi ē confessor.

¶ Quid de confessore q̄ nō intel-
ligit penitentiā.

¶ Vid etiā sentiendum
q̄ est d̄ eo q̄ p̄fiteat. et p̄fes-
sor nō intelligit eū aut
ex dormitōne. aut ex iperitia
vel distractōe nimia. vel sili
causa. Rndet Jobā. de bar.
theolog⁹ antiqu⁹ doctor in q̄

libet suis. Sacramentalia ab
solutio p̄erigit p̄fessioez. Dis-
vero p̄fessio importat reuela-
tionē q̄ nō pōt eē sine relatiōe
vni⁹ et p̄ceptiōe alterius. cū
ergo alterz istoz p̄deficiat. s. p̄ce-
ptio sacerdotis in p̄fato casu
de illo pctō n̄ credo eē p̄fessi-
onē. et p̄ p̄ns nec impendi ab-
solutionē. Hec ille. Sz istud
videt̄ debere intelligi vbi ob-
audita sunt pctā ḡuia q̄ sunt
de necessitate salutis p̄fiteāda
nō de alijs que cadūt sub p̄si-
lio. et vbi talia modica obau-
diuntur raro ab eo qui alias
noscit p̄sonam debet confessor
facere iterare ea que ex sōno n̄
intellexit.

¶ An penitens teneat iterare
pniam ei iniunctam in pecca-
to mortali factā i toto li pte. et
an dicta pniam talr facta ei va-
leat i foro militaris eccie. s. vi.

Trum de

v̄ ro pniam seu satisfac-
ctioez impositas per
absolutionē debitam in pec-
cato mortali factā. vel in pre-
tenceat hō iterare. Sup hoc
sunt varie opinioniones. In h̄
tū omnes p̄cordāt. q̄ satisfac-
ctio facta in mortali ita n̄ va-
let. sicut nec alia opa facta in

mortali valēt ī foro dī ad tol-
lendū v̄l' minuēdū debitū pe-
ne p̄p̄tis. ad qd̄ ordiā oīs
satisfactio. qz cū n̄ sit ibi ami-
citiā cū deo n̄ p̄tē acceptum
tale op̄ do sic factū. S; vtz
valeat in foro ecclie militāts
ita qz nō teneat eā iterare. ī B
ē varietas opinionū. z aliqui
dicūt qz tenet iterare. qz cuz n̄
potuerit satisfacere deo n̄ eti-
am potuit satisfacere sacerdo-
ti. q̄ in p̄sona dei sibi illud in-
iungit. Sed Pe. taran. z Jo-
hā. parisen. vident simpliciter
dicere sine distinctione qz
talīs nō tenet iterare tales sa-
tisfactiones. qz satisfecit in fo-
ro ecclie militantis in q̄ date
sunt. z vbi n̄ iudicat d̄ dispo-
sitione interiori. Idē vident
sentire Vinē in speculo hysto-
li. ix. z d. Annibal. in. iij. Et
p̄ista opinione videt satisfacere
ip̄ositio septēnis p̄nie. q̄
reglarit̄ fiebat p̄ qlibet mor-
tali antiquis. vt. xij. q. i. c. p̄-
dicandū. Et h̄isile est qz ī tā-
to inuallo aliqd̄ mortale cō-
m̄ittebāt. vñ si optuisset itera-
re fuisset laqueum imponere
aiab. Tho. vero cū Albert. ī
iij. distinguunt de satisfactō-
ne. dicit em̄ qz qdam sunt sa-
tisfactiones in q̄b̄ remāet ali-

qs effectus in satisfactiōibus
etiā postq̄ actus satisfactio-
nis transit. vt ī ieiunio rema-
net corpis maceratio vel de-
bilitatio. z ex elemosina sube-
diminutio. z tales satisfactio-
nes ī pctō n̄ optz iterare. qz qn-
tū ad illud qd̄ ex eis remāet
p̄ p̄niam seq̄ntē accepte sunt
Alie fo satisfactōnes sūt q̄ n̄
relinquūt effectū in satisfacti-
one. postq̄ trāsit actus sic in
ozōne z h̄mōi. Actus em̄ ite-
rior q̄ totalr̄ trāsit nullo mō
vniūficat. vñ optet qz tales sa-
tisfactiones iterent. Eādē opi-
nionē z Pe. de pal. maḡ de-
clarās. dicit em̄ qz in satisfac-
tiōib̄ h̄ntib̄ effectū dereli-
ctū post op̄. vt elemosyna p̄
uationē eris. ieiuniz corpis
debilitatōz. z h̄mōi. si postea
peniteat et p̄seueret. sicut bap-
tismal̄ character habet effectū
recedente fictione. sic et istud
derelictuz ex factō qd̄ opat̄ ex
ope opato icipit valere ex se-
q̄nti ei' approbatiōe z sacer-
dotis ratihabitōe. cū illuz se
penitet. z n̄ ex simplici vniūfi-
catōe. qz op̄ opans mortuū
nūq̄ vniūficat. z sic illa peni-
tētia satisfacit. nō solū in foro
ecclie s; etiā in foro dī quan-
tū ad illud derelictum. vt nō

Tercia pars libri primi

oporteat iterare sic ieiunium
et yna et hmoi. Sed si non h
effectum derelictum ut oratio. ta
lis pnia facta in mortali nul
lo modo satisfacit. qn hic vel a
libi oporteat satisfacere. qd vi
detur intelligendum in foro dei.
qz nec rone ipsius opis cum fac.
nec rone derelicti. cu3 postea
penitet eum cum non habeat effec
tum derelictum. sed in foro ecclie
satisfacit. qz non e necesse eam ite
rare si vult ee in statu salutis
postea penitendo. sic necesse ha
bebat ipam implere cum fuit si
bi imposita. Cuius idem Pe. dicit
paulo super. qz qm ho e de oi
bus pccatus et pccatus. et acci
pit pnam cum absolutioe. si re
cidipans pagat eam in mortali
tpe qdem se liberat ab iniun
ctioe sacerdotis. nec incurrit
pctm inobedientie qd icurre
ret si eam non pccasset. qz non e
fortius vinculum pccatiois qz
dei vel ecclie. Sed in morta
li existes implendo pceptum dei. s.
de honore penti. vel pceptum
ecclie. ut de ieiunio et elemosi
na. ab illo absolute se liberat.
qz. Dec Pe. Cu q pnia in
iuncta ordinata ad tollendum
vel diminuendum debitum pe
netralis. talis q pnam sibi i
positam non habentem effectum

derelictum ut oratio es pccat in
mortali. si reuertit ad pnam.
et tadem morit in statu gfe. ex
q illam non iterauit. cum per
ipam nil sit solut nisi de debito
penetralis soluet eam in pur
gatorio. nisi p alia bona h sa
tisfaciat. qz si non reuertat ad
pnam. qui pnam perfecit in
mortali quacumqz. siue haben
tem effectum siue non habentem
derelictum soluet illud debi
tum in inferno sep. sicut ille q
morit cum mortalibus et venia
libus. de vtrisque soluet penas
eternam in inferno. Quauis
em p veniali debeatur pena
tpalis q sine h3. m p accidens
est q veniale puniatur in ifer
no pena eterna. s. rone status
qz in inferno nulla est redem
ptio. No em e ille stat expia
di culpa ad quam sequit pena.
et id sp remanet culpa venia
li durat et pena. Ita tenet tho
mas i. iij. di. xxij. Sed de pe
na tepali debita p mortali p
pccatione Pe. d pal. sic decla
rat in qarto. Peccator postq
est deo recociliat est debitor
pene finite non qualitercumqz
soluende. sed i statu gratie in
q soluz est deo accepta. Alio
qn est debitor penitente qn
ta meref culpa. et illa est infu

nita. Un̄ petōi p se debebat
 q̄dem pena infinita si erat in
 mortali. s; mutata fuit in tpa
 lem. supposito q̄ pseueraret i
 amicitia. Acceptauit em̄ de
 absolutōz a pena et̄na. z im/
 positōez pene finite sub d̄di/
 tōne si in gr̄a fieret. Et si gr̄a
 q̄re de^o magis acceptauit ab
 solutōz a culpa sine cōditōne
 q̄ absolutōez a pena. d̄m̄ ē
 q̄ culpa trāsīt z macula tran/
 sit. z gr̄a in momento aduēit.
 sed satisfactio futura est. Fu/
 turis aut̄ solet cōditio appo/
 ni. nō aut̄ p̄ntib; nec p̄teritis
 vel si apponat̄ certa est. qz si
 est in gr̄a p̄tūc nō p̄t eē sine
 gr̄a. Iō remissio culpe fit si/
 ne d̄dicōne. vel fit simplr. qz
 d̄ditio existit. ¶ Un̄ sic p sa/
 cramentū n̄ remitteret̄ culpa
 nisi adess; gr̄a. sic n̄ postea p
 satisfactōez remittit̄ pena ni/
 si adsit gr̄a. Talis ē dimissa
 culpa puniet̄ i inferno pena
 ifinita. nō pp̄ cōmutatiōez
 finite i infinitū. s; qz debitor
 ē pene ifinite. exq̄ non soluit
 penā finitā sub d̄ditōe q̄ d̄bu
 it. sicut p̄dens p̄uilegium cle
 ri incidit d̄ foro meriti ad for/
 rū sanguis. sic q̄ decliat forū
 ecclie icidēs i mortale ad for/
 iusticie exterminātis inuenit

penā et̄nā. Hoc q̄d̄ dicit̄ Pe/
 trus videt̄ intelligēduz de eo
 q̄ p̄niam iniunctā nō h̄ntem
 effectū derelictū factā i mor/
 tali scito ab eo. vel de quo du/
 bitabat p̄tēnit iterare. vel et̄
 cū credit vel dubitat se debe/
 re iterare ex negligētia dimit/
 tit. z ex labore recusans hic z
 i purgatorio facer̄ emēdā d̄o
 S; si q̄s dimittit̄ iteratiōem
 tal̄ p̄nie ex ip̄sibilitate. qz ei
 deficit t̄ps. vel credit se eaz se
 cisse in statu gr̄e. vel si fuerit
 in mortali cognito ab eo. vel
 etiā si scit se eā fecisse i morta/
 li iterare facit̄ p̄ aliū quē cre/
 dit bonū. vl̄ etiā si nec p se n̄
 p̄ aliū iterat̄ credit sibi suffice
 re ad salutē q̄ impleuit sibi i/
 iunctā. intēdēs q̄ hic min^o fe/
 cit satisfacere i purgatorio. z
 sic deo facere emēdā p̄ h̄mōi
 omissionem talis non dam/
 natur. Unde z ipse Pe. dicit̄
 dist. clv. q. ij. q̄ q̄ facit̄ p̄niam
 iniunctam i mortali p se pro
 tanto non tenet̄ iterare. quia
 potest in purgatorio satisfacere.
 Et si dicitur q̄ videtur in/
 cōueniens q̄ tantum q̄s pu/
 niat̄ p peccato dimisso. sic p
 nō dimisso. qz pena et̄na. z sic
 n̄ videt̄ i aliq̄ p̄fuisse p̄tritio z
 p̄fessio. Rūdet̄ Pe. q̄ licz t̄m̄

Tertia pars libri primi

punitur extensive nō tñ intēsi-
ue. sic p vno pctō ita diu q̄ p
mille. sed n̄ tā acerbe. Si etiā
ptē pñie fecit. s. in statu gr̄e. et
vñ dies remāsit p illa die. et
nā luet penā si nō penitet. ta-
men nō tā acerbe ac si nunq̄
p̄trit? nec p̄fessus eēt. nec i a-
liq̄ satisfecisset. als peccatum
rediret. **Hec Pe.**

¶ Remediū turt? siue p̄siliuz
dandū penitenti qualiter p̄fi-
cere debeat penitentiam sibi
iniunctam. et q̄ pñia debeat si
bi dari securior.

Qta tñ q̄ duz q̄s facit
n pñiam sibi iniūctaz si
labat i mortale. q̄uis
bonū sit q̄scit? p̄fiteri. tñ cū
p solā p̄tritōz pctm̄ dimittat
et gr̄a restituat q̄scito ip̄e p̄te-
rit. etiā anteq̄ confiteat p̄se-
quēdo dictam pñiam. etiam
si sit talis pñia q̄ nō reliquat
effectū post se in foro dei rea-
liter satisfacit. qz in statu gr̄e
est vñ in nullo tenet iterare.
Ad tollendū aut̄ om̄e dubiū
turt? videt q̄ p̄fessor et si dat
pñias diutinas det pñias vt
iciuniorum. elemosinarum.
pegrinationum. et hmōi. put
req̄runt pctā. nō tñ iniungat
diutinas pñias orationū. et
p̄cipue his de q̄b̄ potest du-

bitari de reciduo

¶ De celatione cōfessionis. et d
pñia sacerdotis cōfessionem
reuelantis. S. viij.

Stat tho

n mas in. iij. disti. xxi.
q̄ audies p̄fessionēz te-
net celare audita in ip̄a. qz in
sacramētis id qd̄ gerit ext̄ius
est signū ei? qd̄ gerit interi?.
vnde sicut deus hoī p̄fiterenti
tegit pctm̄ interi?. ita et sacer-
dos debet celare ext̄ius. vñ
tanq̄ violator est sacramen-
ti reuelator p̄fessionis. Est et
alia rō. quia scz p̄ h̄ hoīes ma-
gis trabūt ad cōfessionēz et sim-
plici? p̄fiterent. vñ et si ex h̄ ali
qd̄ piculū futurū imineret. et
h̄ solū sciret p̄ p̄fessionem. vt d̄
heretico q̄ corumpit fideles
vel de m̄rimonio illicito. qd̄
aliq̄ volūt p̄here. vel de pdi-
tōe ciuitatis fiēda. nō p̄ hoc
d̄z reuelari cōfessio ad ip̄ediē
dū malū. vt q̄dam dixerit. sed
falsuz est. Debet aut̄ monere
eos q̄ p̄fiterent vt obuiet vel de-
sistat. et p̄lato dicere q̄ vigilet
sup̄ gregē suū. et hmōi. sine vl
la reuelatōe. **hec Tho.** Qd̄ si
iudez i q̄reret ab aliq̄ an sciat
aliqd̄ de illa materia p̄ cōfes-
sionem. vel per alium moduz

Dicit Bui. qd si non p̄t alio mō declinare iniquū iudicēz p̄t r̄ndere. nihil inde scio. qd subintelligit vt hō. vel etiam nihil scio p̄ p̄fessionē. qz subintelligit tibi reuelanduz. Sic exponit illud Dat. xxiiij. ca. De die illo ⁊ hora nemo scit. nec fili⁹ hoīs. ⁊ subintelligit reuelandū vobis. Pōt ⁊ hoc variare hō. cū nō adducit in testimoniu. nisi vt hō. Et id absqz lesiōe p̄scie p̄t iurare se nescire id qd scit tm̄ vt deus. Sed neqz etiā fm̄ Pe. d̄ pal. in. iij. dist. xxi. p̄ Iniam vel p̄ceptū cuiuscūqz superioris factū etiā pape sub pena excōmunicatiōis n̄ licet reuelare cōfessionē. quia sigillū p̄fessionis ē de iure diuino. ⁊ de necessitate sacramenti. Papa aut̄ licet aliquñ dispenset in p̄ceptis diuinis vt i vob. qz redditio ē de iure diuino. nō tm̄ p̄t disp̄sare in sacris. s. vt quis nō baptizet vel p̄firmet vel n̄ p̄fiteatur. Et qd dictū ē celatōz cōfessionis cē de necessitate sacramenti non sic intelligit qn̄ sit verū sacramentū. etiaz si ipsa p̄fessio n̄ celaret. qz vtiqz essz sacramentū etiā si sacerdos reuelaret. quia nec sic est d̄ necessitate qd deus tegat. qz si n̄

satisfaciat deus non tegit sed reuelat ad penam. aut si accedat fict⁹ de⁹ nō tegit ⁊ nihilominus sacerdos tenet celare. sed d̄ celatio p̄fessionis de necessitate sacramenti. qz natura sacri necessitat eū ad celandū. natura dico ⁊ q̄stū ad id qd ē sacm. qz sit in occulto solus cū solo. ⁊ q̄stū ad id quod est sacramentū ⁊ res. s. p̄nā interior que etiā est occulta. ⁊ q̄stum ad rem tm̄ q̄ ē remissio p̄cōz. p̄ q̄ tecta sunt peccata. ¶ Nota fm̄ Pet. de pal. quia quod dicit Tho. qd occultatio confessionis est de essentia sacramēti. non sic ē intelligendum qz sit eius materia vel forma eius. sed qz est d̄ natura eius obligatio ad occultationez. sicut si dicerem⁹. de essentia leui est ferre sursum vel d̄ essentia matrimonij est reddere debitum. id est obligatio ad ipsum. Est autem peccatuz mortale reuelare cōfessionem. quia est contra ius diuinum ⁊ posituum. vnde et grauius punitur ab ecclia

¶ Penitentia confessoris cōfessionē reuelantis.

Acerdos reuelans cōfessionem de iure anti

Tercia pars libri primi

quo debet deponi. et toto tpe vite sue ignominiosus peregrinari. *¶* pe. di. vi. c. sacerdos. Sed *¶* m. c. ois. de pe. et re. d. deponi. et ad agenda perpetua pnia in monasterio arto intrudi. sed *¶* m. Hostien. faciet pnia certo tpe. et et inde aliam. Sed hec pnia imponenda est qn qd in iudicio conuictus de hoc vl' fateat de iure. Na al's in foro penitentie videt ee arbitraria. sicut pro alijs peccatis. Quauis aut possit confessor de lnia penitentis manifestare eius peccatum alteri *¶* m. Tho. et pe. no tamen d. vti licentia tali. nisi ad euandandum aliqd malū. tenet tñ illi cui aliqd reuelat de licentia penitentis illud celare. nisi forte pctōr velit qd ille absolute et libere sciat. Lnia tamquam dat penitens confessor de reuelatione peccati quā tūcūq; generalis non intelligitur nisi ad bonum confitēris. *¶* m. Pe. d. pal. ¶ Sed nota *¶* m. eundē qd si iudex diceret alicui capro p maleficio. da licentiam confessori qd dicat si tu es p fessus de hoc vel de illo. non tenet dare. nec ex hō eū debet haberi suspitio de delicto. quia forte hō fac p/

pter vitandū scandalū. sed et si daret lnia m. sic licentiatus non debet dicere peccatum illud si esset pmissum. Item si pcepit p relatus alicui cōfessori qd diceret sibi peccatum alicuius qd est omnio occultum. etiam si cōfessus dedisset lnia illi qd diceret non tenetur dicere neq; obedire vt reuellet illud. quia p latus nō ē iudex occultoz. imo etiam si confessus esset diffamatus d illo peccato. et p infamiā pueniret illud ad cognitōem iudicis quū ipse p fessus interrogatus a iudice siue p latus tenet se manifestare. tñ p fessor eius etiaz habita lnia ab eo dicendi. nō tenet dicere iudici sibi precipienti vt dicat etiam si scit. nec d. qz fori nō sūt p miscēdi. scz p nialis et p tentiosus. Sed si confessor scit pctm alicuius non solū p cōfessionē sed etiaz p aliū modū. puta quia vidit vel audiuit p talem et talem modum potest dicere qd illud vidit vel audiuit. dūmodo non dicat se scire illud per confessionem. nec refert vtrū p us p confessionē audiuerit. et postea p aliū modū sciuerit. reconuerso. In q casu. scilicet si prius sciuit pec

catū ante confessionē nō oportet q̄ p̄stet se nō recipere illō in confessione. q̄ sine p̄statiōe pōt dicere q̄tū scit extra confessionē. nec tñ debet hoc dicere sine magna cā & rationabili. Item s̄m eundē. Pe. cū confessione nō auferat p̄fessori ius suū. nec p̄ferat ei ius nouum in alio foro q̄cquid videt cōfessori faciendum vel omittēdū p̄ bono ip̄ius p̄fentis. l̄ p̄ bono cōi pōt facere l̄ omittēre. dū modo p̄pter hoc non reuelatur cōfessio ad q̄d solū obligatur. licet al̄s illud non eēt facturū. Unde si p̄ confessionē p̄oris vel alteri scit abbas q̄ nō expedit p̄ori tenere monasteriū. & sit talis q̄ alias ad libitū pōt amoueri. expectet q̄sq̄ sine nota reuelatiōis possit eum amouere. & tūc statim amoueat. cū enim ex audientia confessionis n̄ obliget ad aliqd̄ nisi ad celandū et si obligaret ad aliqd̄ h̄ esset ad medendū aīe penitentis si cut medic⁹. absq̄ tñ reuelatione confessionis. ex q̄ aliquē i cura suscipit tenet sibi dare r̄mediū & recidiuū. & sic in p̄posito q̄ cito p̄t amouere amoueat quē etiā sine h̄ amouere poterat. Si aut̄ tal̄ erat qui nō

sine iusta causa amoueri poterat cum audientia confessionis nullum ius sibi p̄beat in alio foro in quo non p̄stet sibi vt iudici amoueri nō pōt. Idē Tho. Item q̄ p̄lat⁹ l̄niam intrādi ciuitatem sine villam subdito dare p̄t ad libitū vel negare. licet alias nō esset negaturus p̄pter periculum quod ex sola confessione nouit negare potest. dū tamē ex hoc suspitio non oriatur. In occulto tamen semp̄ mori nere pōt illum qui confessus est. quia hoc non est reuelare confessionem. Similr̄ curatus p̄t confessionē pōt negare cōtionem quando eam dare al̄s tenetur vt in pascate. al̄as sic dicens. Tibi non tenet or nunc dare. non obijciens de crimine. confessor non p̄pter hoc dicitur reuelare confessionē. Sed si alicui p̄grenti p̄tra suū parochiale sacerdotē. quia non vult sibi dare eucharistiā. ip̄e sacerdos corā al̄is dicit q̄ hoc facit. quia habet peccatum a quo nō p̄t absolueret. et ip̄e non vult ire ad ep̄um. hoc eēt reuelare confessionem. q̄uis ip̄e non intenderet hoc. quia grauitatez peccati expressit. Hec Pen⁹

Tertia pars libri primi

Et idē ē euz dicit se audiuiffe
q̄ndaz noīando eū. z n̄ absol
uiffe. **Silr** de ep̄o q̄ p̄ pfessio
nē nouit corruptōez monial
que petit benedictionem. qz
aut est casus in quo tenetur. z
tunc negare non debz. qz si p̄
confessionem eiusdez sibi cō/
stat. non tamen sibi constat vt
iudici i illo foro in q̄ sicut ab
ordinario mōasterij petit mo
nialibus b̄ndictioez. et q̄libet
p̄ seip̄a. **Si** autē h̄ scit p̄ pfes
sionē ei⁹ q̄ vidit. vel q̄ eā cor
rupit. non sufficient̄ cōstat et
si extra confessionez dicat. vñ
negare nō debet. **Si** autē ali
ter scit nō tenet b̄ndictioez i
partiri. z p̄t sine reuelatiōe cō
fessionis negare. ita confiten
ti sicut non confitenti. Et qd̄
dictum ē de benedictiōe mo
nialiu. s. virgīnū idem ē d̄ b̄n
dictiōe abbatissarū. vbi vir
gīnes cōiter b̄ndicūt s̄m q̄s
dam q̄ dicūt q̄ licet aliq̄ pos
sit esse abbatissa vidua. sicut
Paula mater eustochij. tamē
absurdum eis videtur q̄ mo
nialibus b̄ndictis possit ab
batissa p̄esse carens illa bene
dictione. sicut etiam s̄m iura
pfessis nō debet nouitia p̄fer
ri in abbatissam. imo nec pro
fessam tacite nec expresse. de

elec. c. in dēnitatibz. i p̄ncipio
li. vi. quia tñ qd̄ nō ē p̄hibitū
cōcessum ē. iō videt qz b̄ndi
ctio abbatissarū quarūcūqz
non requirat virginitatē ma
gis q̄ abbatum. cū non sit iu
re cautū. sicut de benedictiōe
virgīnum. **Pe. de pal.** Simi
liter qz hō hz liberam electio
nem p̄ solam cōfessionem. lz
p̄ solam pfessionem sciat ali
quem indignū ad p̄lationem
ad quā eligitur que alias pu
tabat dignū non debet elige
re ex conscia sibi sic dictante.
quia eligendo sciēter dignū
vel indignum negocium ger
rit inter ipsum et deum. **Un̄**
pōt etiā ex his q̄ scit vt de⁹ iu
dicare. ita z in p̄posito. Sed
bene putaret q̄ pateret penal
iuris. puta q̄ esset puat⁹ iure
eligēdi. z a fructibz p̄ triēniuz
suspensus qui eligeret illum
quem scit vt deus indignum
sz nescit vt homo. quia d̄ his
que scit hō vt deus. solū deū
habet vltorem. non homīnez
z hmōi. **Pe. Quāuis** autē di
midiaō pfessionem non ste
ibi sacramentū. tenetur tamē
sacerdos celare. quia pars est
sacramenti. **Pe.**
¶ Qui teneantur ad sigillum
pfessionis. **S. ix.**

Scit pe-
 trus de pal. vbi. s.
 q ad celadū p fessi
 onē tenet is q p fitef licite vel
 illicite. mediate vl' imediate.
 Tū r nō sacerdos q i cāu ne
 cessitatis audit d mortali bus
 r venialib'. Itē interpres quē
 p se penitens adhibet. Item
 qui casum audit. Itē cui de
 licta cōfiteorē reuelat. Item
 q se cōfiteorē fingit. Item
 q latenter abscondit' p fessio
 nes audit. qd est sacrilegiū. r
 iniuriā facit sacro. Item cō
 fessor anteq̄ absoluat. r etiāz
 qū non absoluit tenet celare.
 Itē nota q cū q̄s recipit ali
 qd sb sigillo p fessiois. q̄uis
 et nō fuerit confessus. dicens
 illud. tamen dz ita secretū te
 nere ac si haberet in confessio
 ne. nō qdem rōne sacramen
 ti qd ibi nō est. sed rōne pmis
 si si pmisit illd sic celare. H^c
 fm Tho. r Pe. d pal. Dicūt
 tū Tho. r Pe. q homo n̄ dz
 aliquid de facili recipe in cō
 fessione. Addit qz Pe. d pal.
 q q tradidit vel accepit i cō
 fessione aliquid quod non est
 confessio. videt facere irreue
 rentiā sacramento cum nil sit
 eque celandum eo qd scitur

in confessione. Similiter cū
 q̄s accepit ab aliq̄ p fessioē reco
 mendās vt illud teneat secre
 tum tenet ad celandū. r fran
 gens quodlibet istoꝝ sigillo
 rū siue secreti siue cōfessionis
 peccat mortaliter. Et tamen
 que quis recipit sb sigillo cō
 fessionis. et non in confessioē
 non plus obligant q̄s si quis
 iurat tenere secretum aliquid
 Unde cum aliquis qū iurat
 celare aliq̄d malū qd manife
 stando cum alijs possit impe
 diri. r illud malum auferitur.
 vt pdictio aliq̄ r hmōi. tenet
 manifestare non obstante iu
 ramēto. xxij. q. iij. c. Inter ce
 tera. Ita et quod accepit sub
 sigillo confessionis et non cō
 fessione.

¶ Ad que se extendat sigillus
 confessionis. s. si.

Scit tho
 mas i. iij. q. directe
 nō nisi ad illa que ca
 dunt sub sacramentali p fessioē
 Indirecte aut nō solū se extē
 dit ad ea que audiuit sub cō
 fessione vt pctā. s. oia alia p q̄
 possit pctōr vl' pctm d p hēdi
 vt si dicerz q uō absoluit euz
 vel talem cuius impedimen
 tū cognouit per cōfessionem

Tercia pars libri primi

Solū. non ē talis vroz. nībilo-
minus alia etiā q̄ in p̄fessiōe
dicunt nō p̄tinentia a d̄p̄fessi-
onē sūmope sūt celāda. tū p̄-
pter scandalū. tū p̄p̄t p̄nitatē
q̄ ex p̄suetudine sequit̄ ad di-
cēdū audita i p̄fessiōe. Tho.
Pe. de pal. melius p̄fess̄ itā
materiā dicēs q̄ directe r̄ p̄n-
cipalr̄ pctā cōfessa r̄ circūstā-
tie inq̄ntū hmōi. r̄ p̄sona ter-
tia cū qua quis cōfitef̄ se pec-
casse cadūt sub sigillo p̄fessio-
nis. licet q̄dam h̄ negent d̄ p̄-
sona cum q̄ q̄s confitef̄ se pec-
casse. q̄d tū ip̄e reprobat. r̄ q̄n̄
p̄ locutiōez d̄ peccatis cōfes-
sis p̄t deuenire p̄ se vel p̄ acci-
dens directe vel indirecte. v̄l
p̄ quēcunq̄ aliū modū in ali-
quā cognitionem vel dubita-
tionem vel op̄inationem vel
suspicionem de confessione. v̄l
inq̄ntū potest ei euenire detri-
mentū in aia siue in corpe. si-
ue in fama possessionibus v̄l
amicis. v̄l p̄p̄t h̄ scandalū
in pp̄lo generari. vel cōfessio
magis odiosa vel nimis dila-
ta. v̄l maḡ onerosa vel min̄
p̄ciosa reputari d̄ p̄fessor ab
hmōi locutōibz abstinere. et
quia raro vel nunq̄ pōt con-
tingere qui ex reuelatōe pctō-
rū in confessione scitozum. r̄

non p̄ aliam viā possit sequi
aliq̄d de p̄dictis incōueniēti-
bus. q̄uis forte nulluz p̄in-
gat. debz multū cauere q̄ nō
dicat peccata audita in p̄fes-
sione q̄ntūcunq̄ generaliter
loquat̄. v̄l quō dicat D̄ Pe.
Et magister humberd̄ dic̄ q̄
cauendū ē ne vnq̄ dicat q̄s i
sermone vel in alia locutiōe.
Ego audiui hunc casū in cō-
fessione. nec vnq̄ etiam debz
dicere q̄ in illa abbazia v̄l ca-
stro vel villa vel ciuitate in q̄
bus audiui confessiones fuit
multa peccata. r̄ hmōi. quia
propter hoc credūt simplicet̄
q̄ hoc sit reuelare p̄fessionem
q̄uis nō reuelēf̄ p̄ ista verba
Nisi ex hmōi locutiōe possēt
peccatū alicui d̄p̄hendi. di-
cēdo aūr. Iste est mihi p̄fess̄
sua pctā. nō est reuelare qz nil
ponit in palā. qz si dixerim̄.
qz pctm̄ non habemus r̄c.
S; dicēdo sibi fuisse p̄fessū
de magnis r̄ mltis pctis h̄ ē
reuelare p̄fessionem fm̄ p̄f̄.
q̄ Bona autē alicuius opa q̄
q̄s scit ex p̄fessiōe. puta qz est
virgo. v̄l quia nunq̄ pecca-
uit mortalr̄. r̄ hmōi l; dicere.
nisi qz ex h̄ q̄ vnus laudat̄ d̄
hmōi q̄si alterius pctm̄ reue-
let cū nō laudat̄ de codē. quia

quod de vno dicitur de alio negatur
dis. xxv. c. q̄lis. Un̄ si de duo-
bus p̄fiteribz dicitur p̄fessor q̄
est h̄go t̄t statim suspitio cō-
tra aliū si idē nō diceret. Un̄
Pe. d. pal. ista dicitur. r̄ mgr̄ hum-
berius dicitur simplr̄ abstīnēduz
ab hm̄oi locutōibz. addēs eti-
am q̄ p̄fessor debet cauere ne
vn̄q̄ p̄ aliq̄d gen̄ p̄cti osten-
dat p̄fiteri minorē familiari-
tatē vel signū mioris dilecti-
onis. Alia q̄ dicūt in p̄fessio-
ne nec p̄ctā. nec valētia duce-
re in manifestatōz p̄fiteri. pu-
ta q̄ in tali terra sūt bona vi-
na n̄ cadūt s̄ sigillo p̄fessōis
¶ Quid sciendū q̄ p̄fessor in-
diget p̄silio sup̄ vno cāu.

Nota etiā q̄ q̄n̄ p̄fessor
n̄ indiget p̄silio alterius
nisi habeat l̄niam a cō-
fiteute de p̄sona manifestan-
da d̄z loqui ita obscure r̄ cau-
te r̄ a remotis vt nullo modo
p̄sulens vn̄q̄ possit imagina-
ri de p̄sona. Unde d̄z p̄fide-
rare p̄sonam et tps idoneum
nā si q̄s audierit vnū clericū
adueniente. si p̄fessor vadat
subito ad interrogandū d̄ ali-
qua symonia r̄ hm̄oi. nonne
satis pbabiliter r̄ q̄si violen-
ter habebit ille suspicari d̄ il-
lo clerico. r̄ ideo in hm̄oi ma-

gna cautela est adhibēda q̄ si
p̄fessor nesciret vl̄ n̄ poss̄z ca-
sū exp̄mere sup̄ q̄ indiget p̄si-
lio q̄n̄ ille p̄sultor intelligeret
p̄sonā r̄ illa non vult sciri d̄z
ire ad aliū p̄ p̄silio. q̄ si aliuz
sufficientem habere non p̄t
nō se itromittat. Un̄ petr̄ d̄
pal. dicit. Si nō posset p̄fite-
ri p̄ctm̄ p̄p̄riū nisi dicēdo all-
q̄d p̄ctm̄ p̄ q̄d manifestat cō-
fessio alterius. nō d̄z illud cō-
fiteri. etiā si esset mortale. q̄a
sufficit tūc p̄tricio cū p̄posi-
to p̄fiteri q̄n̄ ip̄e habebit co-
piam talis sacerdotis. cui il-
lud p̄ctm̄ suū p̄fiteri nō ma-
nifestet alteri p̄fessio. Rō est.
q̄ fortior est obligatio ad re-
landū q̄ ad p̄fiteri d̄. Si q̄s
aut̄ reuelat in p̄fessione debi-
ta sua r̄ credita sua. r̄ hm̄oi.
Et q̄n̄. r̄ an̄ sacerdos possit
als reuelare. vide d̄ hac mate-
ria plene in tertia pte summe
Explicit tractat̄
de confessoze.

Incipiūt tri-
ginta sex excoīcatōes reserua-
te sedi ap̄lice tam a iure q̄ p̄
p̄cessum. siue p̄ extrauagātes
r̄ breuiter recollectē. Deinde
sequunt̄ excoīmunicatōes